

13850

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΝ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ
ΤΩΝ ΠΑΛΙΩΝ ΠΑΡΟΝΑΥΩΓΕΙΩΝ
ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΩΝ ΤΩΝ ΘΗΛΕΩΝ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
1893

"Ζωσιμαία" Δημόσια Κεντρική
Βιβλιοθήκη Ιωαννίνων

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

"Ζωσιμαία" Δημόσια Κεντρική
Βιβλιοθήκη Ιωαννίνων

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΕΙΣΑΡ. / 3250

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΝ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΤΩΝ ΠΑΙΡΩΝ ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΩΝ
ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΩΝ ΤΩΝ ΘΗΛΕΩΝ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
1893

"Ζωσιμαία" Δημόσια Κεντρική
Βιβλιοθήκη Ιωαννίνων

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

"Ζωσιμαία" Δημόσια Κεντρική
Βιβλιοθήκη Ιωαννίνων

Πρὸς ὄφρολογία καὶ ἀναλυτικοῦ προγράμμα-
τος τῶν μαθημάτων τῶν πλήρων παρθενα-
γωγείων καὶ τῶν διδασκαλείων τῶν θηλέων.

Γ Ε Ω Ρ Γ Ι Ο Σ Α'

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρα 1, 2, 18 καὶ 58 τοῦ ἀπὸ 6 Φεβρουαρίου 1834 περὶ δημοτικῶν σχολείων νόμου, τὰ ἄρθρα 1, 3, 6 καὶ 8 τοῦ ἀπὸ 21 Ἰανουαρίου 1878 περὶ συστάσεως τοῦ Διδασκαλείου ἐν Ἀθήναις ΧΘ' νόμου, τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ἀπὸ 22 Ἰουνίου 1882 περὶ τροποποιήσεως καὶ προσθήκης διατάξεων ἀναφερομένων εἰς τὰ Διδασκαλεῖα ΑΜ' νόμου, τὰ ἄρθρα 19-46 τοῦ ἀπὸ 23 Αὐγούστου 1878 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Διδασκαλείου καὶ τοῦ Προτύπου Ἡμετέρου Β. διατάγματος, τὰ ἄρθρα 4, 5 καὶ 10 τοῦ ἀπὸ 24 Ἀπριλίου 1881 περὶ διδασκαλίας τῶν παιδαγωγικῶν μαθημάτων καὶ τῶν ἐξετάσεων τῶν ὑποψηρίων διδασκαλισσῶν ἐν ταῖς Παρθεναγωγείοις τῆς Φιλικπαίδευτικῆς Ἐταιρίας Ἡμετέρου Β. διατάγματος, τὸ ἄρθρον 3 τοῦ περὶ κατανομῆς τῶν μαθημάτων καὶ τῶν ὥρων τῆς διδασκαλίας ἐν ταῖς Διδασκαλείοις Ἡμετέρου Β. διατάγματος καὶ τὰ ἄρθρα 7 καὶ 10 τοῦ ἀπὸ 11 Μαΐου 1893 περὶ τῶν ἐπὶ πτυχίῳ ἐξετάσεων τῶν ὑποψηρίων δημοδιδασκαλισσῶν Ἡμετέρου Β. διατάγματος, καὶ ἐπιθυμοῦντες νὰ καταστήσωμεν, ὅσον ἐν τῶν μαθημάτων καὶ τῆς ἀλληλουχίας αὐτῶν ἐξαρτᾶται, τὴν ἐν ταῖς πλήρεσι Παρθεναγωγείοις καὶ ταῖς Διδασκαλείοις τῶν θηλέων τελουμένην παιδείαν ἅμα μὲν προσαρμοζομένην πρὸς τὰς ἐκάστοτε προκρινόμενας ψυχικὰς τε καὶ σωματικὰς δυνάμεις, ἅμα δὲ μὴ ἀρισταμένην τοῦ φύλου καὶ τοῦ προορισμοῦ αὐτῶν πρὸς τὸ τέλος, ὅπως αἱ Ἑλληνίδες νεάνιδες καὶ διδασκάλισσαι μάλιστα θρησκευτικῶς, ἠθικῶς καὶ ἔθνικῶς διαπλασθῶσι, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ ἀπορασίζομεν καὶ διατάσσομεν·

Ἄρθρον 1.

Τὰ μαθήματα, ἢ κατὰ τὰς διαφόρους τάξεις κατανομή, ἢ ἀλληλουχία καὶ ὁ χρόνος τῆς διδασκαλίας αὐτῶν κατὰ τὰ πλήρη Παρθεναγωγεῖα καὶ τὰ Διδασκαλεῖα τῶν θηλέων ὀρίζονται ὡς ἔπεται·

Ἐρωτόλογιον τῶν μαθημάτων τῶν πλήρων
Παρθεναγωγείων καὶ τῶν Διδασκαλείων τῶν θηλέων.

Μαθηματα	Πλήρους Παρθεναγωγείου τάξεις									Διδασκαλείου	
	Α'	Β'	Γ'	Δ'	Ε'	ΣΤ'	Ζ'	Η'	Θ'	Α'	Β'
	Ὡραι	Ὡραι	Ὡραι	Ὡραι	Ὡραι	Ὡραι	Ὡραι	Ὡραι	Ὡραι	Ὡραι	Ὡραι
Θρησκευτικά	3	3	3	3	3	3	2	2	2	3	3
Ἑλληνικά	12	12	9	9	9	9	9	9	9	9	6
Ἀριθμητική	3	3	3	3	2	2	1	1	—	1	—
Γεωμετρία	—	—	—	2	2	2	1	1	—	1	—
Ἱστορία	—	—	—	2	2	2	2	2	2	3	2
Γεωγραφία	—	—	—	2	2	2	2	1	1	2	—
Φυσικὴ ἱστορία	—	—	—	2	2	2	2	—	—	2	—
Φυσικὴ-Χημεία	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ὑγιεινὴ	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Οἰκιακὴ οἰκονομία	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Οἰκιακὴ παιδαγωγικὴ	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—
Γραμματολογία	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—
Ἱστορία τῆς Καλλιτεχνίας	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—
Γαλλικά	—	—	—	—	—	—	3	3	3	—	—
Παιδαγωγικά	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	4
Ἀσκήσεις διδακτικαί	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	12
Χειροτεχνήματα	3	3	3	3	4	4	6	6	4	3	3
Ὠδὴ	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3
Καλλιγραφία	—	2	2	2	2	2	—	—	—	1	—
Ἰχνογραφία	—	—	2	2	2	2	2	2	2	2	1
Γυμναστικὴ	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2
	26	28	31	36	36	36	36	36	38	38	36

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΝ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ
ΤΩΝ ΠΑΙΔΡΩΝ

ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΩΝ ΤΩΝ ΘΗΛΕΩΝ

Θρησκευτικά.

ΤΑΞΙΣ Α'.

Ἡ ὑπαρξις καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ.

Προσευχαί.

1. Ἐξεγερθέντες ἐκ τοῦ ὕπνου.
2. Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ προσδεξάμενος.
3. Φάγονται πένητες.

Ἱστορίαι, ῥητὰ, τροπάρια, κατήχησις.

1. Ἱστορία τοῦ Ἰωσήφ. — «Ὅπου ζῆλος καὶ ἐριθία, ἐκεῖ ἀκαταστασία καὶ πᾶν ραῦλον πρᾶγμα». (Ἰάκωβ. 3, 16). — «Φύλασσε ἀνακίαν καὶ ἴδε εὐθύτητα». (Ψαλμ. 36, 37). — «Ἦμεῖς ἐβουλεύσαμε κατ' ἐμοῦ εἰς πονηρά, ὁ δὲ Θεὸς ἐβουλεύσατο περὶ ἐμοῦ εἰς ἀγαθά» (Γέν. 50, 20). — «Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου, ἵνα εὖ σοι γένηται καὶ ἵνα μακροχρόνιος γένη ἐπὶ τῆς γῆς» (Ἐξοδ. 20, 12). — Ἡ ε', ἡ γ' καὶ ἡ η' ἐντολή.

2. Ἡ γέννησις τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. — «Οὕτως ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν» (Ἰωάν. 3, 16). — «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη» ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία» (Λουκ. 2, 14). — Ἡ γέννησις σου Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν . . . (ἀπολυτίκιον). — Τὸ γ' ἄρθρον τοῦ Συμβόλου τῆς πίστεως.

3. Ὁ Ἰησοῦς δωδεκαετής. — «Τὰ τέκνα, ὑπακούετε τοῖς γονεῦσι κατὰ πάντα· τοῦτο γάρ ἐστιν εὐάρεστον τῷ Κυρίῳ» (Κολοσ. 3, 20). — «Πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις ὑμῶν καὶ ὑπέκχετε» (Ἐβρ. 13, 17).

4. Ὁ Ἰησοῦς φίλος τῶν παιδίων.—«Ἄρατε τὰ παιδιά ἔρχεσθαι πρὸς με καὶ μὴ κωλύετε αὐτά· τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ» (Μάρκ. 10, 14).

5. Ἡ ἀνάστασις τοῦ υἱοῦ τῆς ἐν Ναϊν χήρας.—«Τὰ ἀδύνατα παρ' ἀνθρώποις δυνατὰ ἐστί παρὰ τοῦ Θεοῦ» (Λουκ. 18, 27).

6. Τὰ πάθη καὶ ὁ θάνατος τοῦ Ἰησοῦ.—«Πάτερ μου, εἰ δυνατόν ἐστι, παρελθέτω ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο· πλὴν οὐχ ὡς ἐγὼ θέλω, ἀλλ' ὡς σὺ» (Ματθ. 26, 39).—«Ἀγαπήσατε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, εὐλογεῖτε τοὺς καταραμένους ὑμᾶς, καλῶς ποιεῖτε τοὺς μισοῦντας ὑμᾶς» (Ματθ. 5, 44).—«Αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ ἣ ἐμὴ, ἵνα ἀγαπήσατε ἀλλήλους, καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς» (Ἰωάν. 15, 12).—Σήμερον κρεμάται ἐπὶ ξύλου . . . (Δοξαστικὸν).

ΤΑΞΙΣ Β'.

Ὁ Θεὸς πανταχοῦ παρών, εἷς, σοφός, ἅγιος, δίκαιος, ἀληθής, εὐδπλαγχνος.

Προσευχαί.

1. Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.
2. Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς.
3. Βασιλεῦ οὐράνιε.
4. Ἅγιος ὁ Θεός.

Ἱστορίαι, ῥητά, τροπάρια, κατήχησις, παραβολαί.

1. Ἡ κλήσις τοῦ Ἀβραάμ.—«Πίστευσον τῷ Θεῷ καὶ ἀντιλήφεται σοι» (Σιρᾶχ 2, 6).
2. Ἀβραάμ καὶ Λώτ.—«Εἰρηνεύετε, ἀδελφοί, καὶ ὁ Θεὸς τῆς ἀγάπης καὶ εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν» (Β' Κορινθ. 13, 10).
3. Φιλοξενία τοῦ Ἀβραάμ.—«Τῆς φιλοξενίας μὴ ἐπιλανθάνεσθε» (Ἑβρ. 13, 1).
4. Ὁ γάμος τοῦ Ἰσαάκ.—«Εὐλογία πατρὸς στηρίζει οἶκος τέκνων, κατάρρα δὲ μητρὸς ἐκρίζοι θεμέλια» (Σιρᾶχ 3, 9).
5. Ἡσαῦ καὶ Ἰακώβ.—«Πάντα ὅσα ἀν θέλητε ἵνα

"Ζωσιμαία" Δημόσια Κεντρικὴ
Βιβλιοθήκη Ἰωαννίνων

ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, οὕτω καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς» (Ματθ. 7, 12).— «Ἀποθέμενοι τὸ ψεῦδος, λαλεῖτε ἀληθεῖαν» (Ἐφεσ. 4, 25).

6. Ἡ γέννησις τοῦ Μωϋσέως.— «Ἐπὶ τῷ Θεῷ ἠλπισαὶ οὐ φοβηθήσομαι τί ποιήσει μοι ἄνθρωπος» (Ψαλμ. 55, 11).— «Οὐ φοβήσεαι» (Ἐξοδ. 20, 15).

7. Δαβὶδ καὶ Γολιάθ.— «Κύριος ὑπερηράνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσι χάριν» (Παροιμ. 3, 34).— «Ἐὰν ὁ Θεὸς μεθ' ἡμῶν, τίς καθ' ἡμῶν;» (Ῥωμ. 8, 31).

8. Ἀδερσαλώμ.— «Ὁρθοκλινὸν καταγελῶντα πατρός καὶ ἀτιμάζοντα γῆρας μητρὸς ἐκκόψαισαν αὐτὸν κόρακες ἐκ τῶν φαράγγων καὶ καταράγοισαν αὐτὸν νεοσσοὶ ἀετῶν» (Παροιμ. 24, 17).

9. Ἡ γέννησις τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ (ἐπανάληψις).

10. Ἡ προσκύνησις τῶν μάγων.— «Ὁ Θεὸς πάντας ἄνθρώπους θέλει σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν» (Α' Τιμόθ. 2, 4).— «Φυλάσσει Κύριος πάντας τοὺς ἀγαπῶντας αὐτὸν» (Ψαλμ. 144, 20).

11. Ὁ ἐν Κανᾷ γάμος.— «Χαίρειν μετὰ χαϊρόντων καὶ κλαίειν μετὰ κλαιόντων» (Ῥωμ. 12, 15).

12. Ὁ εὐσπλαγχνος Σαμαρεῖτης.— «Μακάριοι οἱ ἐλεήμονες ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται» (Ματθ. 5, 7).

13. Ἡ παραβολὴ τοῦ Τελῶνου καὶ Φαρισαίου.— «Πῶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται» (Λουκ. 18, 14).

14. Ἡ θριαμβευτικὴ τοῦ Ἰησοῦ εἰς Ἱερουσαλὴμ εἴσοδος.— Τὴν κρινὴν ἀνάστασιν πρὸ τοῦ σοῦ πάθους πιστεύομενος . . . (ἀπολυτίκιον).

15. Ὁ μυστικὸς δεῖπνος.— «Ἐντολὴν καινὴν δίδωμι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους» (Ἰωάνν. 13, 14).— «Ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς ὁ ἐρχόμενος πρὸς με οὐ μὴ πεινάσῃ, καὶ ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ διψήσῃ πώποτε» (Ἰωάν. 6, 35).— Τοῦ δεῖπνου σου τοῦ μυστικοῦ . . . (τροπάριον).

ΤΑΞΙΣ Γ'.

Ὁ Θεὸς δημιουργὸς καὶ προνοητὴς τοῦ κόσμου. Ἡ ἀξία καὶ ὁ προσορισμὸς τοῦ ἀνθρώπου· ἡ ἁμαρτία.

Προσευχαί.

1. Κύριε ὁ τὸ πανάγιόν σου πνεῦμα.
2. Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν τῆς ἀληθοῦς σοφίας ὁδηγέ.
3. Χριστέ ὁ Θεὸς εὐλόγησον τὴν θρωσιν.

Ἱστορίαι, ἡγῆα, τροπάρια, κατήχησις, παραβολαί, Γεωγραφία τῆς ἁγίας γῆς. Εὐαγγέλιον (ἐν μεταφράσει).

1. Ἡ δημιουργία τοῦ κόσμου.—«Ὡς ἐμεγαλύνθη τὰ ἔργα σου, Κύριε, πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησας» (Ψαλμ. 103,24).—«Ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐν τῇ γῆ, πάντα ὅσα ἠθέλησεν ἐποίησεν» (Ψαλμ. 115,3).—«Καὶ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον, κατ' εἰκόνα Θεοῦ ἐποίησεν αὐτόν» (Γεν. 1,27).—Τὸ α' ἄρθρον τοῦ συμβόλου τῆς πίστεως.

2. Ἡ πρώτη ἁμαρτία.—«Ὡς ἀπὸ προσώπου ὄψεως ρεῦγε ἀπὸ ἁμαρτίας· ἐάν γὰρ προσέλθῃς, δῆξεται σε' ὀδόντες λέοντος οἱ ὀδόντες αὐτῆς ἀναιροῦντες ψυχὰς ἀνθρώπων» (Σιρᾶχ 21,2).—«Τὰ ὀψώνια τῆς ἁμαρτίας θάνατος» (Ρωμ. 6,23).

3. Κάιν καὶ Ἀβελ.—«Οὐ φρονεῖσεις» (Ἔξοδ. 20,15).—«Ἄνδρα αἱμάτων καὶ δόλιον ἐδελύσσει Κύριος» (Ψαλμ. 5, 6).

4. Ὁ κατακλυσμὸς.—«Οἱ παράνομοι ἐξολοθρευθήσονται, σωτηρία δὲ δικαίων παρὰ Κυρίῳ» (Ψαλμ. 36,38).

5. Ὁ πύργος τῆς Βαβέλ.—«Ὁ Θεὸς ὑπερηράνους ἀντιπάσσειται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσι χάριν» (Α' Πέτρ. 5, 2).

6. Ὁ βίος τοῦ Ἀβραὰμ καὶ τοῦ Ἰσαάκ.—

α') Ἡ κλῆσις τοῦ Ἀβραάμ.—«Ἐγώ εἰμι ὁ Θεός σου, ἐπαρέσται ἐνώπιόν ἐμοῦ καὶ γίνου ἄμμεπτος» (Γέν. 17, 1).

β') Ἀβραὰμ καὶ Λώτ.—«Μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοὶ ὅτι αὐτοὶ υἱοὶ Θεοῦ κληθήσονται» (Ματθ. 5,9).—«Εἰ δὲ

νατόν, τὸ ἐξ ὑμῶν, μετὰ πάντων ἀνθρώπων εἰρηνεύετε» (Ῥωμ. 12, 18).

γ') Ἡ καταστροφή τῶν Σοδόμων.—«Φλόξ κατέφλεξεν ἁμαρτωλοὺς» (Ψαλμ. 15, 18).

δ') Ἡ θυσία τοῦ Ἰσαάκ.—«Τοῖς ἀγαπῶσι τὸν Θεὸν πάντα συνεργεῖ εἰς ἀγαθόν» (Ῥωμ. 8, 25).

ε') Ὁ γάμος τοῦ Ἰσαάκ.—«Εὐλογία πατρός στηρίζει οἴκους τέκνων, κατάρτα δὲ μητρὸς ἐκρίζοι θεμέλια» (Σιράχ 3. 9).

7. Ὁ Μωϋσῆς.

α') Ἡ γέννησις τοῦ Μωϋσέως.—«Εὐλογημένος ὁ ἄνθρωπος, ὃς πέποιθεν ἐπὶ τὸν Κύριον» (Ἱερ. 17, 7).

β') Ἡ ἐκ τῆς Αἰγύπτου ἔξοδος.—«Καὶ ἐπικάλυψά με ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως καὶ ἐξελοῦμαί σε» (Ψαλμ. 49, 15).

γ') Ἡ διατριβὴ ἐν τῇ ἐρήμῳ.—«Δικτίμων καὶ ἐλεήμων ὁ Κύριος, μακρόθυμος καὶ πολυέλεος» (Ψαλμ. 102, 8).

δ') Ἡ νομοθεσία.—«Ἅγιοι ἔσεσθε, ὅτι ἅγιος ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν» (Λευιτ. 19, 2).—«Αἱ δέκα ἐντολαὶ» (Ἐξοδος 20, 1-18).—«Αὕτη ἐστὶν ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, ἵνα τὰς ἐντολάς αὐτοῦ τηρῶμεν» (Α' Ἰωάν. 5, 3).—«Ὁ τηρῶν τὰς ἐντολάς τοῦ Θεοῦ, ἐν τῷ Θεῷ μένει καὶ ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ» (Α' Ἰωάν. 3, 24).

ε') Ὁ χρυσοῦς μόσχος.—«Κύριον τὸν Θεόν σου προσκυνήσεις καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις» (Ματθ. 4, 10).

ς') Ὁ θάνατος τοῦ Μωϋσέως.—«Μνήμη δικαίων μετ' ἐγκωμίων, ὄνομα δὲ ἀσεβοῦς σβέννυται» (Παροιμ. 10, 7).

8. Ὁ Ζαχαρίας ἐν τῷ ναῷ.—«Προσεύξασθε πρὸς με καὶ εἰσακούσομαι ὑμῶν» (Ἱερ. 29, 12). Ἀνάγνωσις Εὐαγγελίου Λουκᾶ 1, 5-25, ἐν μεταφράσει.

9. Ἡ γέννησις Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου. Ἀνάγνωσις Εὐαγγελ. Λουκᾶ 1, 57-80.

10. Ἡ παραβολὴ τοῦ σπορέως.—«Μακάριοι οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ φυλάσσοντες αὐτόν» (Λουκ. 11, 28).—Ἀνάγνωσις Εὐαγγελ. Ματθαίου 13, 4-23.

11. Ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τοῦ Πιλάτου.—Ἀνάγνω-

σις Εὐαγγελ. Ματθ. 27, 1-26.—Τὸ δ' ἄρθρον τοῦ Συμβόλου τῆς πίστεως.

12. Ἡ ἀνάστασις τοῦ Ἰησοῦ.—«Ἐγὼ εἶμι ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωὴ· πᾶς ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ μὴ ἀποθάνῃ εἰς τὸν αἰῶνα» (Ἰωάν. 11, 25).—Τὸ ε' ἄρθρον τοῦ Συμβόλου τῆς πίστεως.—Ἀνάγνωσις Εὐαγγελ. Ματθαίου 28, 1-10.

13. Ἡ ἀνάληψις τοῦ Ἰησοῦ.—Τὸ ς' ἄρθρον τοῦ Συμβόλου τῆς πίστεως.—Ἀνάγνωσις Εὐαγγελ. Λουκᾶ 24, 50-53.

Γεωγραφία τῆς ἁγίας γῆς.—Ἡ θέσις καὶ τὰ ὄρια τῆς ἁγίας γῆς· τὰ ὄρη, αἱ λίμναι καὶ οἱ ποταμοὶ αὐτῆς· αἱ τρεῖς αὐτῆς ἐπαρχίαι· αἱ ἐπιστημόταται τῶν πόλεων καὶ αἱ ὄμοροι χώραι αὐτῆς.

ΤΑΞΙΣ Δ'

**Ἡ ἀληθὴς εὐσέβεια· πίστις, ἐλπίς, ἀγάπη.
Ὁ Ἰησοῦς σωτὴρ τοῦ κόσμου.**

Προσευχαί.

1. Εὐχαριστοῦμέν σοι, Κύριε καὶ Θεὸ τοῦ ἰλέους καὶ τῶν οἰκτιρισμῶν.
2. Εὐχαριστοῦμέν σοι, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὅτι ἐνέπλησας ἡμᾶς.

Ἱστορίαι, ὁσιότης, τροπάρια, κατήχησις, παραβολαί, Γεωγραφίαι τῆς ἁγίας γῆς. Ἀνάγνωσις Εὐαγγελίου ἐν μεταφράσει.

1. Ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ. — «Ἴσχυε καὶ ἀνδρίζου, μὴ δειλιάσῃς, μηδὲ φοβηθῆς, ὅτι μετὰ σοῦ Κύριος ὁ Θεὸς σου εἰς πάντα, οὐ ἐὰν πορεύῃ» (Ἰησ. Ναυῆ 1, 9).

2. Οἱ κριταί.—

α') Γ ε δ ε ὦ ν. — «Ἀγαθὸν πεποιθῆναι ἐπὶ Κύριον ἢ πεποιθῆναι ἐπ' ἄνθρωπον» (Ψαλμ. 118, 8).

β') Σ α μ ψ ὦ ν. — «Ἀγαθὴ σοφία ὑπὲρ δύναμιν» (Ἐκκλ. 9, 16).

γ') Ἡ λ ι κ α ι Σ α μ ο υ ἡ λ. — «Οἱ πατέρες ἐκ-

**"Ζωσιμαία" Δημόσια Κεντρικὴ
Βιβλιοθήκη Ἰωαννίνων**

τρέφετε τὰ τέκνα ὑμῶν ἐν παιδείᾳ καὶ νοουθεσίᾳ Κυρίου» (Ἐφεσ. 6, 4).

3. Σαούλ.— «Ὁ ἐὰν σπείρῃ ἄνθρωπος, τοῦτο καὶ θερίσει» (Γαλάτ. 6, 7),

4. Σαούλ καὶ Δαβίδ.— «Ἀγαπήσατε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν» (Ματθ. 5, 44). «Ἐὰν γὰρ καὶ πορευθῶ ἐν μέσσοις θανάτου, οὐ φοβηθήσομαι κακὰ, ὅτι σὺ μετ' ἐμοῦ εἶ» (Ψαλμ. 22, 4).

5. Ὁ Δαβίδ βασιλεύς.— «Ταπεινώθητε ὑπὸ τὴν κραταίαν χεῖρα τοῦ Θεοῦ, ἵνα ὑψώσῃ ὑμᾶς ἐν καιρῷ» (Ἀ' Πέτρ. 6, 6). — «Μὴ αἰσχυνθῆς ὁμολογήσαι τὰς ἁμαρτίας σου» (Σιράχ. 4, 3).

6. Σολομών.— «Τοὺς ἀγαπῶντας σοφίαν ἀγαπήσῃ ὁ Θεός» (Σιράχ. 4, 11). — «Κύριε, ἠγάπησα εὐπρέπειαν οἴκου σου καὶ τόπον σκηνώματος δόξης σου» (Ψαλμ. 25, 8).

7. Ἡ διαίρεσις τοῦ βασιλείου.— «Ὁργὴ ἀπόλλυσι καὶ φρονίμους . . . λόγος δὲ λυπηρὸς ἐγείρει ὀργὰς» (Παροιμ. 15, 1).

8. Ἡ Ὑπαπαντὴ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.— «Ὁ πιστεύσας σωθήσεται» (Μάρκ. 16, 16). — «Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, Δέσποτά, κατὰ τὸ ῥῆμά σου ἐν εἰρήνῃ· ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου, ὃ ἠτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν· ὥς εἰς ἀποκάλυψιν ἔθνων καὶ δόξαν λαοῦ σου Ἰσραὴλ» (Λουκ. 2, 29) — «Ἀνάγνωσις Εὐαγγ. Λουκᾶ 2, 22-40.

9. Ἰωάννης ὁ βαπτιστής.— «Μετανεῖτε· ἤγγικε γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν» (Ματθ. 3, 4). — «Ποιήσατε καρποὺς ἀξίους τῆς μετανοίας» (Ματθ. 3, 8). — «Ἀνάγνωσις Εὐαγγ. Ματθαίου 3, 1-13.

10. Ἡ βάπτισις τοῦ Κυρίου.— «Ὁ πιστεύσας καὶ βαπτισθεὶς σωθήσεται» (Μάρκ. 16, 16). — «Ἐν Ἰορδάνῃ βαπτιζομένου σου, Κύριε . . . (ἀπολυτίκιον). — Τὸ εἶ ἄρθρον τοῦ Συμβόλου τῆς πίστεως.— Ἀνάγνωσις Εὐαγγελ. Ματθ. 3, 13-17.

11. Ὁ θάνατος τοῦ Ἰωάννου.— «Μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀποκτεινόντων τὸ σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων βλάψαι» (Ματθ. 10, 28). — «Μακάριοι οἱ δειδιωγμένοι ἕνεκ δικαιοσύνης ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρα-

νῶν» (Ματθ. 5, 15).—'Ανάγνωσις Εὐαγγ. Ματθ. 14, 1-12.

12. Οἱ πειρασμοὶ τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ.—«Γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ ἐμπέσητε εἰς πειρασμὸν» (Ματθ. 26, 41).—'Ανάγνωσις Εὐαγγελ. Ματθαίου 4, 1-12.

13. Ἡ ἐκ τοῦ ναοῦ ἐκδίωξις τῶν πωλούντων καὶ ἀγοραζόντων.—'Ο οἶκός μου οἶκος προσευχῆς» (Ἡσαΐας 56, 7).—«Μὴ νομίζετε πορισμὸν τὴν εὐσεβείαν» (Α' Τιμόθ. 6, 5).—'Ανάγνωσις Εὐαγγελ. Ἰωάν. 2, 12-17.

14. Ὁ μυστικὸς δεῖπνος — Γεθσημανῆ — Ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τοῦ Καϊάφα — Ἡ ἄρνησις τοῦ Πέτρου. — Ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τοῦ Ἡρώδου. — 'Ανάγνωσις Εὐαγγελ. Ματθ. 26.

15. Ἡ Πεντηκοστή. — Εὐλογητὸς εἶ, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν . . . (ἀπολυτίκιον).—Τὸ ἡ ἄρθρον τοῦ Συμβόλου τῆς πίστεως.—'Ανάγνωσις Πράξ. τῶν Ἀποστόλων 2, 1-8.

16. Παραβολαί.

α') Τὸ ἀπολωλὸς πρόβατον.—'Η ἀπολεσθε ἵσα δραχμῆ.—'Ο Θεὸς ἀγάπη ἐστὶ, καὶ ὁ μένων ἐν τῇ ἀγάπῃ ἐν τῷ Θεῷ μένει καὶ ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ» (Α' Ἰωάν. 4, 16).—'Ανάγνωσις Εὐαγγελ. Λουκᾶ 15, 1-10.

β') Ὁ ἄσωτος υἱός.—«Μετανοεῖτε ποιήσατε καρποὺς ἀξίους τῆς μετανοίας» (Ματθ. 3, 2 καὶ 8).—'Ανάγνωσις Εὐαγγελ. Λουκᾶ 15, 11-32.

γ') Τὸ μὲγα δεῖπνον.—«Ὅστις οὐ βαστάζει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἔρχεται ὀπίσω μου, οὐ δύναται μοι εἶναι μαθητῆς» (Λουκ. 14, 27).—'Ανάγνωσις Εὐαγγελ. Λουκᾶ 14, 16-25.

δ') Ὁ ἀβροδίαιτος πλούσιος καὶ ὁ πτωχὸς Λάζαρος.—«Μακάριοι οἱ ἐλεημόνες· ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται». — «Δανεῖζει Θεὸς ὁ ἐλεῶν πτωχόν» (Παροιμ. 19, 17).—'Ανάγνωσις Εὐαγγελ. Λουκᾶ 16, 19-31.

ε') Τὰ ζιζάνια ἐν τῷ ἀγρῷ — «Οἱ δίκαιοι ἐκλάμπουσιν ὡς ὁ ἥλιος ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ πατρὸς αὐτῶν» (Ματθ. 13, 43).—'Ο Θεὸς ἀποδώσει ἐκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ» (Ῥωμ. 3, 6).—'Ανάγνωσις Εὐαγγελ. Ματθ. 13, 24-31. 36-44.

γ') Ὁ κόκκος τοῦ σινάπεως—Ἡ ζύμη.
—«Πᾶς ὃς ἂν ἐπικαλέσῃται τὸ ὄνομα Κυρίου σω-
θῆσεται» (Ῥωμ. 10, 14).— Ἀνάγνωσις Εὐαγγελ.
Ματθ. 13, 31-36.

Γεωγραφία τῆς ἀγίας γῆς.— Λεπτομερέστερά τινα
περὶ τῶν ἐπαρχιῶν καὶ πόλεων τῆς Παλαιστίνης καὶ τῶν
ὁμόρων χωρῶν αὐτῆς· Ἀραβίας, Αἰγύπτου καὶ Μεσοποτα-
μίας· αἱ φυσικαὶ ἰδιότητες τῆς Παλαιστίνης· ἀξιοσημειώτά
τινα περὶ τῶν κατοίκων καὶ τῶν προϊόντων αὐτῆς.

ΤΑΞΙΣ Ε'.

Ἡ χριστιανικὴ θρησκεία.

Προσευχαί.

Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε, Δέσποτα, Παντοκράτορ, ὁ φωτί-
σας ἡμῶν. (Εὐχὴ τοῦ μεγ. Βασιλείου).

Ἱερὰ ἱστορία.

Ἡ ἱστορία τοῦ Ἰσραηλιτικοῦ λαοῦ μέχρι τῆς γεννήσεως
τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν συνεχείᾳ.

Ὁ βίος καὶ ἡ διδασκαλία τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν συνεχείᾳ.

Παραβολαί.

1. Αἱ δέκα παρθέναι.—«Γρηγορεῖτε, ὅτι οὐκ οἴδατε
τὴν ἡμέραν οὐδὲ τὴν ὥραν, ἐν ἧ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρ-
χεται» (Ματθ. 25, 13).— Ἰδοὺ ὁ νομφίος ἔρχεται. . . Ἀ-
νάγνωσις Εὐαγγελίου Ματθ. 25, 1-14.

2. Τὰ τάλαντα.— Ἀνάγνωσις Εὐαγγελ. Ματθ. 25, 14.

3. Τὸ ἔνδυμα τοῦ γάμου.— «Ἐνδύσαθε ὡς ἐκλε-
κτοὶ τοῦ Θεοῦ ἅγιοι καὶ ἡγαπημένοι σπλάγγνα οἰκτιρ-
μῶν, χρηστότητα, ταπεινοφροσύνην, πραύτητα, μακροθυ-
μίαν· ἐπὶ πᾶσι δὲ τούτοις ἀγάπην, ἣτις ἐστὶ σύνδεσμος
τῆς τελειότητος» (Κολοσ. 3, 12).— Ἀνάγνωσις Εὐαγ-
γελ. Ματθ. 22, 1-14.

Τροπάρια.

Τὰ ἀπολυτικά τῶν ὀκτῶ ἡγῶν.

Κατήχσεις.

1. Ἡ Κυριακὴ προσευχὴ.
2. Τὸ σύμβολον τῆς πίστεως.

Γεωγραφία τῆς ἁγίας γῆς.

Ἐπανάληψις καὶ συμπλήρωσις τῆς γεωγραφίας τῆς Παλαιστίνης καὶ τῶν ὁρίων αὐτῆ χωρῶν.

Λειτουργική.

(ἐπίτομος)

Εἰσαγωγή. Ὁρισμὸς, περιεχόμενον καὶ ἀξία τῆς λειτουργικῆς. Σχῆμα καὶ ρυθμὸς τοῦ ναοῦ. Μέρη τοῦ ναοῦ. Σύμβολα, μονογραφήματα καὶ ἱερὰ εἰκόνες. Ἱερὰ σκεύη, ἱερὰ ἄμφια. Ὁρισμὸς καὶ διαίρεσις τῶν ἑορτῶν. Δεσποτικὰ ἑορταί. Θεομητορικὰ ἑορταί. Τῶν ἁγίων ἑορταί.

ΤΑΞΙΣ Γ'.

Ἡ χριστιανικὴ θρησκεία.

Προσευχαί.

Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ καὶ πάσῃ ὥρᾳ ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς.

Ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία.

Ἡ ἐν Ἱεροσολύμοις πρώτη χριστιανικὴ Ἐκκλησία. — Πέτρος, Ἰωάννης, Ἰάκωβος καὶ Παῦλος. — Οἱ ἀγῶνες τοῦ Παύλου πρὸς τοὺς ἐξ Ἰουδαίων χριστιανούς.

Ἀνάγνωσις Πράξεων Ἀποστόλων 2, 3, 13 καὶ ἐφεξῆς. Διωγοὶ κατὰ τῶν χριστιανῶν. — Ὁ μέγας Κωνσταντῖνος.

Ἡθὴ τῶν πρώτων χριστιανῶν. Λατρεία τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας. Ὡριγένης, Ἀθανάσιος, Βασίλειος, Γρηγόριος ὁ Ναζιανζηνὸς, Γρηγόριος ὁ Νύτσης καὶ Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος.

Αἱ ἑπτὰ οἰκουμενικαὶ Σύνοδοι. — Σχίσμα μεταξὺ τῆς ἀνατολικῆς καὶ δυτικῆς Ἐκκλησίας. Ἡ μεταρρύθμισις. Ἡ ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος.

Κατήχησις.

Συστηματικὴ διδασκαλίᾳ αὐτῆς.

Τροπάρια.

Ἡ δοξολογία.

Λειτουργικὴ.

Ἑσπερινὸς καὶ ὄρθρος. Ὁρισμὸς καὶ διαίρεσις τῆς λειτουργίας. Λειτουργία τῶν κατηχομένων. Λειτουργία τῶν πιστῶν. Λειτουργία τοῦ Χρυσοστόμου. Λειτουργία τοῦ Μ. Βασιλείου. Λειτουργία τῶν προηγιασμένων. Λειτουργικὰ βιβλία. Ἄλλαι τελεταί.

δ. Σημ. Αἱ εἰς τὴν Παλαιὰν Διαθήκην παραπομπαὶ γίνονται κατὰ τὴν ὑπὸ Leandri van Ess ἐν Λειψίᾳ κατὰ τὸ 1873 ἔκδοσιν.

ΤΑΞΙΣ Ζ'.

Τὸ κατὰ Μάρκον Εὐαγγέλιον. — Ἀνάγνωσις καὶ ἐρμηνεία αὐτοῦ ἐκ τοῦ πρωτοτύπου (πλὴν τῶν χωρίων Γ', 14—30. Ζ', 16—24. ι', 1—13. — Ἀποστήθισις τῶν ἐξῆς χωρίων Β', 27 καὶ 28. δ', 14, 20. 18-26. ζ', 14 καὶ 15. 20. η', 34—μέχρι τέλους τοῦ κεφαλαίου. θ', 42 — μέχρι τέλους τοῦ κεφαλαίου ι', 14, 15, 16, 24, 25, 26, 42-46. ια', 23-27. ιβ', 29-34, 41-45.

ΤΑΞΙΣ Η'.

Τὸ κατὰ Λουκᾶν Εὐαγγέλιον. — Ἀνάγνωσις καὶ ἐρμηνεία αὐτοῦ ἐκ τοῦ πρωτοτύπου (πλὴν τῶν χωρίων κ', 27-41). Ἀποστήθισις τῶν ἐξῆς χωρίων αὐτοῦ: α', 46-56. β', 8-15. 29-33. 48-52. γ', 9-15. δ', 4. ε', 31 καὶ 32. ς', 20-46. η', 11-16. 21. θ', 23-26. ι', 30-37. ιβ', 47 καὶ 48. ιζ', 17 καὶ 18. ιη', 16 καὶ 17.

Εἰσαγωγὴ εἰς τὰς Γραφάς.

Εἰσαγωγὴ εἰς τὴν Παλ. Διαθήκην. — Ἱστορίκ τοῦ

Κανόνος. Γλῶσσα τῶν βιβλίων τῆς Π. Διαθήκης. Μετάφρασις τῶν Ο' καὶ λοιπαὶ μεταφράσεις. Ἱστορικά, ποιητικά, προφητικά καὶ ἀναγινωκόμενα βιβλία τῆς Παλ. Διαθήκης.

Εἰσαγωγή εἰς τὴν Κ. Διαθήκην — Ἱστορία τοῦ κανόνος τῆς Κ. Διαθήκης. Γλῶσσα τῆς Κ. Διαθήκης. Κείμενον, ἐκδόσεις καὶ μεταφράσεις τῆς Κ. Διαθήκης. Ἱστορικά, διδακτικά καὶ προφητικά βιβλία τῆς Κ. Διαθήκης.

ΤΑΞΙΣ Θ'.

Τὸ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγέλιον. — Ἀνάγνωσις καὶ ἐρμηνεία αὐτοῦ ἐκ τοῦ πρωτοτύπου (πλὴν τῶν χωρίων ε', 31-33. ιθ', 9-13). — Ἀποστήθισις τῶν ἐξῆς χωρίων αὐτοῦ γ', 10. δ', 4. ε', 3-17. 38-48. ς', 2-5. 19-22. 25-34. ζ', 1-14. 21. 24-28. ι', 26-31. ιζ', 28-30. ιβ', 25. 33-37. ις', 23-28. ιη', 3-11. 21 καὶ 22. 35. κ', 25-28. κβ', 21. κγ', 1-39. κε', 34-46. κς', 41.

ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟΝ

ΤΑΞΙΣ Α'.

Ἐρμηνεία εἰς τὰς περικοπὰς τῶν Εὐαγγελίων τὰς ἀναγινωσκόμενας κατὰ τὰς Κυριακὰς τοῦ ἔτους. Ἀποστήθισις τῶν ἐξῆς χωρίων ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγελίου. α', 3, 4 καὶ 5. γ', 16-22. 31, 32 καὶ 33. δ', 24. ς', 63. η', 12, 34. ι', 1-19. ιβ', 24 καὶ 25. 44-48. ιγ', 34-36. ιδ', 6. ιε', 1-18.

Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία.

Θρησκευτικὴ καὶ ἠθικὴ κατάστασις τοῦ κόσμου κατὰ τὴν ἐμφάνισιν τοῦ χριστιανισμοῦ. Ἰδρυσις καὶ ἐξάπλωσις τῆς χριστιανικῆς Ἐκκλησίας κατὰ τοὺς 8 πρώτους αἰῶνας. Διωγμοὶ κατὰ τῶν χριστιανῶν. Μέγας Κωνσταντῖνος καὶ διάδοχοι αὐτοῦ. — Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας κατὰ τοὺς 8 πρώτους αἰῶνας. Διοικήσις, λατρεία καὶ ἥθη τῶν χριστιανῶν κατὰ τοὺς 8 πρώτους αἰῶνας. Ἐξουσία τῶν ἐπισκό-

πὼν τῆς Ῥώμης καὶ εἰκομ. σύνοδοι.— Σχίσμα Ἀ. καὶ Δ. Ἐκκλησίας καὶ ἀπόπειρα πρὸς ἔνωσιν. Διοικήσεις, ἤθη καὶ λατρεία ἐν τῇ Ἀ. Ἐκκλησίᾳ. Ἐπιστροφή Βουλγάρων καὶ Ῥώσων εἰς τὸν χριστιανισμόν.— Δύναμις παπῶν κατὰ τοὺς μέσους αἰῶνας. Λατρεία καὶ ἤθη τῆς δυτ. Ἐκκλησίας. Διωγμοὶ κατὰ τῶν αἰρετικῶν. Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία ὑπὸ τοὺς Τούρκους. Διοικήσεις, λατρεία καὶ ἤθη αὐτῆς. Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία ἐν Ἑλλάδι. Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία ἐν Ῥωσίᾳ. Περὶ μεταρρυθμίσεως. Περὶ δυτ. Ἐκκλησίας κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους.

Κατήχησις.

Τί εἶνε Κατήχησις. Τί εἶνε θρησκεία. Πολυθεϊστικαὶ καὶ μονοθεϊστικαὶ θρησκεῖαι. Ἀποκάλυψις. Ἁγία Γραφή. Διαιρέσεις Κατηχήσεως εἰς δογματικὸν καὶ ἠθικὸν μέρος. Α'. Δογματικὸν μέρος.— Περὶ ὑπάρξεως Θεοῦ. Περὶ ἐνότητος καὶ ἰδιοτήτων τοῦ Θεοῦ. Περὶ ἁγ. Τριάδος. Ὁ Θεὸς δημιουργὸς καὶ προνοητὴς τοῦ κόσμου. Προορισμὸς τοῦ ἀνθρώπου. Πτώσις τοῦ ἀνθρώπου. Ἀμαρτία καὶ ἀποτελέσματα αὐτῆς. Σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου. Περὶ Ἰ. Χριστοῦ. Προπαρασκευὴ εἰς Χριστόν. Διδασκαλία, βίος καὶ θάνατος Ἰ. Χριστοῦ. Περὶ ἁγ. Πνεύματος. Περὶ ἀναγεννήσεως, δικαιοσύνης καὶ ἁγιασμοῦ. Περὶ Ἐκκλησίας. Διδασκαλία Εὐαγγελίου. Προσευχὴ. Μυστήρια. Περὶ μελλούσης ζωῆς. Β'. Μέρος ἠθικόν. Περὶ δεκαλόγου. Περὶ τῶν ἐντολῶν.

ΤΑΞΙΣ Β'.

Παύλου τοῦ Ἀποστόλου ἡ πρώτη καὶ δευτέρα πρὸς Τιμόθεον ἐπιστολή. Τὸ 13 κεφάλ. τῆς πρὸς Κορινθίους Α' ἐπιστολῆς αὐτοῦ. Ἀνάγνωσις καὶ ἐρμηνεία ἐκ τοῦ πρωτοτύπου. Ἀποστήθις τῶν ἐξῆς χωρίων. Α' πρὸς Τιμόθεον 6', 1-16. 8', 4 καὶ 5, 7 καὶ 8. ε', 1-5, 8. 9', 6-13, 17-20.— Β' πρὸς Τιμόθεον 2, 22-26. γ'. 12-17. Τὸ 13 Κεφάλ. τῆς πρὸς Κορινθίους Α' ἐπιστολῆς Παύλου τοῦ Ἀποστόλου.

Ἐρμηνεία εἰς τὰς περικοπὰς τῶν Ἀποστόλων, τὰς ἀναγνωσκόμενας κατὰ τὰς Κυριακὰς τοῦ ἔτους. Ἀποστήθις

τῶν ἐξῆς χωρίων. Πράξεις τῶν Ἀποστόλων β', 42-47· δ', 31-35. ε', 22-32. Πρὸς Ῥωμαίους η', 35-39. ιβ', 9-21. ιγ', 1-10. Γαλάτας ε', 22-7, 3. Ἐφεσίους ε', 22-5' 9. Ἰάκωβος α', 13-18. β', 14-19, γ', 13-18. Δ'. Ἰωάννου α', 5-β', 2. β', 3-12. δ', 7-21.

Λειτουργική.

Περὶ ἱερωμένων προσώπων. Περὶ Ναοῦ. Περὶ συμβολικῶν παραστάσεων. Περὶ ἱερῶν ἀμφίων καὶ σεκυῶν. Περὶ λειτουργικῶν βιβλίων. Περὶ ὁμολογίας. Περὶ ἑορτῶν. Περὶ ἐκκλησιαστικῶν ἀκολουθιῶν. Περὶ λειτουργιῶν Ἰακώβου, Χρυσοστόμου, Βασιλείου. Περὶ προηγασμένης λειτουργίας. Περὶ λειτουργίας τῶν κατηχομένων. Περὶ λειτουργίας τῶν πιστῶν.

Χριστιανικὴ ἠθική.

Εἰσαγωγή. Ὁρισμός, περιεχόμενον, διαίρεσις καὶ ἀξία τῆς Χριστ. ἠθικῆς. Σχέσις τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὸν Θεὸν καὶ πρὸς τὸν πλησίον. Ὑψιστος ἠθικὸς νόμος. Καθῆκον, δικαίωμα, δικαιοσύνη, ἀδικία, ἐπιείκεια, ἀστυρότης, συνειδός, ἐλευθέρια βούλησις, καταλογισμός, ἀρετὴ, κηλία.

Ἴδιως χριστιανικὴ ἠθική.

Καθῆκοντα πρὸς τὸν Θεόν, πρὸς τὸν πλησίον καὶ πρὸς ἑαυτόν.

Ἑλληνικά.

ΤΑΞΙΣ Α'

Λεκτικαὶ ἀσκήσεις (Πραγματογνωσία)—Ἀνάγνωσις—Γραφὴ—Γραμματικὴ—Ποιήματα.

Α' Λεκτικαὶ ἀσκήσεις (Πραγματογνωσία).

1. Σχολεῖον.—Αἴθουσα παραδόσεως· μαυροπίναξ, θρανία, ἔδρα, εἰκόνες, βιβλία, ἀβάκια.
2. Ἐκκλησία.—Τὸ ἐσωτερικὸν αὐτῆς· εἰκονοστάσιον, ἄγιον βῆμα, ἄμβων.
3. Μέρη τῆς οἰκίας.—Δωμάτια, αἴθουσαι, μαγειρεῖον, ἐστιατόριον, ὑπόγειον, κλιμαξ, αὐλή, κήπος.
4. Δωμάτιον.—Τράπεζα, καθίσματα, ἀνάκλιτρον,

κάτοπτρον, ἱματιοθήκη, κιβώτιον, γραφεῖον, εἰκόνες, κλω-
εῖον, κανάριον.

5. Κοιτών.—Εἰκονίσματα, κανδήλα, κλίνη.

6. Ἐστιατόριον.—Ἐπιτραπέζια σκεύη πινάκια, κο-
χλιάρια, μαχαίρια, φιάλαι κτλ.

7. Μαγειρεῖον.—Μαγειρικὰ σκεύη χύτραι, κάδος, χω-
νίον, ἰγδίον, πυράγρα, τρίπτυς κτλ.

8. Αὐλή.—Τὰ συνανθρωπεύόμενα ζῶα κύων, γάτα,
ἵππος, ὄνοιες, ἀλεκτωρ, νῆσσα, χήν.

9. Κῆπος.—Δένδρα ἀμυγδαλαῖ, μηλέαι, κέρασοι, βε-
ρυκοκκίαι, συκαμινέαι, ροδακινέαι, κυδωνέαι, δαμασκηνέαι,
συκαῖ. Ἄνθη ῥόδα, ἴα, ὑάκινθοι, νάρκισσοι, κρίκοι, κρίνοι,
λεῖρια. Ζῶα στρουθία, ἀηδόνες, ψυχαὶ (πεταλοῦδαι), χρυ-
σομηλολόνηθα, κήμπα. Ὅργανα κηπουρικά δίκρανον,
πτύον, ἀξίνη, πέλεκυς, ποτιστήριον, δρέπανον, χειράμαξα.
—Σίδηρος.

10. Οἰκογένεια.—Πατήρ, μήτηρ, προμητήρ, πάππος,
ἀδελφοί ὑπηρέται.

11. Νομίσματα.—Μονόλεπτον, δίλεπτον, πεντάλε-
πτον, δεκάλεπτον, δραχμή, πεντάδραχμον.—Χαλκός, χρυ-
τός, ἄργυρος.

12. Νομισκὰ ὄργανα.—Κιθάρρα, ἄρπα, τετράχορδον,
σάλπιγξ, κλύς, πλαγίαυλος, κλειδοκύμβαλον.

13. Στρατιωτικὰ ὄργανα καὶ ὄπλα.—Ὅπλον, πι-
στόλιον, πολύκροτον, τηλεβόλον, ζήρος, λόγχη, σημαία,
σπαῖραι, ὀπίδες, παράσημα.

14. Μέσα συγκοινωνίας.—Ἄμαξιν, σιδηρόδρομος,
τροχιλόδρομος, πλοῖον, ἀτμόπλοιον—Γαϊάνθηρακες.

15. Τὸ ἀνθρώπινον σῶμα.—Τὰ μέρη καὶ ὁ σκοπὸς
ἐκάστου αὐτῶν χεῖρες, πόδες, ὀρθολμοί, ὄτα κτλ.

16. Ἐπιμέλεια τοῦ σώματος.—Ἐγρήγορσις, ὕπνος,
πλύσιμον, κτένισμα κτλ.

17. Τὰ ἐνδύματα.—Παχέα, λεπτά, κωθρά, καθ-
αρῆς αὐτῶν, ἐνδυσις, ἐκδυσις.

18. Ἑορταί.—Τὰ Χριστοῦγεννα, τοῦ ἀγίου Βασιλείου,
τὸ Πάσχα καὶ αἱ ἐκσταχοῦ τοπικαὶ ἑορταί.

Β' Ἀνάγνωσις.

Ἀνάλυσις λέξεων εἰς τὰ συστατικά αὐτῶν καὶ ἐκ τούτων εἴτε σύνθεσις τῶν ἀρχικῶς δεδομένων λέξεων ἢ καὶ ἄλλων ὁμοίων ταύταις.— Ἀνάγνωσις ἀπταιστος ἀπλῶν προτάσεων καὶ λόγου συνεχοῦς.

Γ' Γραφή.

Γραφή τῶν γραμμάτων, τῶν συλλαβῶν καὶ τῶν λέξεων τῶν ἐκάστοτε κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν διδασκωμένων.— Γραφὴ ἀπλῶν προτάσεων—Καθημερινὴ κατ' οἶκον γραφικὴ ἐργασία.

Σημ. Κατὰ τὴν τάξιν ταύτην συνδιδάσκειται ἡ γραφή μετὰ τῆς ἀναγνώσεως· κατὰ τὰς λοιπὰς διδάσκειται αὐτὴ εἰς ἰδιαιτέρας ὥρας ὡς μάθημα τεχνικὸν (καλλιγραφία).

Δ' Γραμματικὴ.

Κατὰ τὴν τάξιν ταύτην δὲν γίνεται εἰς ἰδιαιτέρας ὥρας ἢ διδασκαλία τῆς γραμματικῆς· ἀλλὰ διδάσκονται τὰ προσήκοντα ἐξ αὐτῆς κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἀναγνώσεως.

Γραμματικὴ—

1. Ἀνάλυσις τῶν προτάσεων εἰς λέξεις, τῶν λέξεων εἰς συλλαβὰς καὶ τῶν συλλαβῶν εἰς γράμματα, καὶ ἀντιστρόφως· σύνθεσις τῶν γραμμάτων εἰς συλλαβὰς, τούτων εἰς λέξεις καὶ τούτων εἰς προτάσεις.

2. Διάκρισις τῶν γραμμάτων εἰς φωνήεντα, σύμφωνα καὶ διφθόγγους—Διακριτικὰ σημεῖα.

3. Διάκρισις τῶν λέξεων εἰς μονοσυλλάβους, δυσυλλάβους καὶ πολυσυλλάβους· εἰς ὀξύτόνους, παροξύτόνους καὶ προπαροξύτόνους, εἰς περισπωμένους καὶ προπερισπωμένους· εἰς δασυνομένους καὶ ψιλυμένους.—Οἱ τόνοι, τὰ πνεύματα.

4. Διάκρισις καὶ ὀνομασία τῶν σημείων τῆς στίξεως· κόμμα, μέση στιγμή καὶ τελεία στιγμή.

Ὅρθογραφία.—

Γραφὴ τῶν κατὰ τὰς γραμματικὰς ἀσκήσεις ἐξετασθεισῶν λέξεων εἴτε ἀπὸ τοῦ ἀναγνωστικοῦ βιβλίου καὶ ἀπὸ τοῦ πίνακος ἀντιγραφωμένων εἴτε καὶ καθ' ὑπαγόρευσιν.

Ε' Ποιήματα.

1. Ὁ Θεός.—Τίς διδάσκει τὸ πουλάκι . . .
(Ἄλ. Κατακουζηνός).
2. Ἡ πρωία.—Ὡραία ἀνατέλλει καὶ πάλιν ἡ αὐγή . . .
(Ἄγγ. Βλάχος).
3. Ὁ μόνος ποιητής.—Ποῖος κάμνει τὰ φυτὰ . . .
(Ἄλ. Κατακουζηνός).
4. Τὸ τριαντάφυλλον.—Τριαντάφυλλο κλειστό . . .
(Ἄγγ. Βλάχος).
5. Τὸ ρυάκι.—Τρέχα, ψιλλεργον ρυάκι . . .
(Ἄλ. Κατακουζηνός).
- 6) Μὴ βασανίζετε τὰ ἀδλαθῆ ζῶα.—Μὴ τὰ ζῶα βασανίζετε.
(Ἄλ. Κατακουζηνός).
7. Τὰ διψασμένα ἄνθη.—Τᾶνθη μου τάγαπημένα . . .
(Ἄλ. Κατακουζηνός).
8. Τὸ χελιδόνι.—Τί χαρὰ μου! τί χαρὰ . . .
(Ἄλ. Κατακουζηνός).
9. Ἡ μήτηρ μου.—Σὺ μοι ἔδωκας φιλάτην . . .
(Ἄλ. Κατακουζηνός).
- 10) Ὕμνος πρὸς τὸν Θεὸν.—Τὸν Πλάστην τῶν ὄλων . . .
(Ἄγγ. Βλάχος).
- 11) Ὁ ὀφθαλμὸς τοῦ Θεοῦ.—Πόσα ἄστρα εἶνε . . .
(Ἄλ. Κατακουζηνός).

ΤΑΞΙΣ Β'.

Λεκτικαὶ ἀσκήσεις (Πραγματογνωσία)—

Ἀνάγνωσις—Γραμματικὴ—Ποιήματα.

Α' Λεκτικαὶ ἀσκήσεις (Πραγματογνωσία).

1. Τὸ ἀνθρώπινον σῶμα.—Τὰ μέρη αὐτοῦ· κεφαλὴ, κορμός, ἄκρα· καρδιά, ἐγκέφαλος, πνεύμονες, στόμαχος.
2. Αἱ τροφαὶ τοῦ ἀνθρώπου.—Ἄρτος, κρέας, ὀπῶραι, λάχανα, σῆτος κτλ.
3. Φωτιστικὰ μέσα καὶ ὕλαι.—Λάμπαι, κηρία, ἔλαιον, πετρέλαιον, ἀεριόφως, πυρεῖα, θεῖον, πίσσα.
4. Αἱ κατοικίαι τῶν ἀνθρώπων.—Σκηνή, καλύβη, οἰκία, μέγαρον, ἀνάκτορον.
5. Τόποι διαμονῆς τῶν ἀνθρώπων.—Πόλις, χωρίον, ἔπαυλις.
6. Χωρίον.—Χωρικοί, ἀγροτικαὶ οἰκίαι, περιστερεῶν, φρέαρ, ἀμαξία. Ἔργα καὶ βίος χωρικῶν· ἀγρός, ἄροτρον,

σῆτος, κριθή, ἀραβόσιτος, γεώμηλα· βούε, ἀγελάε, αἰζή, πρόβατον, ὄνος, ἡμίονος, χοῖρος, περιστερὰ, ἀκρίς, κύνθαρος, σφήξ, νυκτερίς.

7. Ἑπαιλις.—Οἰκία ἐξοχική, πύδαξ· περιπλοκάε, κισσός, ἀμπελίε, κάλαμος, κυπάρισσος, ἀκανία, ἀνεριώνη· γελιδόνεε, ἀηδόνεε, στρουθία, ψιττακός, καναρίνια, τρώε, κύκνος· κοχλία, τέττιγεε, μέλισσαι.

8. Στρατιωτῶν εἶδη.—Πεζοί, ἵππεῖε, πυροβοληταί, χωροφύλακεε, τυμπανισταί, σαλπικταί· ἀξιωματικοί, ὑπαξιωματικοί, ἀπόμαχοι.

9. Ναυτῶν βίος.—Ναύτηε, λέμβοε, ἱστοφόρον πλοῖον, ἀτμόπλοιον, θωρηκτόν, καταδρομικόν, τορπιλοβόλον λευβούχοε.

10. Ἀλιέων βίος.—Θάλασσα, ἀλιεῖα, ἀλιευτικά πλοῖα· ἀρια, ἀλιευτικά ὄργανα. Ἰχθύεε· κέφαλοε, σαργόε, βρώε, ἔγγελοε, σαρδέλλεα, ρώκη, φάλαινα, δελφίν, κερχάριε· μαλάκιε· ὀκτάπους, πέννη, κόγγε, πάγουροε, ἐχίνοε (ἀχινοί), ρύκη.

11. Δάσος.—Δένδρα· δρυε, πίτυε, πλάτανοε, καστανία. αἰγίροε, στένδαρνοε, φηγόε, πετρίδεε. Ζῶα· λαγώε, δορκάε, ἔλαροε, ἀλώπηξ, πίθηκοε, λύκοε, ἀρκτοε, τίγριε, λέων, ἐλέφοε· κερυδαλόε, ὄρτυξ, πέρδιξ, ἰέραξ, ἀετόε· γελώνη· σαύρα, ἀκωνόχοιροε, ἀσπάλαξ. Ὑλοτόμοε, κυνηγοί.

12. Παικίαι.—Νήπιον, παιδίον, ἀνήρ, γέρον· κοράσιον, δεσποινίε, γυνή, γράϊα.

13. Ἐπιτιθεύματα.—Ποιμήν, κυνηγόε, γεωργόε, χειρῶναξ, ἔμποροε.

14. Ὁ χρόνοε.—Ἔτοε, ὄρα τοῦ ἔτοουε, μῆν, ἑβδομάε, ἡμέρα, ὄρα, λεπτόν, δευτερόλεπτον.

Β' Ἀνάγνωσιε.

Ἄσκησιε εἰε τὸ ἀπταιστωε καὶ λογιῶε ἀναγινώσκειν.—Ἐρμηνεία τοῦ περιεχομένου τῶν ἀναγινωσκομένων καὶ δι' ἐρωτήσεων καὶ ἀποκρίσεων ἀνάλυσιε καὶ ὀρθή κατανόησιε αὐτοῦ.—Ἀνάγνωσιε ὑπὸ τοῦ διδασκάλου.

Γ' Γραμματική.

Βιβλίον. Γραμματικὴ τῆε νέεε Ἑλληνικῆε γλώσσεε ὑπὸ Γεωργίου Γεράκκη, ἐκδ. ἐβδόμη 1888.

Γραμματική.—

1. Ἡ ἀπλῆ πρότασις.— Ὀδηγίαι πρὸς εὗρεσιν ὑπὸ τῶν μαθητῶν καὶ σχηματισμὸν ἀπλῶν προτάσεων διὰ κρισεὶς τῶν συστατικῶν αὐτῶν.
2. Ὄνομα οὐσιαστικόν.— § 11. Γύμν. 20 καὶ 21.
 - α') Ἀριθμὸς. § 14. Γύμν. 34.
 - β') Γένος. § 11, 1.
 - γ') Πτώσις. § 15.
3. Ἀρθρον.— § 13. Γύμν. 31, 32 καὶ 33.
4. Κλίσεις τῶν ὀνομάτων καὶ τοῦ ἄρθρου § 16 καὶ 17.
 - α') προσκλήσεις ἀπὸ στόματος. Γύμν. 153, 154 καὶ 155.
 - β') κλίσεις. Γύμν. 35 καὶ 36.
 - γ') κλίσεις τῶν ἀσυναϊρέτων ὀνομάτων τῆς πρώτης καὶ δευτέρας κλίσεως Γύμν. 37, 40-42.
5. Ἐπίθετον.—
 - α') προσκλήσεις ἀπὸ στόματος. Γύμν. 70.
 - β') ἔννοια τοῦ ἐπιθέτου § 12. Γύμν. 29 καὶ 30.
 - γ') τὰ γένη τοῦ ἐπιθέτου. § 25, 1.
6. Ῥῆμα.—
 - α') ἔννοια τοῦ ῥήματος. § 42. Γύμν. 104.
 - β') κλίσεις τοῦ ἐνεργητικοῦ ἐνεστώτος τῶν θρυπτόνων.
7. Ἄντωνυμίαι.— Αἱ προσωπικαὶ κατ' ὀνομαστικὴν.
8. Τὰ σημεῖα τῆς στίξεως.— Ἐρωτηματικόν θαυμαστικόν, κερένθεσις, εἰσαγωγικὰ.

Ὄρθογραφία.—

- 1) Διαίρεσις τῶν λέξεων εἰς συλλαβὰς καὶ ἀντιγραφή αὐτῶν.
- 2) Γραφή οὐσιαστικῶν, ἐπιθέτων, ῥημάτων καὶ προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν, μόνον τῶν διδαχθέντων ἐν τῇ γραμματικῇ διδασκαλίᾳ εἴτε ἐκ τοῦ ἀναγνωστικοῦ βιβλίου εἴτε καὶ ἀπὸ μνήμης ὅτε μὲν τῶν μονοσυλλάβων, δισυλλάβων καὶ πολυσυλλάβων, ὅτε δὲ τῶν ὀξυτόνων, παροξυτόνων καὶ προπαροξυτόνων, τῶν περισπωμένων καὶ προπερισπωμένων, καὶ ἄλλοτε τῶν δασυνομένων καὶ ψιλομένων λέξεων.

3) Ἀντιγραφή ἀπὸ τοῦ ἀναγνωστικοῦ βιβλίου ἢ καὶ γραφῆ καθ' ὑπαγόρευσιν ἀπλῶν προτάσεων, ἀλλὰ πάντοτε μετὰ προηγουμένην κατανόησιν αὐτῶν.

4) Συγνή ἀντιγραφή τῶν γυμνασμάτων, τῶν χρησιμευόντων εἰς τὴν ἐκάστοτε διδασκαλίαν τῆς γραμματικῆς.

Δ' Ποιήματα.

1. Τὸ Ὀρφανό. Εἰς τὸν προθάλαμόν σου. (Ἀχ. Παράσχος)
2. Αἱ μυῖαι εἰς τὸ μέλι. (Π. Σούτσος)
3. Χελιδόνισμα. (Ἄθ. Χριστόπουλος)
4. Ὀνος φέρων λεοντῖν. (Π. Σούτσος)
5. Ἡ περιστέρα. (Ἀ.Ρ. Ραγκαβῆς)
6. Τὸ ὀρφανό. Ἐνα παιδάκι. (Ἀχ. Παράσχος)
7. Ὁ ἐπαίτης. (Ἠλ. Ταντολίδης)
8. Ἐλαφὸς καὶ ἄμπελος. (Π. Σούτσος)
9. Ἡ Ἑσπέρα.—Ἡ ἡμέρα ἰσώθη. (Ἀγ. Βλάχος)
10. Νύξ θερινή. (Ἀγ. Βλάχος)
11. Τὸ πρωί.—Ὁ ἥλιος τὰ δουνά. (Ἠλ. Ταντολίδης)
12. Ἐωθινὰ προσευχή. (Ἀγ. Βλάχος)
13. Ὁ Βοριάς ποῦ τ' ἀρνάκια παγώνει. (Γ. Ζαλοκώστας)
14. Ἡ πέρδικα. (Γ. Ζαλοκώστας)
15. Βοσκὸς ὁ ψεύστης. (Π. Ι. Φέρμπος)

ΤΑΞΙΣ Γ'.

Ἀνάγνωσις—Γραμματικὴ—Ποιήματα.

Α' Ἀνάγνωσις.

Ἀπταιστος καὶ λογικὴ ἀνάγνωσις ἐρμηνεῖα τῶν λέξεων ἰδίως τῶν ἀρρηρημένων οὐσιαστικῶν καὶ τῶν συνθέτων καὶ παραγῶγων ἀπηκριβωμένη ἀνάλυσις τοῦ περιεχομένου τῶν ἀναγινωσκόμενων.

Β' Γραμματικὴ.

Γραμματικὴ.

1. Οὐσιαστικὴ. —

α') Διάκρισις αὐτῶν εἰς συγκεκριμένα καὶ ἀρρηρημένα
§ 11, 3. Γύμν. 22-28.

β') Κλίσεις ἀσυνακρίετων ὀνομάτων τῆς α', β' καὶ γ' κλίσεως. § 18, 20 καὶ 22. Γύμν. 37, 38, 41, 42, 45-48.

γ') Παραγωγή λέξεων § 78. Παραγωγή οὐσιαστικῶν ἐξ οὐσιαστικῶν § 79 α'. Γύμν. 187-190.

2. Ῥήματα α.—Ὁ μέλλων καὶ οἱ τρεῖς ἀπλοῦ χρόνοι ὁ ἐνεστώς, ὁ παρατατικός καὶ ὁ ἀόριστος τῆς ἐνεργητικῆς καὶ παθητικῆς φωνῆς τῶν βαρυτόνων. § 44, 48. Γύμν. 107, 108, 110 καὶ τὰ σχετικὰ ἐκ τῶν γυμνασμάτων 117, 118, 119, 165 καὶ 166.

3. Μετοχή.—Ὁ ἐνεστώς καὶ ὁ ἀόριστος τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς § 47. Γύμν. 106.

Συντακτικόν.

α') Ἡ ἀπλῆ πρότασις.—Ἐποκείμενον καὶ κατηγορούμενον § 1, 66. Γύμν. 1, 2, 3, 146-148.

β') Ἡ πεπλατυμένη πρότασις.—Τὸ ἀντικείμενον κατ' αἰτιατικὴν 67, 5, 6. Γύμν. 153.

Ὄρθογραφία.

Συνέχεια καὶ συμπλήρωσις τῶν κατὰ τὴν προηγουμένην τάξιν ἀκρίσεων.

α') Γραφὴ τῶν ἐπτὰ φωνηέντων, τῶν δεκαεπτὰ συμφώνων καὶ τῶν δώδεκα διφθόγγων § 5 καὶ 6. Γύμν. 10 καὶ 11.

β') Γραφὴ λέξεων ὀξύτόνων, παροξύτόνων καὶ προπαροξύτόνων, περισπωμένων καὶ προπερισπωμένων, δασυνομένων καὶ ψιλομένων, μάλιστα ἀπὸ μνήμης. § 7, 8. Γύμν. 12, 14, 14, β'.

γ') Γραφὴ λέξεων κατὰ συλλαβὰς διὰ τοῦ δικριπτικοῦ σημείου δικρισομένης.

δ') Ἀντιγραφή κατὰ συλλαβὰς ἐκ τοῦ ἀναγνωστικοῦ βιβλίου ἢ καὶ γραφὴ καθ' ὑπαγόρευσιν ἢ καὶ ἀπὸ μνήμης λέξεων, ἔχουσῶν ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν δύο ἢ καὶ τρία σύμφωνα, συνεκφωνούμενα μετὰ τοῦ ἀκολουθοῦντος φωνηέντος, εἴτα χωριζόμενα κατὰ τὸν συλλαβισμόν.

ε') Γραφὴ λέξεων ἔχουσῶν διπλᾶ σύμφωνα.

στ') Ζήτησις παρὰ τῶν μαθητῶν καὶ εὑρεσις παντοδαπῶν λέξεων δασυνομένων, περισπωμένων, δια-

σφρας συλλαβιζομένων και τῶν τοιούτων, αἵτινες ἢ μόνον ἀπαγγέλλονται ὑπὸ τῶν μαθητῶν ἢ μετὰ τὴν ἀπαγγελίαν γράφονται.

ζ') Γραφὴ καθ' ὑπαγόρευσιν προτάσεων καὶ μικρῶν τελείων ὄλων.

η') Συχνὴ ἀντιγραφὴ τῶν γυμνασμάτων, τῶν χρησιμευόντων εἰς τὴν διδασκαλίαν τῆς Γραμματικῆς.

θ') Ἀντιγραφὴ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ὀλίγων ἀναγνωσθέντων ἤδη καὶ καλῶς κατανοηθέντων μερῶν ἐκ τοῦ ἀναγνωστικοῦ βιβλίου.

Γ' Ποιήματα.

1) Πρὸ τῆς Παναγίας.	(Ἀγ. Παράσχος).
2) Τὸ Ναυτόπουλο.	(Πλ. Τανταλίδης).
3) Παιδί μου! Ὁρα σου καλή! !	(Γ. Βιζυηνός).
4) Τὸ καλοκαίρι.	(Γ. Βιζυηνός).
5) Τὸ ναυτόπουλο.	(Ν. Δαμιανός).
6) Τὸ εθινόπωρον.	(Γ. Καρασούτσας).
7) Τὸ ἀρνάκι.	(Ἀλ. Κατακουζηνός).
8) Ὁ χειμῶν.	(Ἀγγ. Βλάχος).
9) Ὁ ἀποχριστικὸς τοῦ χειμῶνος.	(Γ. Κ. Πολέμης).
10) Ἀποχριστικὸς.	(Γ. Κ. Πολέμης).
11) Ὁ Χριστὸς καὶ τὸ παιδάκι.	(Ἀγ. Παράσχος).
12) Ἡ τυφλὴ ἀνθρώπις.	(Γ. Ζαλοκώστας).
13) Τὸ φεγγάρι.	(Ἀγγ. Βλάχος).
14) Ἡ ἀνοιξίς.	(Γ. Βηλαράς).
15) Ἀνοιξίς.	(Ἀ. Ραγκαβῆς).
16) Ἡ ἀνοιξίς.	(Ἀγγ. Βλάχος).
17) Οἱ δύο φτωχοί.	(Γ. Δροσίνης).
18) Βάτραχος, χελώνη καὶ ὄφεις.	(Δ. Καμπούρογλους).

ΤΑΞΙΣ Δ'

*Ανάγνωσις—Γραμματικὴ—Ποιήματα.

Α' *Ανάγνωσις.

"Ἀπταιστος, λογικὴ καὶ ἠθικὴ ἀνάγνωσις" ἀπρηριωμένη ἀνάγνωσις τοῦ περιεχομένου τῶν ἀναγνωσκομένων.

"Ζωσιμαία" Δημόσια Κεντρικὴ
Βιβλιοθήκη Ἰωαννίνων

Β' Γραμματική.

Γραμματική.

1. Ἀνωρυίαι § 30.
 - α') προσωπικά. Γύμν. 87. 88.
 - β') κτητικά. Γύμν. 89. 91.
 - γ') δεικτικά. Γύμν. 94. 95.
 - δ') ἐρωτηματικά. Γύμν. 96.
 - ε') ἀναφορικά. Γύμν. 99. 100.
2. Ἐπίθετα ἀριθμητικά. § 29. Γύμν. 81-86.
3. Ἐπιρρήματα. § 64. Γύμν. 138-141.
4. Παρὰγωγὴ ἐπιρρημάτων. § 82. Γύμν. 206. 207.
5. Ἐκθλιψις. § 9, α'. Γύμν. 15.
6. Προθέσεις. § 65. Γύμν. 142-145.
7. Σύνθεσις—Ἐνωσις τῆς συνθέτου λέξεως. § 83. Τὸ πρῶτον συνθετικὸν μέρος. § 84. Γύμν. 208.
8. Συναίρεσις. § 9, β'. Γύμν. 16.
9. Κρῆσις. § 9, γ'. Γύμν. 17.
10. Ὄνόματα. Ἀσυναίρετα καὶ συνηρημένα τῆς α', β' καὶ γ' κλίσεως. Γύμν. 39. 43. 44. 49-51.
11. Ρήματα. Πάντες οἱ ἀπλοὶ καὶ σύνθετοι χρόνοι τῆς ἐνεργητικῆς καὶ παθητικῆς φωνῆς. § 42-51. 54. Γύμν. 104-112. 116-119.

Συντακτικόν.

Συνέχεια τῆς πεπλατυσμένης προτάσεως. § 67.—Τὸ ἀντικείμενον. Γύμν. 153-158.

Ὄρθογραφία.

1. Συνέχεια τῶν ἀσκήσεων ἐπὶ τοῦ συλλαβισμού, ὅπως καὶ εἰς τὴν προσηγουμένην τάξιν.
2. Διὰ συγῶν γραφικῶν ἀσκήσεων ἐμπέδωσις τῶν κανόνων περὶ τοῦ τονισμοῦ τῶν πρωτοκλίτων ὀνομάτων.
3. Ἀσκήσις ἐπὶ τῶν συνηρημένων.
4. Ἀσκήσις εἰς τὸ ἀπταιστώσ καὶ ταχέως συναλλάσσειν τοὺς ἀριθμοὺς τῶν ὀνομάτων, τῶν ἀντωνυμιῶν καὶ τῶν ῥημάτων.
5. Συχνὴ ἀντιγραφή τῶν γυμνασμάτων, τῶν χρησιμευόντων εἰς τὴν διδασκαλίαν τῆς γραμματικῆς.
6. Γραφή καθ' ὑπαγόρευσιν ὅλων τελείων.

Συγγραφικαὶ ἀσκήσεις.
Περιγραφαὶ καὶ διηγήματα σύντομα.

Γ' Ποιήματα.

1. Τράγος καὶ δλώπηξ (μῦθος).	(Π. Σοῦτσος)
2. Τὸ παιδί στὸ ποτάμι.	(Γ. Μ. Βιζυηνός)
3. Ἡ ἀλεπού καλόγρημα (μῦθος).	(Γ. Δροσίνης)
4. Κώνωψ καὶ βούβαλος (μῦθος).	(Π. Σοῦτσος)
5. Ὄνος φέρον εικόνα (μῦθος).	(Π. Σοῦτσος)
6. Βάτραχος (μῦθος)	(Π. Σοῦτσος)
7. Ἡ θάλασσα καὶ τὰ ποτάμια.	(Γ. Δροσίνης)
8. Ἡ καλὴ συναναστροφή.	(Δ. Σ. Βυζάντιος)
9. Ὁ ζιζηκας καὶ τὸ μυρμηκί (μῦθος).	(Α. Ρ. Παγκαδῆς)
10. Ὁ κορυδαλλός.	(Γ. Μ. Βιζυηνός)
11. Ὁ πατὴρ καὶ οἱ παῖδες (μῦθος)	(Π. Σοῦτσος)
12. Ὁ ἴλιος καὶ ὁ ἀέρας (μῦθος).	(Γ. Δροσίνης)
13. Τὸ ἀιδόνη.	(*Αγ. Βλάχος)
14. Τὸ εἶδος.	(Δ. Βικέλας)
15. Ὁ ναύτης ἐν τρικυμίᾳ.	(*Αγ. Βλάχος)
16. Ἡ ἀνάμνησις τῆς πατρίδος.	(Δ. Βικέλας)
17. Τὸ σχολεῖον τοῦ χωρίου.	(Σ. Βασιλειάδης)
18. Ἡ γῆ τῆς Ἑλλάδος.	(*Αγ. Βλάχος)

ΤΑΞΙΣ Ε΄.

*Ανάγνωσις—Γραμματικὴ—Ποιήματα.

Α' *Ανάγνωσις.

*Απαιτεῖται, λογικὴ καὶ ἠθικὴ ἀνάγνωσις· ἀπηκριβωμένη ἀνάλυσις τοῦ περιεχομένου τῶν ἀναγνωστικῶν.

Βιβλία ἀναγνωστικά.

Α'. Γεροστάθης.

Α'. ἐξάμνηνον. Τόμος Α'.—Αἰ κόκκιναι παρειαί. Ὁ φίλος καὶ αἱ τρεῖς φίλοι τοῦ Γεροστάθου.—Ἡ ἀόρατος τροφή. Αἱ ἀναθυμιάσεις. Ὑγιεινὰ παραγγέλματα. Ὁ Πέτρος, ὁ Ἰωάννης καὶ ὁ Ἀθανάσιος. Τὸ μυστήριον τῆς μακροβιότητος. Ἐὰ σχολεῖα τῶν Ἀθηνῶν. Ὁ Ἀριστοτέλης καὶ ὁ ὕπνος του. Ὁ Βυφὼν καὶ ὁ ὑπηρέτης αὐτοῦ Ἰω-

σφρ. Ὑγιεινὰ ἔργα.—Ὁ Ὑγιεινὸς στολισμὸς. Τὰ ἀρθρο-
να δῶρα. Ὑγιεινὰ παραγγέλματα. Ὁ ῥυπαρὸς σιδηροδέσιμος.
Τὰ τρία καθαρὰ παιδία.—Ἡ μήτηρ τῆς ὑγείας καὶ
τῆς ἀνδρίας. Ἡ δεξιὰ χεὶρ τοῦ σιδηρουργοῦ. Ὁ Σόλων
καὶ ὁ Ἄρειος Πάγος. Ὁ Φωκίων καὶ ὁ υἱὸς τοῦ Φῶκος.
Ὁ Λυκούργος καὶ τὰ παιδία τῆς Σπάρτης. Ὁ Λυκούργος
καὶ ὁ Ὅμηρος. Ὁ Λυκούργος καὶ αἱ Σπαρτιάτιδες. Ὁ
Μιλτιάδης καὶ ὁ Ἀριστείδης εἰς τὸν Μαραθῶνα. Ὁ Λεωνί-
δας εἰς τὰς Θερμοπύλας.—Ἡ ζωὴ καὶ ὁ θάνατος.
Ὁ Πιττακὸς καὶ ὁ μύλος του. Ὁ Διονύσιος καὶ ὁ μαῦρος
ζωμὸς. Ὁ κακούργος Νάσος. Τὰ λιμνάζοντα ὕδατα. Οἱ
μύρμηκες καὶ αἱ μέλισσαι. Ὁ μύρμηξ καὶ ὁ τέττιξ. Ὁ
ψωμοζήτητης Χρῆστος.

Τόμος Β'.—Τὰ εὐχάριστα δάκρυα. Ὁ Ἡρόδο-
τος καὶ ὁ νέος Θουκυδίδης. Ὁ Θουκυδίδης καὶ ὁ Πελοπον-
νησιακὸς πόλεμος. Ἡ φιλοτιμία τοῦ Θεμιστοκλέους.—Ἡ
ὄρασις τῆς ψυχῆς. Αἱ εἰκονογραφίαι. Κλεάνθης ὁ ἑπο-
νομασθεὶς φρεάντλης. Κωνσταντῖνος ὁ ἑπνομασθεὶς Κλεάν-
θης. Δύναμις τῶν γραμμάτων.—Ὁ ῥυπανὸν καλῶν καὶ
ἀτίτια κακῶν. Ὁ κτηματίας καὶ ὁ ἐνοικιαστής του. Ἡ
ἀνθρώπων. Ὁ Κροῖσος καὶ ὁ Σόλων. Ὁ χρυσοῦς τρίπους
καὶ οἱ ἑπτὰ σοφοί.—Τὰ προτερήματα τοῦ βιωτοῦ.
Ποῖον τὸ εὐκρεστότερον αἰσθητῶν. Ἡ τιμωρία τοῦ ψευδο-
λόγου Ἀντωνίου. Ἡ φιλαλήθεια ἀνταμειβομένη. Ὁ ξένος
περιηγητής. Ὁ Ἐπίκτητος, ὁ Ἀναξίμανδρος καὶ ὁ Πλά-
των. Ὁ Δημήτριος καὶ ἡ Κοραλία.

Τόμος Γ'.—Ἡ πρώτη ἀγάπη. Ὁ πάππος, ὁ υἱὸς
καὶ ὁ μικρὸς Θωμᾶς. Ὁ Αἰνεῖας καὶ ὁ πατὴρ του. Ἡ
Σπαρτιάτις Χελωνίς. Ὁ Ἐπαμεινώνδας καὶ αἱ γονεῖς του.
Ὁ μέγας Ἀλέξανδρος καὶ ἡ Ὀλυμπιάς. Ὁ Βασιγκτῶν
καὶ ἡ μήτηρ του.—Μία ψυχὴ εἰς δύο σώματα. Οἱ
δύο μικροὶ φίλοι.—Ἡ δονὴ γλυκυτάτη. Ὁ Πέτρος
καὶ ὁ πτωχὸς μαθητὴς του. Ὁ κατὰ τὸ Εὐαγγέλιον τέ-
λειος ἄνθρωπος. Ἡ ἐλεημοσύνη τῆς τυφλῆς. Ὁ ἱερεὺς τῆς
Μόσχας. Ἡ ἐλευθεριότης τοῦ Κίμωνος.—Ἡ ὑπερτάτη
ἀρετή. Ὁ Παῦλος καὶ ἡ Εὐροσύνη. Σωτήριον μάθημα.
Ὁ Λυκούργος καὶ ὁ Ἄλκανδρος. Ὁ Πελοπίδας καὶ ὁ στρα-
τιώτης. Ὁ Περικλῆς ὑβρίζομενος.

Β' ἐξάμηνον. — **Τόμος Α'.** Τὸ πατρικὸν ἐπάγγελμα. — Ὁ μέγας Πέτρος σιδηρουργός. Ὁ Βασιλικῶν καὶ ὁ δεκανεύς. Ὁ Ἐπαμεινώνδας τελευαρχης. Ὁ Φωκίων ἀντλῶν καὶ ἡ σύζυγός του ζυμῶναυτα. Ὁ Ζήσης καὶ ὁ Ἰωάννης. Ἡ πρόδος τῆς Ἀγγλίας. Ἡ δυστυχία τοῦ Μαυρικίου. Ὁ Σόλων, ὁ Θαλῆς, ὁ Πλάτων καὶ ὁ Ἰπποκράτης. Ὁ Σωκράτης ἀγαματοποιός. Ὁ Κιργινατός καὶ τὸ ἄροτρόν του. Ὁ Φιλοπόνην γεωργός. Ὁ Σωκράτης καὶ ὁ Πλούταρχος ὑπὲρ τῆς γεωργίας. — Ὁ σωτήριος χαλινός. Ὁ Ἡρακλῆς μεταξὺ ἀρετῆς καὶ κακίας. Ἡ ἀδελφὴ τῆς μανίας. Ὁ Θεμιστοκλῆς εἰς τὴν Σαλαμίνα. — Τὸ προῶτον θεμῆλιον. Ἡ ἀνατολή. Τὰ ἄνθη. Τὰ πτερὰ. Τὰ ἀκαρπα δένδρα. Τὰ ἄγρια θηρία. Ὁ Λινναῖος καὶ ἡ βιβλιοθήκη του. Ὁ Σωκράτης περὶ Θεοῦ.

Τόμος Β'. — Ὁ ρόγανον καλῶν καὶ αἰτίαι κακῶν. Ὁ θαύπλουτος Ἀργύρης. Ὁ πολυτελής Δάμπερος. Ἀμρὴ καὶ παραμρὴ τῆς Ἑλλάδος. Ὁ Ἀλῆ πασῆς, οἱ Σουλῶται καὶ ὁ Ζέρβας. Ὁ πτωχὸς Ἐπαμεινώνδας. Ὁ πλούσιος Πελοπίδας. Οἱ κατὰ Σωκράτην ἀληθεῖς θησαυροί. Ὁ ἀφιλοχρήματος Φωκίων. — Τὰ προτερήματα τοῦ ζωθεοῦ. Ὁ Πυθαγόρας καὶ αἱ συμβουλαὶ του. Ζήνων ὁ Στωϊκός. — Ἡ ἄγκυρα τῆς εὐτυχίας. Αἱ ἐξουσιογήσεις τοῦ Σίμωνος. Γνωθὶ σαυτόν. Μετρίότης εἰς τὰς ἐπιθυμίας. Ἀπερισκεψία. Οἰκονομία καιροῦ. Τάξις. Παρηγορία τοῦ πτωχοῦ. Γενναϊότης καὶ ἐπιμονή. Ὑπομονὴ καὶ ἐλπίς. Τὰ δουρικὰ ἐλαττώματα. Ὁ μέγιστος τῶν φητόρων.

Τόμος Γ'. — Μία ψυχὴ εἰς δύο σώματα. Ὁ Σωκράτης, ὁ Ἀλκιβιάδης καὶ ὁ Ξενοφῶν. Ἡ φιλία τοῦ Ἐπαμεινώνδου καὶ Πελοπίδου. Δάμων καὶ Φιντίας. — Ὁ θεῖος νόμος. Ἡ φιλικὴ φιλία τοῦ Θεσπίως. Τὸ ἀληθὲς προτέρημα τοῦ Περιλέους. Ὁ ἐφημέριος τῆς κωμοπόλεως. Ὁ χωρικός, ὁ ἐπονομασθεὶς σωτήρ. Ὁ χωρικός καὶ ὁ αὐτοκράτωρ Ἰβάν. Ὁ λέων καὶ ὁ Ἄνδροκλῆς. Οἱ τριάκοντα τύραννοι καὶ ὁ Σωκράτης. Ὁ δίκαιος Ἀριστείδης. — Ἡ ὑπερτάτη ἀρετή. Ὁ Σωκράτης προαπόστολος. Ἡ τελευταία παραγγελία τοῦ Φωκίωνα. Ὁ Δημοσθένης καὶ τὸ ὄνειον γάλα. Ἡ ἀμνησικακία τοῦ Ἀριστείδου. Ἡ ἐκδίκησης τοῦ ἐξορίστου Κίμωνος. Ὁ ἰερώτατος ἔρωξ.

Ὁ θάνατος τοῦ Κόδρου. Ἡ θυσία τῆς Ἀργαύλου. Ὁ ὄρκος τῶν νέων. Ἡ Ἀργεῖα Τελέσιλλα. Αἱ Σπαρτιάτιδες κατὰ τοῦ Πύρρου. Ἡ Κρατησίλεια εἰς τὴν Αἴγυπτον. Ὁ Πέλοπίδας ἐλευθερώνει τὰς Θήβας. Ὁ Σωκράτης ἐν τῷ δεσποτηρίῳ. Ὁ Μάρκος Ῥήγουλος. Ὁ Λυκοῦργος ἐκουσίως ἐξοριζόμενος. Ὁ Ἰπποκράτης καὶ ὁ Ἀρταξέρξης. Ὁ Ἀριστοτέλης καὶ τὰ Στάγειρα. Θυσία παθῶν. Ὁ φιλόπατρις καὶ ὁ φιλόπονος. Ἀμοιβὴ καὶ ἀχαριστία.

(Κατὰ δὲ τὸν τελευταῖον μῆνα).—Ὁ πρόλογος τοῦ Γεροστάθου (Τόμ. Α'). Οἱ ἐπτὰ σοφοὶ καὶ τὰ γνωμικὰ τῶν (Τόμ. Β').—Ἡ δ'ύσις. Ἡ ἀσθένεια. Ἡ τελευταία ἐπίσκεψις. Αἱ τελευταῖαι στιγμαὶ τοῦ Γεροστάθου (Τόμ. Γ').

Β' Γραμματικὴ.

Γραμματικὴ.

1. Οὐσιαστικά.

α') Ἀνώμαλα οὐσιαστικά. Γόμν. 53-60.

β') Παραγωγή οὐσιαστικῶν ἐξ ἐπιθέτων. § 79. β'. Γόμν. 191.

2. Ἐπίθετα.—(ἐπανάληψις καὶ συμπλήρωσις).

α') Γένη τοῦ ἐπιθέτου. § 25.

β') Ἀνώμαλα ἐπίθετα. § 26. Γόμν. 61-64.

γ') Συμφωνία τοῦ ἐπιθέτου μὲ τὸ οὐσιαστικόν. § 27. Γόμν. 65-71.

δ') Βαθμοὶ τοῦ ἐπιθέτου. § 28. Γόμν. 73-75.

ε') Παραγωγή ἐπιθέτων. § 80. Γόμν. 197-204.

3. Ἀντωνυμίαι.—(ἐπανάληψις καὶ συμπλήρωσις).

α') Αἱ αὐτοπαθεῖς. Γόμν. 92.

β') Αἱ κληλοπαθεῖς. Γόμν. 93.

γ') Αἱ ἀόριστοι. Γόμν. 97, 98.

δ') Αἱ ἐπιμεριστικαί. § 40. θ'.

ε') Αἱ συσχετικαί. § 41. ι'.

4. Ῥήματα.

α') Τὰ ὑγράληκτα. § 52. Γόμν. 114, 115.

β') Τὰ περισπώμενα. § 55. Γόμν. 120-124.

γ') Παραγωγή ῥημάτων. § 81. Γόμν. 205.

Συντακτικόν.

1. Ἡ πεπλοτυσμένη πρότασις. § 67.

- α') Προσδιορισμός τοῦ οὐσιαστικοῦ. Γύμν. 149-151, 102, 103.
β') Προσδιορισμός τοῦ ἐπιθέτου. Γύμν. 152.
γ') Προσδιορισμός τοῦ ἀντικειμένου. Γύμν. 159-161.
δ') Κοινοὶ προσδιορισμοί. Γύμν. 162-164.
2. Ῥήματα ἐνεργητικά, παθητικά, μέσα. Γύμν. 165-167.
3. Ἀνάλυσις τῆς πεπλατυσμένης προτάσεως. Γύμν. 168.

Ὄρθογραφία.

1. Ἀσκήσεις εἰς τὸ ὀρθῶς γράφειν τὰς ἀντωνυμίας, τὰς συνθέτους καὶ παραγώγους λέξεις καὶ τὰ συνηρημένα ῥήματα τε καὶ ὀνόματα.
2. Ἀσκήσεις εἰς τὸ ὀρθῶς γράφειν τὰ παραθετικά τῶν θετικῶν ἐπιθέτων τῆς ε' κλίσεως (ο, ω).
3. Ἀσκήσεις εἰς τὸν τοπισμὸν τῶν ἐγκλιτικῶν. § 38. Γύμν. 97, 98.
4. Ἀσκήσεις εἰς τὴν ὀρθὴν χρῆσιν τῶν σημείων τῆς στίξεως. § 77. Γύμν. 186.
5. Συγγῆ ἀντιγραφή τῶν γυμνασμάτων τῶν χρησιμευόντων εἰς τὴν διδασκαλίαν τῆς γραμματικῆς.

Συγγραφικαὶ ἀσκήσεις.

Περιγραφαί. Δηγήματα. Ἐπιστολαί.

Γ' Ποιήματα.

1) Ὁ θεὸς καὶ ὁ θάνατος	Ἰ. Καραδοῦτσας
2) Τὸ στερέωμα	Ἰ. Καραδοῦτσας
3) Ἡ κόρη τοῦ Ἰωάν. Γαλάτη	Ἄλ. Σούτσος
(ἐκ τῆς τουρκομ. Ἑλλάδος)
4) Θεέ, ὑμνεῖ τὴν δόξαν σου ἡ νύξ.	Ἢ. Σούτσου
(ἐκ τοῦ Ὀδοιπόρου)
5) Ὡδὴ εἰς τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει ναὸν τῆς ἁγ. Σοφίας	Ἰ. Καραδοῦτσας
6) Ἡ Κυριακὴ	Ἡλ. Τανταλίδης
7) Ὁ Δῆμος καὶ τὸ καρποφύλλι	Ἄρ. Βαλαωρίτης
8) Ἡ Σκλάβα	Ἄρ. Βαλαωρίτης
9) Ἡ νέα Ἑλλάς	Ἄγγ. Βλάχος
10) Ὁ γλάρος	Ν. Δαμιανός

Ἀνάγνωσις.—Γραμματικὴ.—Ποιήματα.

Α' Ἀνάγνωσις.

Λογικὴ καὶ ἠθικὴ ἀνάγνωσις πεζοῦ καὶ ποιητικοῦ λόγου ἀπηκριβωμένη ἀνάλυσις τοῦ περιεχομένου αὐτῶν.

Βιβλία ἀναγνωστικά.

α') Λέοντος Μελά ὁ Χριστόφορος ἢ τὸ ναυάγιον καὶ ἡ διάσωσις. Κεφ. Α'. Τὸ ναυάγιον. Β'. Ἡ Πάτμος. Γ'. Ἡ σωτήριος λέμβος. Δ'. Τὸ παρελθόν. Ε'. Ὁ οἶκος τοῦ πένθους. ΣΤ'. Ἡ διάγνωσις τῆς νόσου. Ζ'. Ἡ ἐπιστολή. Η'. Ἡ ἀρωματικὴ ἀτμοσφαῖρα. Θ'. Τὸ πρῶτον χειρόγραφον. Ι'. Τὸ θεῖον παράδειγμα. ΙΑ'. Ἡ ἀπροσδόκητος ἐπάνοδος. ΙΒ'. Αἱ ἡμέραι τῆς δουλείας. ΙΓ'. Ἡ ἐκ τῆς δουλείας ἀπολύτρωσις. ΙΔ'. Ἡ Οὐράνιος πανοπλία. ΙΕ'. Ἡ ἀπαίτησις.

β') Δημ. Μαυροκορδάτου θρησκευτικαὶ μελέται.

Ἡ πρωΐα (μελέτη 37). Ἡ μεσημβρία (125). Ἡ ἑσπέρα (73). Ὁ κατὰστερος οὐρανὸς (14). Τὸ ἔαρ (28). Ἐαρινὴ προσευχή (121). Αἰσθήματα τοῦ χριστιανοῦ ἐν τῇ φθινοπωρινῇ ὥρᾳ (54). Ἡ χιών (113). Ἡ ἀποχώρησις τοῦ χειμῶνος (118). Αἱ φωναὶ τῶν ζώων (68). Τὰ ὕδατα (71). Τὸ γένος τῶν ρυτῶν (74, 75). Τὸ πῦρ (118). Ὁ περιβάλλον τὴν γῆνιν σφαῖραν ἀήρ (89). Αἱ μεταβολαὶ τῆς καταστάσεως τοῦ ἀέρος (107, 108). Ἡ θύελλα (49). Ἡ θεία πρόνοια ἐν ταῖς θύελλαις καὶ ἐν ταῖς καταίγισιν (129). Ἡ κλίμαξ τῶν ὄντων (70). Ὁ σκόληξ καὶ ἡ πνυτοδυναμία τοῦ Θεοῦ (92). Μεγαλεῖον τοῦ Θεοῦ ἐν τοῖς ἐλαχίστοις (38). Ἡ πανταχοῦ παρουσία τοῦ Ὑψίστου (43). Ὁ Θεὸς κυβερνᾷ πάντα τὰ ἐπὶ τῆς γῆς (118). Ἡ νεκρὸς (52). Εὐσέβεια καὶ νεότης (56). Ἡ ἐν τῷ οἴκῳ εἰρήνη (16). Ὑπομονὴ καὶ πραότης ὑποχείριον ποιοῦνται πᾶσαν καρδίαν (26). Οἰκτικαὶ μέριμναι, οἰκτικὴ εὐδαιμονία (34). Ἡ κατ' οἶκον λατρεία τοῦ Θεοῦ (17). Περὶ τῆς πίστεως καὶ τῆς ἀκριβείας ἐν τοῖς σμικροῖς (63). Αἱ πρὸς τοὺς ὑπηρετάς σχέσεις τῶν κυρίων (126). Τίς ὁ πλησίον μου; (35). Στέργε τὸν λαχόντα σοὶ δαίμονα (27).

Αισθημάτα ἐν τῇ ἐπιτελείῳ τῶν γενεθλίων ἡμέρα (49). Σκέψεις ἐν τῷ τέλει τοῦ ἔτους (115). Σκέψεις ἐπὶ τοῦ πάρου τῶν φιλιτάτων (4). Ἡ δεινοπαθεύσα πατρίς (78). Τὸ αἰσθημα τῆς πρὸς τὴν πατρίδα ἀγάπης παρὰ τοῖς ἔθνεσιν (132). Ὁ χριστιανὸς ὁραίνει πάση δυνάμει νὰ ἐργάζεται ὑπὲρ τῆς διατηρήσεως ἢ τῆς ἐπανόδου ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ τῆς τῶν ἠθῶν ἀπλότητος (72). Περὶ τῆς ἀνατροφῆς τοῦ γυναικείου φύλου. (42).

Β' Γραμματικὴ.

Γραμματικὴ.

1. Οἱ σύνδεσμοι § 68. Γόμν. 169-172.
2. Τὰ ἐπιφωνήματα. § 74. Γόμν. 182, 183.
Ἀνώμαλα ῥήματα ὅσα εἶνε ἐν χρῆσει εἰς τὴν ὀμιλουμένην γλῶσσαν.
4. Παραγωγή σύντακτικῶν ἐκ ῥημάτων. § 79, γ'. Γόμν. 192-196.
5. Σύνθεσις. Τὸ ἔσχατον συνθετικὸν μέρος. § 85. Γόμν. 209-211.
6. Ἐπανάληψις τῆς Γραμματικῆς.
Συντακτικόν.
1. Ὁ τέλειος λόγος. § 69. Γόμν. 75.
2. Χρῆσις τῆς προστακτικῆς, τῆς ὑποτακτικῆς, τῆς μετοχῆς καὶ τοῦ ἀπαρεμράτου. § 70-74. Γόμν. 176-181.
3. Ἀνάλυσις τοῦ τελείου λόγου. § 76. Γόμν. 185.
4. Ἐπανάληψις τοῦ Συντακτικοῦ.

Ὄρθογραφία.

1. Καθ' ὑπαγόρευσιν παντοῖα ὀρθογραφικὰ γυμνάσματα, σκοπίμως ἐχλεγόμενα πρὸς ἐμπέδωσιν τῶν δυσκολωτέρων ὀρθογραφικῶν καὶ γραμματικῶν κανόνων.
2. Ἀντιγραφή συγχῆ τῶν κυριωτέρων γυμνασμάτων τῆς γραμματικῆς.

Συγγραφικαὶ ἀσκήσεις.

Ἐπιστολαί. Παντοῖα κοινωνικὰ ἔγγραφα, ὡς ἀναφοραὶ, ἀποδείξεις καὶ τὰ τοιαῦτα.

Γ' Ποιήματα.

1. Εἰς ἓν ἄστρον. (Ἰωάνν. Καραδούτσα).
2. Τῶν μεγάλων ἀνδρῶν μῆτερ-μνημεῖον ἀθανάτων ἀνδρῶν εἶνε. (Ἐκ τοῦ Γκισούρ τοῦ Βύρωνος).
3. Ἑλλάς, γῆ τῶν ὀνείρων μου. Ἄλ. Ρ. Ραγκαβῆ
(ἐκ τῆς Παραμονῆς).
4. Τὸ Ψυχολόββατον. Ὁ Κατσαντώνης. Ἡ φυγή. Ὁ ἀσπασμὸς πρὸς τὴν μητέρα Ἑλλάδα. Εἰκοστὴ πέμπτη Μαρτίου (ἐκ τῶν Μνημοσύνων τοῦ Ἀριστ. Βαλαωρίτου).

Σημ. Κατὰ τὴν διδασκαλίαν τῆς γραμματικῆς καὶ τῶν ἐπανάληψιν αὐτῆς ἐκ παντὸς τρόπου πρέπει νὰ κατορθωθῶσι μάλιστα τὰ δύο ταῦτα: πρῶτον νὰ ἀποκτήσωσιν αἱ μαθήτρικαι εὐχέρειαν μεγίστην εἰς τὴν κλίσιν τῶν πτωτικῶν καὶ τῶν ἐρημάτων καὶ εἰς τὸν σχηματισμὸν τῶν παραθετικῶν ἐπιθέτων, καὶ δευτέρον νὰ ἀποκτήσωσι διαυγεστάτην ἔννοιον τῶν ἑξῶν, τῶν χαρακτηρῶν, τῶν ἐγκλιτικῶν φωνηέντων, τῶν καταλήξεων καὶ τῶν μεταβολῶν, ἃς ὑφίστανται τὰ ἐπὶ τὸ αὐτὸ συμπίπτοντα σύμφωνα.

ΤΑΞΙΣ Ζ'.

Ἀνάγνωσις καὶ ἐρμηνεία—Γραμματικὴ— Ποιήματα.

Α' Ἀνάγνωσις καὶ ἐρμηνεία.

Ἀνάγνωσις καὶ ἐρμηνεία ἀρχαίου ἑλληνικοῦ λόγου.

1. Δισωπειῶν μύθων συναγωγή (ἔκδ. C. Hallmii, Lipsiae). — Δαίμαργία. Ἀλώπηξ ἐξογκωθεῖσα τὴν γαστέρα μ. 31. Κίχλα (194). Μοῦσα (293). — Ψεῦδος καὶ ἀλήθεια. Πῶς ψεύστης (353). Πίθηκος καὶ δελφίς (363). Ξυλευόμενος καὶ Ἑρμῆς (308). Λύκος καὶ ἀλώπηξ (271). — Ἀπάτη. Κολοῖς καὶ ὄρνεις (200 ε). Κολοῖς καὶ περιστέραι (201 ε). Κύων καὶ ἄλεκτρον (225). Ὄνος καὶ λεοντῆ (333). Ποιμὴν καὶ λύκος (376). — Εὐπιστία. Ἀλώπηξ καὶ πίθηκος (44). Κλέπτης καὶ πανδοχεὺς (196). — Ἀχαριστία καὶ εὐγνωμοσύνη. Ἐλαφὸς καὶ ἄμπελος (127). Γεωργὸς καὶ αἰτός (92). Λέων καὶ μῦς (256). Μύρμηξ καὶ περιστέραι (296, 296 ε). — Ἀσπλαγχνία. Ἴππος καὶ ἄνος (177).

177 β). — Σκαιότης καὶ φιλοσοσύνη. Βορέας καὶ ἥλιος (82). Ἐριφος καὶ λύκος (136). — Πλεονεξία. Ἀλώπηξ καὶ λέων (41). Γυνή καὶ ὄρνις (111). Κύων κρέας φέρουσα (233). Ὄρνις χρυσοτόκος (343, 343 β). — Πολυπραγμοσύνη. Ἐριφος καὶ λύκος (134). Λάρος καὶ ἰκτίνος (239). Ὄνος καὶ λύκος (334, 334 β). Πέθηκος καὶ ἀλιεῖς (362). Χελιδόνες καὶ κύων (416 β). — Φρόνησις καὶ ἀφροσύνη. Αἴλουρος καὶ ὄρνιθες (16). Ἀλώπηξ καὶ τράγος (45). Βάτραχοι (74, 75). Γεωργὸς καὶ κύνας (95). Κύων καὶ λύκος (231). Κύνας λιμώττουσα (218). Λέων καὶ ἀλώπηξ (246). Χελώνη καὶ ἀετὸς (419). — Πρόνοια. Ἦς ἀγριὸς καὶ ἀλώπηξ (407). — Συνήθεια. Ἀλώπηξ καὶ λέων (39). Κάμηλος (180). — Ὀμόνοια. Γεωργοῦ παῖδες (103). — Ἐργασία καὶ ἀεργία. Βοηλάτης καὶ Ἡρακλῆς (81). Γεωργὸς καὶ παῖδες αὐτοῦ (98, 98 β). Τέτριξ καὶ μύρμηκες (401, 401 β). Χελώνη καὶ λαγὼς (420). — Καλή καὶ κακή συναναστροφή. Ἀνθρακὺς καὶ γναφεὺς (59). Γεωργὸς καὶ πελαργὸς (100). Ζεὺς καὶ ὄρνις (153). — Κουφόνοια καὶ ὑπερηφάνεια. Ἀετὸς, κολοῦς καὶ ποιμὴν (8). Ἀλεκτρονόες (21 β). Ἀλώπεκες (30). Κόραξ καὶ ἀλώπηξ (204). Κώνωψ καὶ ταῦρος (235). Λέων, ἀλώπηξ καὶ ἔλαρος (243). Λύκος καὶ λέων (280). Λύχνος (285). Ὄνος βαστάζων ἄγχιμα (324). — Τὸ κακὸν τιμωρεῖται. Ἀετὸς καὶ ἀλώπηξ (5). Αἶξ καὶ ὄνος (18). Ἀνδροφόνος (48). Γεωργὸς καὶ ἀλώπηξ (68 β). Γυνή καὶ θεράπαινα (110). Λέων, λύκος καὶ ἀλώπηξ (255). Μῦς καὶ βάτραχος (298). Ὄνος ἄλας βαστάζων (322). Ὄνος καὶ κυνίδιον (331). Πέθηκος καὶ κάμηλος (365). Ποιμὴν καὶ λύκος (374).

2. Αἰλιανοῦ Ποικίλη ἱστορία (ἐκδ. R. Herscheri, Lipsiae). Βιβλίον Α'. κεφ 11, 12. Β'. 27, 44 Γ'. 3, 5, 22. Δ'. 9. Ζ'. 6, 15. Θ'. 13, 14, 33, 41. Π'. 23, 59. Π". 31, 46. ΙΔ'. 23, 32.

Β'. Γραμματικὴ.

Γραμματικὴ τῆς ἀττικῆς διαλέκτου μέχρι τῶν εἰς μὴ Συγγραφικαὶ ἀσκήσεις.

Συγγραφικῶν ἀσκήσεων βαθμὶς α', ἧτοι γραπτὰ ἐκθί-

σεις θεμάτων, ὧν τὸ περιεχόμενον καὶ ἡ μορφή δίδεται ὑπὸ τοῦ διδασκάλου.

Γ'. Ποιήματα.

Νάνι-Νάνι. Νεκρική ψόδη. Εὐθύμιος Βλαχάβας. Ὁ Σαμουήλ (ἐκ τῶν Μνημοσύνων Ἀριστ. Βαλαωρίτου.) Τὸ Χάνι τῆς Γρεβιζῆς ἐκ τῶν τοῦ Γ. Ζαλοκώστα.

ΤΑΞΙΣ Η'.

Ἀνάγνωσις καὶ ἐρμηνεία — Γραμματικὴ — Ποιήματα.

Α'. Ἀνάγνωσις καὶ ἐρμηνεία.

1. Αἰλιανοῦ Ποικίλη ἱστορία. — Βιβλ. Α'. 25. 34. Β'. 2. 39. 43. Γ. 28'. Ε'. 5. 7'. 12. Ζ'. 9. 10. 11. ΙΑ'. 9. ΙΒ'. 6. 21. 43. ΙΓ'. 2. 30. Γ'. 1. ΙΓ'. 1.

2. Πλουτάρχου Ἠθικά (τόμ. Β'). Λακκαϊνῶν ἀποφθέγματα. — Ἀργιλεωνίδος, Γοργῶς (1. 2. 3.), Δαμπτρίας, Λακκαϊνῶν ἀδῆλων (1. 2. 3. 5. 6. 7. 9. 10. 11. 12. 15. 16. 17. 19. 22). — Γυναικῶν ἀρεταί. — Φωκίδες — Κελταί — Πύθεω γυνή.

3. Λουκιανὸς (τόμ. Β'). — Εἰκόνας (παραλειπομένων σειρῶν τινῶν ἐκ τοῦ 1 κεφαλαίου — ἀπὸ εἴγε καὶ Λυκῖνον ἕως τὴν τοῦ Ταντάλου — καὶ ἐκ τοῦ 4 — Ἀλλὰ καὶ τὸν μῦθον ἕως ὡς φῆς, εἶδες). Ὑπερτῶν εἰκόνων.

4. Ξενοφῶν. — Οἰκονομικὸς ἀπὸ τοῦ κεφαλ. 6, 12 μέχρι τοῦ κεφ. 12.

Β'. Γραμματικὴ.

Γραμματικὴ τῆς ἀττικῆς διαλέκτου ἀπὸ τῶν εἰς μὴ μέχρι τέλους.

Συγγραφικαὶ ἀσκήσεις.

Συγγραφικῶν ἀσκήσεων βαθμὶς 6' ἤτοι γραπταὶ ἐκτίσεις θεμάτων, ὧν μόνον τὸ περιεχόμενον δίδεται ὑπὸ τοῦ διδασκάλου, τὴν δὲ μορφήν δημιουργεῖ ὁ γράφων.

Γ' Ποιήματα.

Ἡ Ἀκρόπολις, Ι. Καμπούρογλου. Τὸ Μεσολόγγιον Γ. Ζαλοκώστα. Ὁ ὕμνος εἰς τὴν ἐλευθερίαν Δ. Σελωμοῦ.

ΤΑΞΙΣ Θ'

Ἀνάγνωσις καὶ ἐρμηνεία—Συντακτικόν— Ποιήματα.

Α' Ἀνάγνωσις καὶ ἐρμηνεία.

- 1) Ξενοφῶν.—Ἀπομνημονευμάτων Βιβλ. Α' Κεφ. 4, 5, 6, μέχρι τοῦ 11 ἰδαφ. 7, Βιβλίον Β' Κεφ. 1 ἀπὸ τοῦ 21 ἰδαφ. καὶ ἐξῆς. 2, 3, 7.
- 2) Ξενοφῶν.—Κύρου Ἀνάθασις, Γ' Βιβλίον.
- 3) Ἀριστοτέλης.—Περὶ κόσμου πρὸς Ἀλέξανδρον.
- 4) Πλούταρχος.—Ἐκ τῶν παραλλήλων βίων. Ἅγις.
- 5) Ἰσοκράτης.—Ἀρεοπαγίτικὸς.

Β' Συντακτικόν.

Τὰ περὶ τῆς κυρίως λεγομένης συντάξεως, τὸ περὶ συνθέσεως τῶν λόγων καὶ τῶν μερῶν αὐτῶν καὶ τὸ περὶ σύντακτικῶν σχημάτων καὶ ἰδιωμάτων συντομώτατα.

Συγγραφικαὶ ἀσκήσεις.

Συγγραφικῶν ἀσκήσεων βαθμὶς θ', ὡς καὶ ἐν τῇ προηγουμένῃ τάξει.

Γ' Ποιήματα.

Ἡ Μερόπη Δημ. Βερναδάκη.

ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟΝ

ΤΑΞΙΣ Α'

Ἀνάγνωσις καὶ ἑρμηνεία—Γραμματικὴ—
Συντακτικόν—Ποιήματα.

Α' Ἀνάγνωσις καὶ ἑρμηνεία.

Ἐνοφῶν.—Κύρου παιδείας Βιβλ. Α' 1—4, 27.

Λουκιανός (τόμος 3).—Ἀνάγκαις ἢ περὶ γυμνασίων.

Πλούταρχος.—Περὶ παιδῶν ἀγωγῆς.

Πλάτων.—Κρίτων. Πολιτείας βιβλ. 6', κεφ. 17 μέχρι τέλους βιβλ. γ'.

Β' Γραμματικὴ καὶ Συντακτικόν.

Γραμματικὴ τῆς Ἀπτικῆς διαλέκτου.—Ἐπανάληψις.
Συντακτικόν τὰ περὶ τῆς κυρίως λεγομένης συντάξεως
ἐκτενέστερον.

Συγγραφικαὶ ἀσκήσεις.

Συνέχεια τῶν συγγραφικῶν ἀσκήσεων τῆς 6' βαθμίδος.

Συγγραφικῶν ἀσκήσεων βαθμὶς γ' ἤτοι γραπτὰ ἐκθέσεις
θεμάτων, ἐν αἷς τὸ τε περιεχόμενον καὶ ἡ μορφή δημιουργ-
γούνται ὑπὸ τοῦ γράλλοντος.

Γ' Ποιήματα.

Σοφοκλέους Ἀντιγόνη κατὰ μετάφρασιν Ἀλ. Ραγκαβῆ.

ΤΑΞΙΣ Β'

Ἀνάγνωσις καὶ ἑρμηνεία—Συντακτικόν—

Ποιήματα

Α' Ἀνάγνωσις καὶ ἑρμηνεία.

Πλούταρχος.—Περὶ τοῦ ἀκούειν.

Πλάτων.—Τῶν Νόμων τὸ ζ' βιβλίον.

Β' Συντακτικόν.

Τὰ περὶ συνθέσεως τῶν λόγων καὶ τῶν μερῶν αὐτῶν

καὶ τὰ περὶ συντακτικῶν σχημάτων καὶ ἰδιωμάτων ἐκτε-
νέστερον.

Συγγραφικαὶ ἀσκήσεις. Συγγραφικῶν ἀσκήσεων βαθμὶς
β' καὶ γ' ὡς καὶ ἐν τῇ προηγουμένῃ τάξει.

Γ' Ποιήματα.

Σοφοκλέους Οἰδίπους ἐπὶ Κολωνῶ κατὰ μεταφραστὴν Ἀγ-
γέλου Βλάχου.

Ἀριθμητικὴ.

ΤΑΞΙΣ Α'.

Παντοδαπαὶ ἀσκήσεις ἐπὶ τῶν ἀριθμῶν 1-10 καὶ 1-20.

Α' Ἀπὸ στόματος λογιστικὴ.

Αἰσθητοποίησις τῆς ἀξίας τῶν ἀριθμῶν. Ἀνάλυσις καὶ
σύνθεσις αὐτῶν. Ἀριθμηταὶ ἀνωῦστα καὶ κατωῦστα. Ἀριθμη-
ταὶ προστιθεμένων εἰς ἕκαστον προηγούμενον ἀριθμὸν ἢ καὶ
ἀφαιρουμένων ἀπ' αὐτοῦ τοῦ 1, 2 καὶ 3. Ἀσκήσεις ἐπὶ
τῶν τακτικῶν ἀριθμητικῶν. Ἀνάλυσις ἑκάστου διδομένου
ἀριθμοῦ καὶ σχηματισμὸς αὐτοῦ διὰ προσθέσεως καὶ ἀφαι-
ρέσεως ἄλλων ἀριθμῶν. Σχηματισμὸς ἀριθμῶν διὰ πολλα-
πλασιασμοῦ καὶ διαιρέσεως. Προβλήματα τοῦ κοινῆς βίου
ἐντὸς τῆς περισχῆς τῶν ἀριθμῶν τούτων.

Β' Γραπτὴ λογιστικὴ.

Εκμάθησις τῆς γραφῆς τῶν ἀριθμῶν ἀπὸ τοῦ 1 μέχρι
τοῦ 20. Γραφὴ τῶν σημείων τῶν τεσσάρων θεμελιωδῶν
πράξεων. Ἀσκήσεις εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν τεσσάρων πρά-
ξεων ἐπὶ τῶν εἰρημένων ἀριθμῶν.

ΤΑΞΙΣ Β'.

Παντοδαπαὶ ἀσκήσεις ἐπὶ τῶν ἀριθμῶν 1-100.

Α' Ἀπὸ στόματος λογιστικὴ.

Αἰσθητοποίησις τῶν ἀριθμῶν 11-20 καὶ ἐπανάληψις

πασῶν τῶν κατὰ τὴν προηγουμένην τάξιν γενομένων ἐπ' αὐτῶν ἀσκήσεων. Αἰσθητοποίησις τῆς ἐννοίας τῆς δεκάδος. Ἀριθμησις κατὰ δεκάδας. Ἀριθμησις προσπιθεμένων εἰς ἕκαστον προηγούμενον ἀριθμὸν ἢ καὶ ἀφαιρουμένων ἀπ' αὐτοῦ τῶν ἀριθμῶν 5, 9, 4, 6, ἰδίως δὲ τοῦ 7 καὶ τοῦ 8. Πρόσθεσις καὶ ἀφαιρέσεις διψηρίων ἀριθμῶν. Πρόσθεσις τριῶν μονοψηρίων, δύο μονοψηρίων καὶ ἑνὸς διψηρίου, δύο διψηρίων καὶ ἑνὸς μονοψηρίου καὶ τριῶν διψηρίων ἀριθμῶν. Ἀφαιρέσεις μονοψηρίου ἀπὸ διψηρίου καὶ διψηρίου ἀπὸ διψηρίου ἀριθμοῦ. Πρόσθεσις καὶ ἀφαιρέσεις ἐν τῇ αὐτῇ ἀσκήσει τριῶν, τεσσάρων καὶ πέντε ἀριθμῶν. Πολλαπλασιασμὸς μονοψηρίου ἐπὶ μονοψηρίου καὶ διψηρίου ἐπὶ μονοψηρίου. Διαίρεσις διψηρίων ἀριθμῶν διὰ μονοψηρίου. Προβλήματα πολλαπλασιασμοῦ. Τελεία ἀσκήσις εἰς τὸ εὑρίσκειν πόσον τιμᾶται ἡ μὴ μὲν πράγματός τις, ὅταν γινώσκῃ πόσον τιμῶνται πολλὰ μόνάδες τοῦ αὐτοῦ πράγματος· εἰς τὸ εὑρίσκειν πόσον διάστημα διανύει κινητὸν τι ὡμαλῶς κινούμενον εἰς μίαν χρονικὴν μονάδα, ὅταν γινώσκῃ πόσον διανύει τὸ αὐτὸ κινητὸν εἰς πολλὰς χρονικὰς μονάδας καὶ εἰς τὰ παρόμοια. (Σημειώτεον ὅτι καὶ ἐνταῦθα οἱ ἀριθμοὶ οἱ εἰσερχόμενοι ἐν τοῖς προβλήμασιν ἔχουσιν ὄρια καὶ ὅτι δεόν νὰ εἶναι τοιοῦτοι, ὥστε νὰ ἄγωσιν εἰς ἀκέραια ἀποτελέσματα). Τροπὴ μονάδων τοῦ ἐν χρήσει παρ' ἡμῖν μετρικοῦ συστήματος ἀπὸ μεγαλητέρων εἰς μικροτέρας καὶ τανάπαλιν. Ἀπλᾶ προβλήματα τῆς ἀπλῆς μεθόδου τῶν τριῶν διὰ τῆς ἀναγωγῆς εἰς τὴν μονάδα (καὶ ἐνταῦθα οἱ ἀριθμοὶ δεόν νὰ εἶναι τοιοῦτοι, ὥστε νὰ ἄγωσιν εἰς ἀκέραια ἐξερχόμενα), τετραγώνων τῶν ἀριθμῶν ἀπὸ τοῦ 1-10. Τετραγωνικαὶ ρίζαι τῶν τετραγώνων τῶν περιεχομένων μεταξύ τοῦ 1 καὶ τοῦ 100.

Β' Γραπτὰ λογιστικῆ.

Γραφὴ τῶν ἀριθμῶν ἀπὸ τοῦ 1-100. Ἐκτέλεσις ἐπὶ τῶν εἰρημένων ἀριθμῶν τῶν τεσσάρων θεμελιωδῶν πράξεων. Σημείωσις τοῦ τετραγώνου καὶ τῆς τετραγωνικῆς ρίζης ἀριθμοῦ τινος—ἐκθέτης, ριζικόν.

ΤΑΞΙΣ Γ'.

Αί τέσσαρες πράξεις τῶν ἀκεραίων ἐπὶ τῶν ἀριθμῶν 1-1000. Τὰ ἀπλούστατα ἐκ τῶν κλάσμάτων.

Α' Ἀπὸ στόματος λογιστική.

Ὀνομασία καὶ ἐκμάθησις τῶν ἀριθμῶν ἀπὸ τοῦ 1-1000. Ἐννοία τῆς ἑκατοντάδος. Ἀντιπαβολὴ τῆς ἑκατοντάδος πρὸς τὴν δεκάδα. Ἡ διάφορος ἀξία τῶν ἀριθμῶν κατὰ τὴν διάφορον πρὸς ἀλλήλους θέσιν αὐτῶν. Πρόσθεσις καὶ ἀφαιρέσις ἀριθμῶν τριψηφίων. Πολλαπλασιασμοὶ τριψηφίου ἐπὶ μονοψηφίου. Διαίρεσις ἀριθμῶν τριψηφίων διὰ μονοψηφίου. Προβλήματα ἐπὶ τῶν νομισμάτων, τῶν σταθμῶν, τῶν μέτρων καὶ τοῦ χρόνου. Προβλήματα τῆς ἀπλῆς μεθόδου τῶν τριῶν. Γινόμενον τριῶν παραγόντων. Κύβοι τῶν ἀριθμῶν ἀπὸ 1-10. Ὁρισμοὶ τῶν τεσσάρων θεμελιωδῶν πράξεων. Ὀνομασίαι τῶν ἀριθμῶν, ἐφ' ὧν ἐκτελοῦνται αἱ πράξεις καὶ ὀνομασίαι τῶν ἐξαγομένων τῶν πράξεων. Τελεία διαίρεσις, ἀτέλης διαίρεσις. Ἰσότης. Μὲ τί ἰσοῦται ὁ διαιρετέος εἰς πᾶσαν τελείαν διαίρεσιν καὶ μὲ τί εἰς πᾶσαν ἀτέλη. Τὰ εὐκολώτατα τῶν κλάσμάτων (τὸ ἦμισυ καὶ τὸ τέταρτον).

Β' Γραπτὴ λογιστική.

Γραφὴ τῶν ἀριθμῶν ἀπὸ τοῦ 1-1000. Αἱ τέσσαρες θεμελιώδεις πράξεις ἐπ' αὐτῶν. Γραφὴ μονάδων τοῦ παρ' ἡρῶν ἐν χρήσει μετρικοῦ συστήματος ἀπὸ μεγαλητέρων εἰς μικροτέρας καὶ τανάπαλιν. Προβλήματα. Σημειώσεις τοῦ κύβου καὶ τῆς κυβικῆς ρίζης ἀριθμοῦ τινος. Συντομίαι ἐν τῇ διαίρεσει. Βάσανοι τῶν τεσσάρων πράξεων. Γινόμενον πολλῶν παραγόντων.

ΤΑΞΙΣ Δ'.

Αἱ τέσσαρες πράξεις τῶν ἀκεραίων ἐπὶ ἀριθμῶν καὶ πέραν τοῦ 1000. Κλάσματα.

Α' Ἀπὸ στόματος λογιστική.

Ἀνάλυσις τῶν ἀριθμῶν ἀπὸ 1-50 εἰς τοὺς πρώτους αὐ-

τῶν παράγοντας. Προβλήματα συνθετώτερα τῆς ἀπλῆς μεθόδου τῶν τριῶν. Πλῆθος τῶν ψηφίων τοῦ πηλίκου. Διάκρισις τῆς διαιρέσεως, ἣτις καλεῖται μερισμός, ἀπὸ τῆς διαιρέσεως, ἣτις καλεῖται μέτρησις. Ἰδιότητες τῶν τεσσάρων θεμελιωδῶν πράξεων. Τί καλεῖται διαιρέτης ἀριθμοῦ τινος. Τί καλεῖται κοινὸς διαιρέτης πολλῶν ἀριθμῶν. Τί καλεῖται πρῶτος ἀριθμός. Συνθήκαι διαιρετότητος. Τί καλεῖται μέγιστος κοινὸς διαιρέτης διδομένων ἀριθμῶν. Κλάσματα ἴσα τῇ μονάδι. Κλάσματα ἴσα τοῦ ἡμίσεως τῆς μονάδος καὶ ἴσα τοῦ τετάρτου αὐτῆς. Ὁρισμὸς τοῦ κλάσματος. Ὀνομασία τῶν ἀριθμῶν, δι' ὧν παρίσταται τὸ κλάσμα καὶ ἡ σημασία αὐτῶν.

Β' Γραπτὴ λογιστική.

Ἀπλῆ μέθοδος τῶν τριῶν. Εὗρεσις τοῦ μεγίστου κοινοῦ διαιρέτου δύο ἀριθμῶν. Ἀνάλυσις ἀριθμοῦ εἰς τοὺς πρώτους αὐτοῦ παράγοντας. Κλάσμα ἴσον τῇ ἀκεραίᾳ μονάδι, κλάσμα μικρότερον τῆς ἀκεραίας μονάδος καὶ κλάσμα μεγαλύτερον τῆς ἀκεραίας μονάδος. Τροπὴ ἀκεραίου εἰς κλασματικόν. Τί καλεῖται μικτὸς καὶ τροπὴ μικτοῦ εἰς κλασματικόν. Ἐξαγωγή τῶν ἀκεραίων μονάδων, τῶν ἐμπεριχομένων ἐν κλάσματι βεῖζον τῆς μονάδος. Ἰδιότητες τῶν κλασμάτων. Ἀπλοποίησις τῶν κλασμάτων. Τροπὴ ἑτερονόμων κλασμάτων εἰς ὁμόνομα. Αἱ τέσσαρες πράξεις τῶν κοινῶν κλασμάτων. Προβλήματα.

ΤΑΞΙΣ Ε'

Ἐξακολουθίδις καὶ συμπλήρωσις τῶν κατὰ τὰς προηγουμένας τάξεις ἀσκήσεων. Τὰ κοινὰ καὶ δεκαδικὰ κλάσματα. Ἡ σύνθετος μέθοδος τῶν τριῶν.

Τί καλεῖται πολλαπλάσιον ἀριθμοῦ τινος. Τί κοινὸν πολλαπλάσιον ἀριθμῶν πολλῶν καὶ τί ἐλάχιστον κοινὸν πολλαπλάσιον. Εὗρεσις τοῦ ἐλάχιστου κοινοῦ πολλαπλάσιου δεδομένων ἀριθμῶν κατὰ τὴν μέθοδον, καθ' ἣν διαγράφουσι πάντα τοὺς ἀριθμούς, οἵτινες διαιροῦσιν τινὰ

τῶν διδομένων κτλ. Ἀναγωγή ἑτερονόμων κλασμάτων εἰς ὁμώνυμα διὰ τοῦ ἐλαχίστου κοινοῦ πολλαπλασίου. Ὅρισμός τῶν δεκαδικῶν κλασμάτων. Γραφή τῶν δεκαδικῶν ἀριθμῶν καὶ ἀπαγγελία αὐτῶν. Πῶς γράφονται δεκαδικοί ἀριθμοὶ ὡς κοινὰ κλάσματα. Ἰδιότητες τῶν δεκαδικῶν ἀριθμῶν. Τροπὴ ἑτερονόμων δεκαδικῶν κλασμάτων εἰς ὁμώνυμα. Αἱ τέσσαρες θεμελιώδεις πράξεις ἐπὶ τῶν δεκαδικῶν κλασμάτων. Τροπὴ τῶν κοινῶν κλασμάτων εἰς δεκαδικά. Τί καλεῖται ποσόν. Πότε δύο ποσὰ ἐξαρτῶνται ἀπ' ἀλλήλων. Πότε δύο ποσὰ λέγονται ἀνάλογα καὶ πότε ἀντίστροφα. Σύνθετος μέθοδος τῶν τριῶν. Προβλήματα. Ἀντίστροφοι ἀριθμοί.

ΤΑΞΙΣ Γ΄.

Ἐξαγωγή τῆς τετραγωνικῆς ρίζης. Ὅρισμός τῶν συμμιγῶν. Γαλλικὸν μέτρον ἢ βασιλικὸς πῆχυς καὶ ὑποδιαίρεσις αὐτοῦ. Τεκτονικὸς πῆχυς καὶ σχέσις αὐτοῦ πρὸς τὸ μέτρον. Πήχεις τοῦ ἐμπορίου καὶ σχέσις αὐτῶν πρὸς τὸ μέτρον. Ὀργμὰ καὶ ὑποδιαίρεσις αὐτῆς. Στάδια (χιλιόμετρα). Μίλια ναυτικά. Μονάδες ἐπιφανείας. Μονάδες ὄγκου ἢ χωρητικότητος. Μονάδες βάρους (γραμμάριον, χιλιόγραμμα, τόνος). Σχέσις τῆς ὀκτῆς πρὸς τὸ χιλιόγραμμα καὶ τοῦ χιλιογράμμου πρὸς τὴν ὀκτῆν. Μονάδες χρόνου. Τροπὴ συμμιγοῦς εἰς ἀκέραιον κλασματικὸν καὶ μικτόν. Τροπὴ συγκεκριμένου κλασματικοῦ ἀριθμοῦ εἰς συμμιγῆ. Αἱ τέσσαρες πράξεις ἐπὶ τῶν συμμιγῶν ἀριθμῶν. Τροπὴ παλαιῶν μονάδων εἰς νέας καὶ ἀντιστρόφως. Τόκος. Ὑφαίρεσις. Προβλήματα ἐταιρίας. Προβλήματα μίξεως. Ἀριθμητικὸν μέτρον ἢ μέτρος ὄρου. Προβλήματα.

ΤΑΞΙΣ Δ΄.

Ἀσκήσεις εἰς τὸ ἀπὸ στόματος λογίζεσθαι.—Ἐφαρμογὴ τῶν λογιστικῶν κανόνων πρὸς λύσιν διαφόρων προβλημάτων, εἰλημμένων ἐκ τοῦ καθημερινοῦ βίου.

ΤΑΞΙΣ Η'

Ἀσκήσεις εἰς τὸ ἀπὸ στόματος λογιζέσθαι. — Ἐφαρμογὴ τῶν λογιστικῶν κανόνων πρὸς λύσιν παντοδαπῶν προβλημάτων.

ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟΥ ΤΑΞΙΣ Α'

Ἐπανάληψις τῆς πρακτικῆς ἀριθμητικῆς. — Ἀσκήσεις εἰς τὸ ἀπὸ στόματος λογιζέσθαι. — Ἐφαρμογὴ τῶν λογιστικῶν κανόνων πρὸς λύσιν παντοδαπῶν προβλημάτων.

Γεωμετρία.

ΤΑΞΙΣ Δ'.

Τὰ γεωμετρικὰ σχήματα ἐξ ἀμέσου ἀντιλήψαι καταννοούμενα.

Κύβος. — Πέρατα τοῦ κύβου ἦτοι ἐπιφάνεια αὐτοῦ. Ἔδραι τοῦ κύβου καὶ πλῆθος αὐτῶν. Ἄκμαι τοῦ κύβου καὶ πλῆθος αὐτῶν. Εὐθεῖα γραμμὴ καὶ σημεῖα. Ἀπὸ σημείου εἰς σημεῖον πόσαι εὐθεῖαι ἄγονται. Κορυφαὶ τοῦ κύβου καὶ πλῆθος αὐτῶν. Σχήμα τῶν ἐδρῶν τοῦ κύβου. Τετράγωνον καὶ πλευραὶ αὐτοῦ. Σχέσεις τῶν πλευρῶν τοῦ τετραγώνου πρὸς ἀλλήλας καὶ περίμετρος τοῦ τετραγώνου. Ἐπίπεδοι γωνίαι (ὀρθή, ὀξεία, ἀμβλεία). Προσειμέναι ἢ ἐρετῆς γωνίαι. Κατὰ κορυφὴν γωνίαι. Ὀνομασίαι τῶν διαφόρων γωνιῶν, τῶν ἀποτελουμένων ὑπὸ εὐθείας γραμμῆς, τεμνούσης δύο ἄλλας. Αἱ γωνίαι τοῦ τετραγώνου ἴσαι πρὸς ἀλλήλας καὶ ὀρθαί. Αἱ τρεῖς διάφοροι θέσεις ἐπιπέδου πρὸς τὸν ὀρίζοντα (κατακόρυφος, ὀριζοντία καὶ κεκλιμένη). Αἱ διάφοροι θέσεις δύο εὐθειῶν πρὸς ἀλλήλας (παράλληλοι, κάθετοι καὶ κεκλιμένοι). Αἱ διάφοροι θέσεις δύο ἐπιπέδων πρὸς ἀλλήλα. Θέσεις τῶν ἐδρῶν καὶ τῶν ἀκμῶν τοῦ κύβου πρὸς ἀλλήλας (κάθειτοι, παράλληλοι). Βασίλειος πῆχυς καὶ ὑποδιαίρεσις αὐτοῦ. Τετραγωνικὸς πῆχυς. Τετραγωνικὴ παλάμη κτλ. Μέτρησις εὐθείας

γραμμῆς· καὶ μέτρησις ἐπιφανείας τετραγώνου. Στερεαὶ γωνίαι.

Ὅρθογώνιον παραλληλεπίπεδον. — Πέρατα τοῦ ὀρθογωνίου παραλληλεπίπεδου ἦτοι ἐπιφάνεια αὐτοῦ. Ἔδραι καὶ πλῆθος αὐτῶν. Ἄκμαι καὶ πλῆθος αὐτῶν. Κορυφαὶ καὶ πλῆθος αὐτῶν. Ὅρθογώνιον παραλληλόγραμμον. Ὑψος καὶ βάθος τοῦ ὀρθογωνίου παραλληλογράμμου. Σύγκρισις τοῦ κύβου πρὸς τὸ ὀρθογώνιον παραλληλεπίπεδον. Σύγκρισις τοῦ ὀρθογωνίου παραλληλογράμμου πρὸς τὸ τετράγωνον (πρῶτον τὰ ὅμοια καὶ εἶτα τὰ διάφορα ἐν αὐτοῖς). Μέτρησις τοῦ ὀρθογωνίου παραλληλογράμμου (ἔμβαδόν). Ἐφαρμογαὶ τῆς γνώσεως τῆς μετρήσεως τοῦ τετραγώνου καὶ τοῦ ὀρθογωνίου παραλληλογράμμου εἰς οἰκόπεδα, ἔδαφος δωματίων, κήπων κτλ. Στάθμη, κανὼν, διαβήτης, γνώμων, ἀναγωγεὺς. Προβλήματα σχετικὰ πρὸς τὰ διδασθέντα.

Τριγωνικὴ πυραμὶς. — Πέρατα τῆς τριγωνικῆς πυραμίδος, ἦτοι ἐπιφάνεια αὐτῆς. Ἔδραι τῆς τριγωνικῆς πυραμίδος καὶ πλῆθος αὐτῶν. Βάσις καὶ παράπλευρος ἐπιφάνεια. Κορυφαὶ καὶ ὕψος τῆς τριγωνικῆς πυραμίδος. Τρίγωνον ἰσόπλευρον, ἰσοσκελές, σκαληνόν, (ὀρθογώνιον, ἄμβλυγώνιον, ὀξυγώνιον). Πλευραὶ, βάσις καὶ ὕψος τοῦ τριγώνου. Μέτρησις γωνιῶν (ἀναγωγεὺς). Ἄθροισμα τῶν τριῶν γωνιῶν παντὸς τριγώνου. Προβλήματα ἐπὶ τῶν γωνιῶν τῶν διαφόρων τριγώνων, λαμβανομένης ὡς μονάδος τῆς μοίρας. Ἐκτὸς γωνίαι τοῦ τριγώνου. Μέτρησις τοῦ τριγώνου (ἔμβαδόν).

Ἡ αὐτὴ ἐπιπέδου ἐπὶ τῆς τετραγωνικῆς πυραμίδος καὶ ἐπὶ τῆς πενταγωνικῆς καὶ ἑξάγωνικῆς, εἰς τὰς ὁποίας θέλουσι παρουσιασθῆ νέα σχήματα μόνον τὸ πεντάγωνον καὶ τὸ ἑξάγωνον. Μέτρησις τῶν πολυγώνων διὰ τῆς διαίρεσεως αὐτῶν εἰς τρίγωνα (ἔμβαδόν).

Ὅρθον τριγωνικὸν πρίσμα. — Ὅμοια ἐπιπέδου τοῦ ὀρθοῦ τριγωνικοῦ πρίσματος· πλῆθος τῶν ἑδρῶν. Θέσις αὐτῶν πρὸς ἀλλήλας. Πλῆθος τῶν ἀκμῶν. Διάφορος τοποθέτησις τοῦ ὀρθοῦ τριγωνικοῦ πρίσματος καὶ εὐρεσις τῆς θέσεως τῶν ἑδρῶν αὐτοῦ καὶ τῶν ἀκμῶν ὡς πρὸς τὸν ὀρίζοντα. Αἱ αὐταὶ ἀσκήσεις ἐπὶ τῶν προγεγνωσμένων στερεῶν. Ἄθροισμα τῶν γωνιῶν τοῦ τετραπλεύρου.

Ῥόμβος, ῥομβοειδές, τραπέζιον (τὰ σχήματα). Δια-
γωνίαι πολυγώνων. Σχέσεις παραλληλογράμμων ἐχάντων
ἴσας βάσεις καὶ ἴσα ὕψη (ἰσοδύναμα).—Ἐπίθεσις δύο πε-
περασμένων εὐθειῶν (ἴσαι καὶ ἀνισοι εὐθεῖαι). Ἐπίθεσις δύο
γωνιῶν ἐπιπέδων (ἴσαι καὶ ἀνισοι γωνίαι). Προβλήματα
σχετικὰ πρὸς τὰ διδασθέντα.

ΤΑΞΙΣ Ε΄.

Τὰ γεωμετρικὰ σχήματα ἐξ ἀμέσου ἀντιλήψεως κατανοούμενα. Ἐπιπεδομετρία.

Κώνος — Πέρατα τοῦ κώνου ἦτοι ἐπιράνεια αὐτοῦ.
Βάσις τοῦ κώνου καὶ κυρτὴ ἐπιράνεια αὐτοῦ. Καμπύλη
ἐπιράνεια. Κορυφή τοῦ κώνου καὶ ὕψος ἢ ἄξων αὐτοῦ. Κύ-
κλος, κέντρον, περιφέρεια, τόξον, ἀκτίς, διάμετρος, χορδὴ,
τμήμα κύκλου, τομεὺς κύκλου. Εὐθεῖα ἀγχομένη ἀπὸ τοῦ
κέντρου κύκλου εἰς τὸ μέσον χορδῆς. Ἐπικέντρος γωνία
ἐγγεγραμμένη γωνία. Μέτρησις τῆς περιφερείας καὶ τύπος
αὐτῆς. Μέτρησις τοῦ κύκλου καὶ τύπος αὐτοῦ. Ἐφαρμογὰι
τῆς γνώσεως τῆς μετρήσεως τῆς περιφερείας καὶ τοῦ κύκλου.

Κυλίνδρος. — Πέρατα τοῦ κυλίνδρου ἦτοι ἐπιράνεια
αὐτοῦ. Βάσις καὶ κυρτὴ ἐπιράνεια αὐτοῦ. Ὑψος ἢ ἄξων
αὐτοῦ. Μέτρησις τῆς κυρτῆς ἐπιφανείας τοῦ κυλίνδρου.

Κανονικὰ πολύγωνα. — Ἰσόπλευρον τρίγωνον, τετρά-
γωνον, πεντάγωνον, ἑξάγωνον, ὀκτάγωνον, δεκάγωνον καὶ
δωδεκάγωνον. Ἄθροισμα τῶν γωνιῶν παντὸς πολυγώνου.
Ἐγγεγραμμένον κανονικὸν πολύγωνον. Ἐφαπτομένη τοῦ
κύκλου. Σχέσις τῆς ἐπικέντρος γωνίας πρὸς τὴν ἐγγεγραμ-
μένην, ὅταν θάινωσιν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ τόξου. Διαίρεσις τῆς
περιφερείας εἰς τεταρτημόρια καὶ εἰς ἕξ ἴσα μέρη. Ἄθροι-
σμα γωνιῶν, ἀποτελουμένων ἀπὸ εὐθειῶν, ἀγχομένων ἀπὸ
τοῦ αὐτοῦ σημείου. Προβλήματα ἐπὶ τῶν γωνιῶν τῶν τρι-
γώνων καὶ τῶν κανονικῶν πολυγώνων, λαμβανομένης ὡς
μονάδος τῆς ὀρθῆς.

Πρίσμα. — Ὅρισμός τοῦ πρίσματος. Εἶδη τοῦ πρίσμα-
τος πολυγωνικὸν πρίσμα, κύβος, ὀρθογώνιον παραλληλεπί-
πεδον κτλ.

Σφαῖρα.— Ἐπιφάνεια τῆς σφαίρας. Μέγιστος κύκλος. Μικροὶ κύκλοι τῆς σφαίρας. Κέντρον, ἀκτίς, διάμετρος, σφαιρικὸν τμήμα, σφαιρικὸς τομεὺς, ζώνη, ἄτρακτος καὶ σφῆν τῆς σφαίρας. Μέτρησις τῆς ἐπιφανείας τῆς σφαίρας. Σχέσις τῆς ἐπιφανείας τῆς σφαίρας πρὸς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ μεγίστου κύκλου αὐτῆς. Προβλήματα σχετικὰ πρὸς τὰ διδαχθέντα.

ΤΑΞΙΣ Γ'.

Ἐπιπεδομετρία καὶ στερεομετρία.

Πότε δύο σχήματα λέγονται ἴσα. Πᾶσα διάμετρος τέμνει εἰς δύο ἴσα μέρη καὶ τὴν περιφέρειαν καὶ τὸν κύκλον. Ἐν τῷ αὐτῷ κύκλῳ ἢ ἐν ἴσοις κύκλοις αἱ ἴσαι ἐπίκεντροι θαίνουσιν ἐπὶ ἴσων τόξων, καὶ ἀντιστρόφως· αἱ ἐπὶ ἴσων τόξων θαίνουσαι ἐπίκεντροι γωνίαι εἶνε ἴσαι. Αἱ κατὰ κερυρὴν γωνίαι εἶνε ἴσαι. Τὰ τρία θεωρήματα ἐπὶ τῆς ἰσότητος τῶν τριγώνων. Τὸ θεώρημα ἐπὶ τῆς εὐθείας, ἥτις ἀγεται ἀπὸ τῆς κερυρῆς ἰσοσκελοῦς τριγώνου εἰς τὸ μέσον τῆς βάσεως. Ὅμοιους τῶν ὁμοίων τριγώνων· ἀντιστοιχοῦσαι ἢ ὁμόλογοι πλευραὶ. Τὸ ἀπλούστερον γινώρισμα τῶν ὁμοίων τριγώνων. Τὸ Πυθαγόρειον θεώρημα. Τροπὴ τετραπλεύρου εἰς τρίγωνον καὶ ἀντιστρόφως. Ἐφαρμογαὶ τῆς ιδιότητος τῶν ὁμολόγων πλευρῶν τῶν ὁμοίων τριγώνων.— Ἐλλειψις· μέγας ἄξων, μικρὸς ἄξων, ἰστίαι, ἐκκεντρότης. Κυβικὸς πῆχυς, κυβικὴ παλάμη κτλ. Μέτρησις τοῦ κύβου. Μέτρησις τοῦ πρίσματος. Μέτρησις τοῦ κυλίνδρου, τῆς πυραμίδος, τοῦ κώνου καὶ τῆς σφαίρας. Τύποι τῆς μετρήσεως τῶν ὄγκων τοῦ κυλίνδρου, τοῦ κώνου καὶ τῆς σφαίρας. Προβλήματα σχετικὰ πρὸς τὰ διδαχθέντα.

ΤΑΞΙΣ Δ'.

Ἐπανάληψις τῶν κατὰ τὰς προηγουμένας τάξεις διδαχθέντων.— Καταμέτρησις ἐπιφανειῶν μετὰ ἀσκήσεων.

ΤΑΞΙΣ Η'.

Καταμέτρησις ἐπιφανειῶν μετὰ ἀσκήσεων. — Καταμέτρησις στερεῶν σωμάτων μετὰ ἀσκήσεων.

ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟΥ ΤΑΞΙΣ Α'.

Ἐπανάληψις τῶν κατὰ τὰς τάξεις Δ' Ε' καὶ Γ' τοῦ ἀνωτέρου παρθεναγωγείου διδαχθέντων. — Καταμέτρησις ἐπιφανειῶν καὶ στερεῶν σωμάτων μετὰ ἀσκήσεων.

Ἱστορία.

ΤΑΞΙΣ Δ'.

1. Κωνσταντῖνος ὁ Παλαιολόγος. Πολιορκία τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἄλωσις αὐτῆς ὑπὸ τῶν Τούρκων.
2. Μιχαὴλ Ῥάλλης καὶ Κροκόδειλος Κλαδάς. Τὰ ἐν τῇ 15 ἑκατονταετηρίδι ἐθνικὰ κινήματα.
3. Γριβαῖοι, Δράκος, Μαλάμος, τὰ πρῶτα ἀρματωλίκια.
4. Λιμπεράκης, Γερακάρης καὶ οἱ ἀρματωλοὶ τῆς Στερεῆς Ἑλλάδος.
5. Κλέφται, ἀρματωλίκια. Βίος Κλεφτῶν, φρονήματα καὶ θρησκευτικὸν αἶσθημα. Ἡ δημῳδὴ ποίησις. Τὸ φρόνημα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ.
6. Τὸ ἐπαναστατικὸν κίνημα τοῦ 1770 (Ῥωσσία, μέγας Πέτρος καὶ Αἰκατερίνη).
7. Λάμπρος Κατσώνης καὶ Ἀνδρούτσος. Νέοι τοῦ Ἑλληνισμοῦ κατὰ τῶν Τούρκων ἀγῶνες.
8. Ῥήγας Φεραίος. Ἐνέργειαι αὐτοῦ, ἥρωϊκὸς θάνατος (Γαλλικὴ ἐπανάστασις, Ναπολέον).
9. Οἱ Σουλιῶται. Ἡρωϊκοὶ ἀγῶνες κατὰ τοῦ Ἀλῆ πασᾶ. Ζαλιόγγο, Κιοῦγιο.
10. Νίκος Τσάρας καὶ Εὐθύμ. Βλαχάδας, ἀρματωλοὶ τοῦ Ὀλύμπου.

11. Ξάνθος, Ἀναγνωστόπουλος, Λεβέντης, Τσακίλωφ.
Ἀλέξανδρος Ὑψηλάντης. Ἡ φιλικὴ ἐταιρεία.
12. Γρηγόριος ὁ Πατριάρχης. Ἡ ἀπαγχονίσις αὐτοῦ.
13. Ἀθανάσιος Καρπενησιώτης. Γεωργάκης Ὀλύμπιος.
Φαρμάκης. Δραγατσάνιον. Ἰερὸς λόγος.
14. Ὁ Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανός. Ἡ σημαίᾳ τῆς Ἐπι-
ληνικῆς ἐπαναστάσεως.
15. Διάκος. Ἀλαμάνα.
16. Ὀδυσσεὺς Ἀνδρουτσος. Τὸ γένν τῆς Γραβιᾶς.
17. Κωνσταντῖνος Κανάρης. Ἡ πυρπόλησις τῆς ναυαρ-
χίδος. Ἡ ἀνδρεία αὐτοῦ.
18. Ἀνδρέας Μιζούλης. Ναυμαχία τοῦ Ἀργολικοῦ κόλ-
που. Ἡ μεγάλη ναυμαχία τοῦ Γέροντος. Ἡ με-
γαλοφυγία τοῦ Μιζούλη.
19. Θεόδωρος Κολοκοτρώνης. Ἡ ἄλωσις τῆς Τριπολι-
τσῆς. Ἡ καταστροφή τοῦ Δράμαλη. Ἡ στρατη-
γικὴ εὐφυΐα καὶ τὸ ἀκατάβλητον φρόνημα τοῦ
ἀνδρός.
20. Μῆρκος Βότσαρης. Νυκτερινὴ ἐφοδος κατὰ τοῦ τουρ-
κικοῦ στρατοπέδου καὶ θάνατος αὐτοῦ. Ἡ χρη-
στότης καὶ ἡ ἀνδρεία αὐτοῦ.
21. Γεώργιος Καραϊσκάκης. Ἐκστρατεία αὐτοῦ εἰς τὴν
Στερεάν Ἑλλάδα. Ὁ ἐν Πειραιεῖ ναὸς τοῦ ἁγίου
Σπυρίδωνος. Θάνατος αὐτοῦ. Ἡ στρατηγικὴ δει-
νότης καὶ ἡ αὐταπάρνησις αὐτοῦ.

ΤΑΞΙΣ Ε΄.

1. Ἀχιλλεὺς, Αἴας, Ἀγαμέμνων, Ὀδυσσεύς. Ὁμηροῦ.
Ὁ Τρωϊκὸς πόλεμος.
2. Λυκοῦργος. Αἱ περὶ τῆς ἀνατροφῆς τῶν παίδων δια-
τάξεις τῆς νομοθεσίας αὐτοῦ.
3. Σόλων. Τὰ σχολεῖα. Ἡ ἐν γυμναστικῇ καὶ μουσικῇ
παιδείᾳ τῶν Ἀθηναίων.
4. Μιλτιάδης. Ἡ ἐν Μαραθῶν μάχη.
5. Θεμιστοκλῆς. Ἡ ἐν Σαλαμῶνι ναυμαχία.
6. Λεωνίδας. Ἡ ἐν Θερμοπύλαις μάχη.
7. Ἀριστείδης καὶ Περικλέης. Ἡ ἐν Πλαταιαῖς μάχη.
8. Ξενοφῶν. Κύρου ἀνάβασις.

9. Ἀγησίλαος. Ἡ ἐπὶ τὴν Ἀσίαν στρατεία αὐτοῦ.
10. Ὁ μέγας Ἀλέξανδρος. Διάβασις εἰς Ἀσίαν. Ἡ ἐν Γρανικῷ, ἡ περὶ Ἴσσον καὶ ἡ ἐν Γαυγαμήλοις μάχη. Κατάκτησις τῶν περὶ τὴν Κασπίαν χωρῶν, τῆς Βακτριανῆς, τῆς Σογδιανῆς καὶ τῆς Ἰνδικῆς. Ὁ ἐν Ἀσίᾳ Ἑλληνισμός.
11. Ὁ μέγας Κωνσταντῖνος. Λάβδαρον, ἡ πρώτη Χριστιανικὴ σημαία. Ἡ Κωνσταντινούπολις πρωτεύουσα.
12. Ἰουστινιανός. Οἱ Περσικοὶ πόλεμοι. Βελισσάριος. Τριβωνιανός.
13. Ἡράκλειος. Ἡ ἐπὶ τὴν Ἀσίαν στρατεία. Πόλεμος κατὰ Περσῶν. Ἡ δύναμις τῆς θρησκείας ὡς ἐθνικοῦ ἐλατηρίου.
14. Μωάμεθ. Κίνδυνος τοῦ Χριστιανισμοῦ.
15. Πρώτη καὶ δευτέρα πολιορκία τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τῶν Ἀράβων. Κατατρόπωσις καὶ πανωλεθρία αὐτῶν.
16. Νικηφόρος ὁ Φωκῆς. Τὰ ἐν Ἀσίᾳ κατορθώματα αὐτοῦ.
17. Πέτρος ὁ ἐρημίτης. Αἱ σταυροφορίαι.
18. Ἀλέξιος. Οἱ πόλεμοι αὐτοῦ κατὰ τῶν σταυροφόρων.
19. Μανουήλ. Ἀγῶνες ἐν Ἀσίᾳ κατὰ τῶν Φράγκων καὶ τῶν Τούρκων καὶ ταπεινώσις αὐτῶν.
20. Ἄλωσις τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τῶν σταυροφόρων. Παντοσεταῖς ἀνοσιουργίαι τῶν σταυροφόρων μετὰ τὴν ἄλωσιν. Καταστροφή τῶν Ἑλληνικῶν χειρογράφων καὶ τῶν καλλιτεχνημάτων. Διανομὴ τῆς γῶρας τῆς Ἑλληνικῆς.
21. Μιχαὴλ Παλαιολόγος. Ἀνάτησις τῆς Κωνσταντινουπόλεως.
22. Ὀσμάνιδαί. Γενίτσαροι. Τὸ παιδομάζωμα. Ὁ ὄργανισμὸς τῶν Γενιτσαρῶν. Ἐξισλαμισμὸς τῶν χριστιανῶν.
23. Οὐνιάδης. Ἀγῶνες αὐτοῦ κατὰ τῶν Τούρκων. Οἱ Τούρκοι πρὸ τῆς Βιέννης.
24. Σκενδέρβης. Ἀγῶνες τῶν Ἀλβανῶν κατὰ τοῦ Σουλτάν Μουράτ τοῦ Β΄.

25. Ἐπανάληψις. Ἡ ὑπὸ τῶν Τούρκων πολιορκία καὶ ἄλωσις τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἀρματολοί-Κλέρτσι. Φιλικὴ ἑταιρεία. Ἑλληνικὴ ἐπανάστασις. Λάζαρος Κουντουριώτης. Νικηταρῆς. Μαυρομιχάλη. Ἄλ. Μαυροκορδάτος. Ἰωάννης Καποδίστριας.

ΤΑΞΙΣ 7'.

1. Ἡ φύσις τῆς Ἑλληνικῆς χώρας καὶ τὰ φυσικὰ προτερήματα τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ.
2. Οἱ Θεοὶ καὶ οἱ ἥρωες τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος. Ζεὺς, Ἄθηνᾶ, Ἀπόλλων, Μοῦσαι, Ἡρακλῆς, Θησεύς, Περσεύς.
3. Ἀμφικτυονικὸν συνέδριον. Τὸ ἐν Δελφοῖς χρηστήριον. Οἱ ἔθνικαί ἀγῶνες. Οἱ ποιηταί. Ἡ ἠθικὴ ἐνάτης τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους.
4. Περικλῆς. Τὰ πολλὰ καὶ μεγαλοπρεπῆ δημόσια κατασκευάσματα. Ἰκτῖνος καὶ Φειδίας. Ὁ Παρθενών.
5. Σωκράτης. Ὁ βίος, ἡ διδασκαλίη καὶ ὁ θάνατος αὐτοῦ.
6. Δίωγος, Σοφοκλῆς, Εὐριπίδης, Ἀριστοφάνης, Πλάτων, Θουκυδίδης, συγγραφεῖς δαιμόνιοι.
7. Ἐπαμεινώνδας καὶ Πελοπίδας. Αἱ πράξεις ἐν συντόμῳ καὶ αἱ ἀρεταὶ αὐτῶν ἐν ἐκτάσει.
8. Ὁ Δημοσθένης. Ἡ φιλοπατρία αὐτοῦ.
9. Φωκίων. Ἡ χρηστότης αὐτοῦ.
10. Οἱ διδάσχοι τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου. Ἡ δὴ τῶν στρατοῦ, τῶν ἐμπορίων, τῶν γραμμάτων καὶ τῆς κεντρικῆς διοικήσεως διδάσχοι τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἐν τῇ Ἀνατολῇ.
11. Οἱ Ῥωμαῖοι. Ἀνάμειξις αὐτῶν εἰς τὰ Ἑλληνικὰ πράγματα καὶ ὑποταγὴ τῆς Ἑλλάδος.
12. Χριστιανισμός. Ἡ ἵδρυσις τῶν πρώτων ἐκκλησιῶν. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἐν Ἀθήναις.
13. Οἱ πατέρες τῆς Ἐκκλησίας Ἀθανάσιος ὁ Ἀλεξανδρεὺς, Βασίλειος ὁ μέγας, Γρηγόριος ὁ Ναζιανζηνὸς καὶ Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος.

14. Τὸ ἐν Κωνσταντινουπόλει πανδιδακτήριον.
15. Ἀνθέμιος καὶ Ἰσιδωρος. Ὁ ναὸς τῆς ἁγίας Σοφίας.
16. Κωνσταντῖνος ὁ Ε΄. Νικηφόρος. Βασίλειος ὁ Βουλγαροκτόνος. Ἀγῶνες αὐτῶν κατὰ τῶν Βουλγάρων.
17. Ὁ Φώτιος. Περιστολὴ τῶν μοναστηρίων. Καθίσεις τοῦ Πάπα Νικολάου.
18. Ὅλγα. ἡ ἡγεμονίς τῶν Ῥώσων. Βάπτισις αὐτῆς. Διάδοσις τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐν Ῥωσίᾳ.
19. Οἱ Φράγκοι καὶ οἱ Ἑνετοὶ ἐν Ἑλλάδι.
20. Ἐμμανουὴλ Χρυσολωρῆς, Θεόδωρος Γαζής, Ἰωάννης Λάσκαρις, Δημήτριος Χαλκοκονδύλης, Κωνσταντῖνος Λάσκαρις, Μάρκος Μουσαῦρος. Ἡ διάδοσις τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων εἰς τὴν ἑσπερίαν Εὐρώπην.
21. Οἱ πατριάρχαι· Γενάδιος, Ἱερεμίας ὁ Β΄, Λούκαρις. Οἱ μεγάλοι διερμηνεῖς· Παναγιώτης Νικουῆσις καὶ Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος ὁ πρεσβύτερος. Πίστις εἰς τὰ πάτρια, φιλομουσία καὶ φιλοπατριὰ αὐτῶν.
22. Ἡ παιδεία κατὰ τοὺς χρόνους τῆς τουρκοκρατίας. Ἡ ἐν Βενετίᾳ Ἑλληνικὴ κοινότης. Τὸ Ἰωάννινα Σχολεῖον.
23. Αἱ ἀνακλύψεις καὶ ἐφευρέσεις τῶν νεωτέρων χρόνων. Ἡ ἐφεύρεσις τῆς τυπογραφίας, τῆς ναυτικῆς πυξίδος καὶ ἡ ἀνακάλυψις τῆς Ἀμερικῆς.
24. Ἡ Ἑλληνικὴ ἐπανάστασις ἐν συνεχείᾳ.
25. Αἱ μεγάλαί δυνάμεις τῆς Εὐρώπης.
26. Ὁ πρῶτος βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος Ὅθων. Τὸ Σύνταγμα. Ἡ ἐπανάστασις τοῦ 1854.
27. Ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος· προσάρτησις τῆς Ἑπτανήσου, τοῦ πλείστου μέρους τῆς Θεσσαλίας καὶ ἐλαχίστου τῆς Ἠπείρου. Οἱ ἔθνη καὶ πόθοι.

ΤΑΞΙΣ Ζ΄

Ἱστορία τῶν Ἀσιανῶν καὶ Λιθικῶν ἔθνων συντομωτάτη.
Ἑλληνικὴ ἱστορία.—Προϊστορικοὶ χρόνοι, μῦθοι καὶ ἱστορικὴ τοῦ ἔθνους καταγωγή. Πρῶτοι ἱστορικοὶ χρόνοι. Κόθοδος τῶν Ἑρακλειδῶν. Σπάρτη.

Ἀθῆναι. Ἀποικίαι. Ἡθικὴ ἐνότης τοῦ ἔθνους. Μηδικοὶ ἢ περσικοὶ πόλεμοι.—Ἰώνων ἐπανάστασις. Ὁ ἀμυντικὸς πόλεμος. Στρατηγία τῆς Σπάρτης. Ἐπιθετικὸς πόλεμος. Ἡγεμονία Ἀθηναίων. Μοναρχία Περικλέους.—Πελοποννησιακὸς πόλεμος. Προοίμια τοῦ ἐμφυλίου ἀγῶνος. Ὁ ἐμφύλιος ἀγὼν μέχρι τῆς Νικισίου εἰρήνης. Ὁ ἐμφύλιος ἀγὼν μέχρι τῆς καταλύσεως τῆς ἡγεμονίας τῶν Ἀθηναίων. Παρακμὴ τοῦ πρώτου ἑλληνισμοῦ. Ἡγεμονία τῆς Σπάρτης. Ἡγεμονία Θηβαίων. Κατάλυσις τοῦ πρώτου ἑλληνισμοῦ. Μακεδονικὸς ἑλληνισμὸς. Φίλιππος. Ἀλέξανδρος. Οἱ μεταξὺ τῶν διαδόχων πόλεμοι μέχρι τῆς ὀριστικῆς τοῦ Κράτους διαρίσεως. Ὁ ἑλληνισμὸς ἐν τῇ γ' τῇ β' καὶ τῇ α' π. χ. ἑκατονταετηρίδι μέχρι τῆς εἰς Ῥωμαίους καθυποταγῆς τῆς Ἑλλάδος.

ΤΑΞΙΣ II'

Ἑλληνικὴ Ἱστορία. Ῥωμαϊκὴ κυριαρχία. (Χριστιανικὸς ἑλληνισμὸς).—Ὁ ἑλληνισμὸς ἐπὶ τῆς Ῥωμαϊκῆς κυριαρχίας. Ὁ χριστιανικὸς ἑλληνισμὸς μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου. Ἀκμὴ τοῦ χριστιανικοῦ ἑλληνισμοῦ. Τέλος τῆς Ῥωμαϊκῆς κυριαρχίας. Μεσαιωνικὸς ἑλληνισμὸς (βαθμιαῖος ἐξελληνισμὸς τοῦ ἀνατολικοῦ Κράτους).—Τὰ μέχρι τοῦ Ἰουστινιανοῦ. Ἰουστινιανός. Τὸ μεταξὺ Ἰουστινιανοῦ καὶ Ἡρακλείου. Ἡράκλειος. Ἡ μεταρρυθμίσις. Λέων Γ'. Κωνσταντῖνος Ε'. Λέων Δ'. Εὐδόκη καὶ Κωνσταντῖνος Σ'. Νικηφόρος. Μιχαὴλ Α'. Λέων Ε'. Μιχαὴλ Β'. Θεόφιλος. Κατάλυσις τῆς μεταρρυθμίσεως. Θεοδώρα. Μιχαὴλ Γ'.—Οἱ πρώτοι, τρεῖς βασίλεις τῆς μακεδονικῆς δυναστείας. Βασίλειος Α'. Λέων Σ'. Κωνσταντῖνος Ζ'. Ἀκμὴ τῆς μακεδονικῆς δυναστείας. Ῥωμανὸς Β'. Νικηφόρος Φωκῆς. Ἰωάννης Τσιμισκῆς. Βασίλειος Β' ὁ Βουλγαροκτόνος. Παρακμὴ καὶ κατάλυσις τῆς μακεδονικῆς δυναστείας. Κομνηνοὶ καὶ Σταυροφόροι. Ἰσαάκιος ὁ Κομνηνός. Ἀλέξιος Κομνηνός. Πρώτη Σταυροφορία. Ἰωάννης Κομνηνός. Μανουὴλ Κομνηνός. Δευτέρα Σταυροφορία. Οἱ τελευταῖοι Κομνηνοί. Οἱ Ἄγγελοι. Τρίτη Σταυροφορία. Τετάρτη Σταυροφορία. Κατάλυσις τοῦ μεσαιωνικοῦ ἑλληνισμοῦ.

Ἑλληνικὴ Ἱστορία. Νέος ἑλληνισμός. — Τὰ ἀπὸ τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τῶν Φράγκων μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ λατίνου αὐτοκράτορος Ἐρρίκου. Τὰ ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Ἐρρίκου μέχρι τῆς ἀνακτήσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ Μιχαὴλ Παλαιολόγου. — Αἱ ἐν τῷ μεταξύ περιπέτειαί τῶν Φράγκων καὶ τῶν Ἑνετῶν, ὅσοι κατέχον τὰς κυρίως ἑλληνικὰς χώρας. Παλαιολόγοι. Ἡ Καταλονικὴ ἐταιρεία. Ὀσμανίδαι. Ἐξέγερσις τῶν Ὀσμανιδῶν. Οἱ τελευταῖοι πρόμαχοι τῆς χριστιανικῆς Ἀνατολῆς. — Ἀλώσις τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Δοκιμασίαι τοῦ νέου ἑλληνισμοῦ. Ἐσωτερικὴ αὐτοῦ διαργάνωσις (ἐκκλησία, κοινότητες, πειρικά καὶ ναυτικὰ δυνάμεις, διανοητικὸς βίος, Δημοσίαι παιδεύσεις). Ἐνοπλιοῦ τοῦ νέου ἑλληνισμοῦ διαμαρτυρία ἀπὸ τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως μέχρι τῆς ἐπαναστάσεως. — Ἡ μεγάλη ἐπανάστασις καὶ ἡ πρώτη πολιτικὴ ἀποκατάστασις τοῦ νέου ἑλληνισμοῦ. Φιλικὴ Ἐταιρεία. Τὸ ἐν ταῖς Ἡγεμονίαις κίνημα. Ἐναρχίς τῆς ἐν Ἑλλάδι ἐπαναστάσεως. Ὁ χειρσαῖος ἀγὼν κατὰ τὰ ἔτη 1821 καὶ 1822. Ὁ ναυτικὸς ἀγὼν κατὰ τὰ ἔτη 1821 καὶ 1822. Ὁ ἐμφύλιος πόλεμος τῶν ἐτῶν 1823 καὶ 1824. Τὰ κατὰ τὰ ἔτη ταῦτα κατὰ ξηρὰν καὶ κατὰ θάλασσαν πολεμικὰ ἔργα. Ἀπόβασις τοῦ Ἰβραήμ εἰς τὴν Πελοπόννησον. Αἱ περιπέτειαί τῶν ὀλεθρίων ἐτῶν 1825, 1826 καὶ 1827. Καποδίστριας. Ὄθων μέχρι τῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐλεύσεως Γεωργίου τοῦ Α'.

ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟΥ ΤΑΞΙΣ Α'.

Ἑλληνικὴ ἱστορία. — Ἐσωτερικὴ ἱστορία τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους.

Κοινωνικὴ καὶ ἠθικὴ κατάστασις τοῦ ἔθνους κατὰ τοὺς προϊστορικοὺς χρόνους. (Ὀμηρος, Ἡσίοδος, Ὁρήσκεισμα, λατρεία καὶ θυσίαι, ἐλεύθεροι καὶ δούλοι, θῆτες, νόμοι, δίκαι, θεμιστες, τεκμήρια ἐθνικῆς ἐνότητος, προσωπικαὶ σχέσεις.)

πατρικὸν κράτος, γάμος, ἀξία ἀποδιδόμενη εἰς τὰς γυναῖ-
 κας, κακίαι αὐτῶν καὶ ἀρεταί, ἀδελφοὶ καὶ φίλοι, ξένοι
 καὶ ἰκέται, παραβάσεις τῶν κοινωνικῶν καθηκόντων καὶ
 ὑποχρεώσεων, ὑπεροχὴ τῶν Ἑλλήνων, πειρατεία, ἐπιστήμη
 καὶ τέχνη, γεωγραφία, ναυτιλία, ἀστρονομία, ἐμπορία,
 πολεμικὴ τέχνη, ποίησις, μουσικὴ, ὄρχησις, ἀρχιτεκτονικὴ,
 ἔργα γλυπτικῆς, γραφῆ). — Ἀφρικτικῶν συνέδριον καὶ τὸ
 ἐν Δελφοῖς χρηστήριον. Πύθια, Νέμεα, Ἴσθμια. Ὀλυμπιακὸς
 ἀγὼν. Σπαρτιατῶν ἀνατροπὴ καὶ βίος. Ἀθηναίων ἀνα-
 τροπὴ. Ἡ ἐπὶ Σόλωνος ἐμφύχωσις τῆς τέχνης καὶ τῆς ἐμ-
 πορίας. Ἡθικὴ ἐνότης τοῦ ἔθνους κατὰ τοὺς πρώτους ἱστο-
 ρικοὺς χρόνους. Ἀποικίαι. Ἐξελληνισμὸς τῶν ἰθαγενῶν
 διὰ τῶν ἀποικίων. Ἀντίθεσις καὶ πάλη τοῦ ἀσιανοῦ καὶ
 τοῦ ἑλληνικοῦ κόσμου. Ἡ ἠθικὴ κατάστασις τῶν Ἀθηναίων
 κατὰ τοὺς Περσικοὺς πολέμους. Ἐθελοθυσία τῶν Ἀθη-
 ναίων κατὰ τοὺς πολέμους τούτους. Τὰ αἷτια τῆς νίκης
 κατὰ τοὺς πολέμους τούτους. Ἀκμὴ τῆς δραματικῆς ποιή-
 σεως ἐν Ἀθήναις κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Περικλέους. Πολλὰ
 καὶ μεγαλοπρεπῆ δημόσια κατασκευάσματα ἐν Ἀθήναις
 ἐπὶ Περικλέους. Κοινωνικὴ καὶ ἠθικὴ κατάστασις τῶν Ἀθη-
 ναίων ἐπὶ Περικλέους. Ἡθικὴ ἀνατροπὴ τῆς κοινωνίας κατὰ
 τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον. Τὰ ὀλέθρια ἀποτελέσματα
 τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου. Ἡ ὀλιθερὰ κατάστασις τοῦ
 ἑλληνικοῦ κόσμου κατὰ τοὺς χρόνους τῆς ἡγεμονίας τῆς
 Σπάρτης. Κοινὴ τῆς Ἑλλάδος ἔκλυσις μετὰ τὸν θάνατον
 τοῦ Ἐπαμεινώνδου. Χαρακτὴρ τοῦ μακεδονικοῦ ἑλληνισμοῦ.
 Παρακμὴ τοῦ πρώτου ἑλληνισμοῦ κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ
 Φιλίππου. Ὁ ὑπὸ τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου διαδοθεὶς εἰς
 Ἀσίαν ἑλληνισμὸς καὶ σχέσεις αὐτοῦ πρὸς τὸν ἀρχαιότε-
 ρον. Διάδοσις τοῦ ἑλληνισμοῦ ἐν τῇ ἀνατολῇ. Στρατὸς,
 ἐμπορίον, θρησκεία, γράμματα κατὰ τοὺς χρόνους τούτους.
 Θρησκευμα, μουσεῖον, φάρoi, ναυτιλία, θησαυροὶ ἐν τῷ βα-
 σιλείῳ τῶν Πτολεμαίων. Πάλη τοῦ ἑλληνισμοῦ πρὸς τὸν
 Ἰουδαϊσμὸν ἐν Παλαιστίνῃ. Ὁ χαρακτὴρ τοῦ ἀνατολικοῦ
 ἑλληνισμοῦ. Οἱ σοφισταὶ ἐπὶ τῆς Ῥωμαϊκῆς κυριαρχίας. Αἱ
 ἐν Ἀθήναις σχολαί. Ὀλικὴ παρακμὴ. Ὁ ἑλληνισμὸς πρῶ-
 τος κήρυξ τοῦ χριστιανισμοῦ. Ὁ ἑλληνισμὸς τοῦ χριστιανι-
 σμοῦ ὀργανισμὸς. Σύγκρουσις τῆς ἐθνικῆς καὶ χριστιανικῆς

κοινωνίας. Τὸ ἐν Κωνσταντινουπόλει πνευδιδασκῆριον. Ἡθικαὶ καὶ κλι ὕλικαὶ τοῦ ἑλληνισμοῦ δυνάμεις κατὰ τὸν μεσαιωνικὸν ἑλληνισμόν. Κτίσματα τοῦ Ἰουστινιανοῦ. Ὁ ἀκάθιστος ὕμνος. Ἡ δυνάμις τῆς θρησκείας ὡς ἔθνικοῦ ἐλαττηρίου. Ἡ ἠθικὴ τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους κατὰστασις κατὰ τοὺς χρόνους τῆς μεταρρυθμίσεως. Ἐπιστήμη καὶ τέχνη κατὰ τοὺς χρόνους τούτους. Ἡ δημοσία ἐκπαίδευσις κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Βάρδα. Ἡ βαρβαρική ἐλάττωσις τοῦ ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ ἐπὶ τῆς μακεδονικῆς δυναστείας. Ὁ ἐν τῇ μικρῇ Ἀσίᾳ ἑλληνισμός. Ἡ ἔθνικὴ καὶ ἠθικὴ τῶν κατωίκων ἀλλοίωσις. Ἡ ὀλεθρὴ ἐπίδρασις τῶν λογίων κατὰ τοὺς χρόνους τῶν Κομνηνῶν. Ἡ ἠθικὴ ὑπεροχὴ τῶν Σελτζουκιδῶν. Ἡ ὕλικὴ καὶ ἠθικὴ παρακμὴ τοῦ κράτους κατὰ τοὺς χρόνους τῶν Κομνηνῶν. Χαρακτῆρ τοῦ ὅλου μετακωνιακοῦ βίου τοῦ ἑλλην. ἔθνους. Ἡ γλῶσσα τοῦ νέου ἑλληνισμοῦ. Ἐξέγερσις τοῦ ἔθνικοῦ φρονήματος ἐν Ἀσίᾳ, ἐν Ἡπείρῳ, ἐν Πελοποννήσῳ, ἐν Θράκῃ. Ἱστορικὴ σπουδαιότης τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Δί περὶ τῆς ἔθνικῆς παιδείσεως φροντίδες τινῶν πατριαρχῶν. Οἱ πατριάρχαι πιστοὶ εἰς τὰ πάτρια. Ὁργάνωσις τοῦ νέου ἑλληνισμοῦ κοινότητες, πεζικαὶ καὶ ναυτικαὶ δυνάμεις, διανοητικὸς βίος, δημοσία παιδείυσις. Ἡ καρτερία τοῦ ἔθνους κατὰ τὸν μέγαν ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα. Προσπάθειαι τοῦ ἔθνους μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν πρὸς ἀνάπτυξιν τῶν ἠθικῶν καὶ διανοητικῶν δυνάμεων αὐτοῦ.

ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟΥ ΤΑΞΙΣ Β'.

Ἱστορία τῶν νεωτέρων χρόνων.— Ἐφευρίσεις. Ἀνακάλυψις τῆς διὰ Θαλάσσης ὁδοῦ εἰς τὰς Ἰνδίας. Ἀνακάλυψις τῆς Ἀμερικῆς. Κτήσεις τῶν Εὐρωπαίων ἐν αὐτῇ. Λούθηρος. Θρησκευτικὴ μεταρρύθμισις ἐν Γερμανίᾳ. Καλβίνος καὶ μεταρρύθμισις ἐν Γαλλίᾳ. Ἡ νύξ τοῦ ἁγίου Βαρθολομαίου. Μεταρρύθμισις ἐν Ἀγγλίᾳ. Ἀγγλικανικὴ ἐκκλησία. Ἐλισάβετ καὶ Μαρία Στουάρτ. Ὀλιβιέρος Κρόμγουελ. Τριακονταετής πόλεμος. Λουδοβίκος ΙΔ', ΙΕ' καὶ ΙΓ'. Γαλλία. Ὀλιγα, Πέτρος ὁ μέγας καὶ Αἰκατερίνη Β'. Σουηδία. Κάρολος ὁ ΙΒ'. Πρωσία. Φρειδερίκος ὁ μέγας. Οἱ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνες τῶν ἀμερικανῶν Ὀυάσιγκτων,

Φράγκλινος. Γαλλικὴ ἐπανάστασις. Ναπολέον ὁ μέγας. Ἀγῶνες τῶν Ἰταλῶν καὶ Γερμανῶν ὑπὲρ τῆς ἐθνικῆς αὐτῶν ἐνώσεως.

Ἑλληνικὴ ἱστορία. Ἐπανάληψις τῶν οὐσιωδεστάτων ἐκ τῆς ὅλης προδιδαχθείσης ἱστορίας μετ' ἰδιαζούσης προσοχῆς εἰς τὰ πρὸς διδασκαλίαν ἐν τῇ Δ', Ε' καὶ Γ' τάξει τοῦ πλήρους Παρθεναγωγείου ὀριζόμενα μέρη τῆς ἱστορίας.

ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ

ΤΑΞΙΣ Γ'.

Πατριδογραφία. — Τὰ γενικώτατα ἐκ τῆς Γεωγραφίας.

1. Ἡ γῆ ὡς κατοικία ἐμψύχων ὄντων.
2. Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, φυσικὰ καὶ μετεωρολογικὰ φαινόμενα, τὰ σημεῖα τοῦ ὀρίζοντος, οἱ ἄνεμοι.
3. Ἡ ξηρὰ καὶ τὰ ὕδατα γενικῶς.
4. Ἡ ξηρὰ ὡς κατοικία τοῦ ἀνθρωπίνου γένους·
 - α') Οἰκίαι, ὁδοί, ἐπισκόπησις τῆς πόλεως ἢ τῆς κώμης, ἐν ἣ ἡ ἐκασταχοῦ διδασκομένη ζῆ.
 - β') Ἡ πρωτεύουσα τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους. Αἱ μεγαλύτεραι πόλεις τῆς Ἑλλάδος, δούλης καὶ ἐλευθέρως. Πάτραι, Σύρος κτλ. Κωνσταντινούπολις, Σμύρνη, Θεσσαλονίκη κτλ.
 - γ') Δημόσια κτίρια. — Ἐκκλησίαι, δημαρχεῖον, νομαρχία, θέατρον, ταχυδρομεῖον, νοσοκομεῖον, φρενοκομεῖον, ὄργανοφρεῖον, σχολεῖα, στρατῶνες, πτωχοκομεῖον, βουλευτήριον, ἀνάκτορα. Τάφροι, τείχη, φρούρια, γέφυραι, ὑδραγωγεῖα, νεκροταφεῖα.
 - δ') Δημόσια μέρη. — Ἄγορὰ, πλατεῖαι κτλ.
5. Ἡ ξηρὰ κατὰ τὴν χρησιμότητα αὐτῆς.
 - α') Νομαί, λεμιῶνες, δάση, ἀγροί· τὰ ἐν αὐτοῖς δικιτάμενα ζῶα.
 - β') Ἐρημοί. Ἐρημα μέρη.
6. Τὰ ὑψώματα τῆς ξηρᾶς.

α') Λόφοι, βουνά, ἔρη, ὄρεπέδια. Ἠραίστεια. Τὰ μεγαλύτερα ἔρη τῆς Ἑλλάδος. Τὰ συνηθέστερα δένδρα τῆς Ἑλλάδος.

β') Ὁ βίος τῶν ὄρειων.

7. Τὰ ὕδατα.—Ποταμοί, λίμναι, ἔλη, τέλματα, κόλποι, λιμένες. Οἱ ἰχθύες οἱ συνηθέστεροι ἐν Ἑλλάδι.

8. Αἱ κῶμαι, αἱ πολίχναι καὶ αἱ πόλεις τῆς χώρας, ἔθνη ἢ διδασκόμενη ὁ δῆμος, ἔ νομοί.

9. Χαρτογραφία τῆς χώρας, ἐν ἣ κατοικεῖ ἡ διδασκόμενη. Ἀνάγνωσις τοῦ τοπογραφικοῦ χάρτου τῆς ἰδίας πατρίδος καὶ τῶν περιχώρων αὐτῆς. Ἀνάγνωσις τοῦ γεωγραφικοῦ χάρτου τοῦ δήμου καὶ τοῦ νομοῦ, εἰς ὃν εὐρίσκειται ἡ διδασκόμενη.

10. Ὁ νομὸς μέρος τοῦ ὅλου Κράτους. Τὰ ἔρη, τὰ ἔρη, οἱ ποταμοί, αἱ λίμναι, οἱ νομοὶ τῆς Ἑλλάδος καὶ αἱ πρώτεύουσαι αὐτῶν. Προϊόντα τῆς Ἑλλάδος.

ΤΑΞΙΣ Δ'.

Τὰ ἀναγκαϊότατα ἐκ τῆς Γεωγραφίας. Εὐρώπη καὶ Ἑλλάς.

1. Ἐπανάληψις τῶν περὶ Ἑλλάδος διδασκόμενων κατὰ τὴν προηγουμένην τάξιν.

2. Τὰ ἀπλούστατα ἐκ τῆς μαθηματικῆς γεωγραφίας.— Ἡ γῆ ὡς οὐράνιον σῶμα. Τὸ σφαιροειδὲς αὐτῆς ἢ περὶ τὸν ἑαυτῆς ἄξονα περιστροφή τῆς γῆς ἡμέρα, νύξ. Ἡ περὶ τὸν ἥλιον περιστροφή τῆς γῆς τὸ ἔτος καὶ αἱ τέσσαρες ὥραι αὐτοῦ. (Ἰδρόγειος σφαῖρα).

3. Αἱ Ἠπειροὶ καὶ οἱ Ὠκεανοί.

4. Εὐρώπη.

α') Ἡ ἐν τῇ γῇ θέσις αὐτῆς, τὰ ἔρη, τὰ ἔρη καὶ τὰ ὕδατα αὐτῆς.

β') Τὰ διάφορα κράτη τῆς Εὐρώπης. Θέσις αὐτῶν πρὸς ἀλλήλα' ἔρη καὶ μορφή τῆς ἐπιφανείας αὐτῶν αἱ μεγαλύτεραι πόλεις, τὰ ὀνομαστότατα προϊόντα, ἡ γλῶσσα, ἡ θρησκεία, τὰ ἔθη καὶ ἡ πνευματικὴ κατάστασις αὐτῶν. Χαρτογραφία συγνή. Νοερὰ ταξίδια πικρά.

**Εὐρώπη. — Ἑλλάς. — Αἱ περὶ τὴν Ἑλλάδα
χῶραι.**

1. Ἐπανάληψις τῶν περὶ Εὐρώπης διδαχθέντων κατὰ τὴν προηγουμένην τάξιν.
2. Ἑλλάς.
 - α') Ἡ ἐν Εὐρώπῃ θέσις αὐτῆς, ἡ μορφή τῆς ἐπιφανείας, ὄρη, ὕδατα.
 - β') Οἱ νομοὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ βασιλείου ἢ πρὸς ἀλλήλους θέσις αὐτῶν τὰ ὄρια καὶ ἡ μορφή τῆς ἐπιφανείας αὐτῶν αἱ μεγάλῃτεροι πόλεις, τὰ προΐοντα, ὁ βίος καὶ ἡ διαίτα τῶν εἰς ἕκαστον αὐτῶν κατοικούντων.
 - γ') Τὰ ἀναγκασιότατα περὶ τοῦ διοργανισμοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους Βασιλεῦς. Ὑπουργεῖα. Βουλὴ κτλ.).
 - δ') Ἡ δούλη Ἑλλάς. Χῶραι, πόλεις, κάτοικοι, πολιτισμὸς καὶ βίος αὐτῶν.
3. Τὰ ὄρια τῆ Ἑλλάδος κράτη. Τουρκία, Σερβία, Βουλγαρία, Μαυροβούνιον, Ῥωμανία. Ὅρια, χῶρα, πόλεις, πολιτισμὸς, γλῶσσα, θρησκεία καὶ βίος αὐτῶν.
4. Μικρὰ Ἀσία, Συρία, Αἴγυπτος κτλ. εἰδικώτερον. Χροτογραφία συχνή. Νοερὰ ταξέθια πυνά.

Α'. Πολιτικὴ Γεωγραφία.

1. Ἐπανάληψις τῆς Ἑλλάδος μετὰ πλειοτέρας ἀκριθείας.
2. Ἐπανάληψις τῆς Εὐρώπης ὁπωσοῦν ἀκριβῶς.
3. Αἱ λοιπαὶ ἡπειροὶ γενικῶς. Αἱ σχέσεις αὐτῶν πρὸς τὴν Εὐρώπην.
4. Αἱ μεγάλαι πόλεις τοῦ κόσμου.
5. Αἱ μεγάλαι ἐμπορικαὶ ὁδοὶ τοῦ κόσμου.

Β'. Μαθηματικὴ Γεωγραφία.

1. Ἡ γῆ ἀστὴρ τὰ διάφορα εἶδη τῶν ἀστέρων ζῳδία, γαλαξίας.

2. Ὁ ἥλιος· ἡ γῆ πλανήτης· σχῆμα τῆς γῆς (ἀποδείξεις), μέγεθος τῆς γῆς.

3. Ἡ ὑδρόγειος σφαῖρα. Ἄξων τῆς γῆς, πόλοι, μῦραι· ἰσημερινός· τροπικοί καὶ πολικοὶ κύκλοι· μεσημβρινός, γεωγραφικὸν μῆκος καὶ πλάτος.

4. Ἡ περὶ τὸν ἑαυτῆς ἄξονα κίνησις τῆς γῆς· ἡμέρα καὶ νύξ· ἡ καταμέτρησις τοῦ χρόνου καὶ ἡ κατὰ τὰ διάφορα μέρη τῆς γῆς διαφορὰ αὐτοῦ.

5. Ἡ περὶ τὸν ἥλιον κίνησις τῆς γῆς. Ὁραὶ τοῦ ἔτους, ζῶναι. Ἡ σελήνη· κίνησις αὐτῆς, φάσεις αὐτῆς, ἐκλείψεις τοῦ ἡλίου καὶ τῆς σελήνης, ἡλιακὸν καὶ σεληνιακὸν ἔτος, γρηγοριανὸν καὶ ἰουλιανὸν ἡμερολόγιον.

Γ'. Φυσικὴ Γεωγραφία.

1. Ἡ θάλασσα καὶ τὰ μέρη αὐτῆς. Ἰδιόρρυθμα φαινόμενα τῆς θαλάσσης· κίνησις τῶν κυμάτων, ἔμβλατα, ἄλας, ρωσφορισμός.

2. Ἡ ξηρὰ καὶ τὰ μέρη αὐτῆς.

ΤΑΞΙΣ Ζ'

Γεωγραφία καὶ διαίρεσις αὐτῆς.

Μαθηματικὴ Γεωγραφία.—Τὸ σχῆμα τῆς γῆς. Ὁ ἔναστρος οὐρανός. Ἀστρονομικὰ συστήματα. Ἀπλανεῖς, πλανῆται, κομήται, διχαιττονταὶ ἀστέρες. Ἡ γῆ παραβαλλομένη πρὸς ἄλλους πλανήτας. Ἡ σελήνη. Αἱ κινήσεις τῆς γῆς. Ἡμέραι καὶ ὥραι τοῦ ἔτους. Γεωγραφικὸν μῆκος καὶ πλάτος. Τροπικοὶ καὶ πολικοὶ κύκλοι. Αἱ ζῶναι τῆς γῆς.

Γεωλογία.—Σχηματισμός τῆς γῆϊνης ἐπιφανείας.

Φυσικὴ Γεωγραφία.—Ἰδῶρ καὶ ξηρά. Θάλασσα καὶ ἠπειρος. Ἀνάπτυξις τῶν παραλίων. Οἱ πέντε ὠκεανοί. Ἡ θάλασσα. Κίνησις τοῦ ἀέρος. Κλίμα. Αἱ νῆσοι. Βαθύπεδον καὶ ὑψίπεδον. Τὰ εἶδη τοῦ ἐδάφους. Πεδιάδες καὶ ὄρη. Διαίρεσις τῶν ὀρέων κατὰ τὸ ὕψος. Διαίρεσις τῶν ὀρέων κατὰ τὸ σχῆμα. Γεωγνωστικὴ σύνθεσις τῶν ὀρέων. Πηγαὶ καὶ ποταμοί. Ροή καὶ ἐκβολή τῶν ποταμῶν. Πτώσις καὶ κοιλάδες τῶν ποταμῶν. Αἱ λίμναι. Κυκλοφορία τοῦ ὕδατος ἐπὶ τῆς γῆς. Τὸ βασίλειον τῶν φυτῶν. Τὸ βα-

σίλειον τῶν ζώων. Ὁ ἄνθρωπος. Αἱ σουλὰι τῶν ἀνθρώπων.
Ἱστορικὴ Γεωγραφία.—Ὁ ἄνθρωπος ἐν σχέσει πρὸς
τὸν Θεόν. Τὰ κράτη τῆς γῆς.

Αἱ ἄλλαι ἠπειροὶ πλὴν τῆς Εὐρώπης. Ὅριζόντια καὶ
κάθετος διάπλασις αὐτῶν. ἠπειροί. Νῆσοι. Ὁ παλαιὸς κό-
σμος. Περιγραφή τοῦ σχηματισμοῦ τοῦ ἕδαφους τῆς Ἀσίας,
τῆς Ἀφρικῆς, τῆς Ἀμερικῆς, τῆς Αὐστραλίας καὶ Πολυ-
νησίας.

ΤΑΞΙΣ Η΄.

Εὐρώπη.—Ἡ Εὐρώπη ἐν γένει. Ὅρια, σχηματι-
σμὸς τοῦ ἕδαφους, μέγεθος, μορφαὶ τῆς οὐσείας, κλίμα,
γλωφίς, ζῶα, ἀριθμὸς τῶν κατοίκων, σουλὰι καὶ κλάδοι
αὐτῶν, θρησκεία, ἀξία τῆς Εὐρώπης ἐν τῷ παγκοσμίῳ
πολιτισμῷ, κράτη, μέγεθος καὶ πληθυσμὸς αὐτῶν. Αἱ
μεγάλαι δυνάμεις.

Αἱ ἐλληνικαὶ χῶραι.—Φυσικὴ γεωγραφία· θέσις ἐν
τῇ γῇ, ὄρια, σχηματισμὸς τοῦ ἕδαφους, ἔκτασις, κλίμα,
ἐπίδρασις τοῦ σχηματισμοῦ τοῦ ἕδαφους καὶ τοῦ κλίμα-
τος ἐπὶ τῆς διαμορφώσεως τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς κατευ-
θύνσεως τῶν ἱστορικῶν τυχῶν τῆς Ἑλλάδος.

ΤΑΞΙΣ Θ΄.

Τὸ βασιλείιον τῆς Ἑλλάδος.—Ἡ νῦν κατάστασις
αὐτοῦ, δημιουργηθεῖσα ἀπὸ τῆς μεγάλης ἐπαναστάσεως
τοῦ 1821 καὶ ἐξῆς. Νομοὶ Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας, Φθιώ-
τιδος καὶ Φωκίδος κτλ. μετὰ συντομωτάτης ἐκθέσεως τῶν
ἐκασταχοῦ γενομένων σπουδαιωτάτων γεγονότων τῆς πα-
τρίου ἡμῶν ἱστορίας.

Ἡ εὐρωπαϊκὴ Τουρκία.—Ἡ νῦν κατάστασις τῆς
Εὐρωπαϊκῆς Τουρκίας καὶ οἱ ἱστορικοὶ λόγοι οἱ δημιουρ-
γήσαντες αὐτήν. ἠπειροί, Ἀλβανία, Μακεδονία, Θράκη,
Κρήτη μετὰ συντομωτάτης ἐκθέσεως τῶν ἐκασταχοῦ γενο-
μένων σπουδαιωτάτων γεγονότων τῆς πατρίου ἡμῶν ἱστο-
ρίας.

ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟΥ ΤΑΞΙΣ Α΄.

Ἐπανάληψις τῶν οὐσιωδεστῶν ἐκ τῆς ὅλης προδιδ-

χθείσης Γεωγραφίας μετὰ ἰδιαζούσης προτοχῆς εἰς τὰ πρὸς διδασκαλίαν ἐν τῇ Γ', Δ', Ε' καὶ Γ' τάξει τοῦ πλήρους περθεναγωγείου ὀριζόμενα μέρη τῆς Γεωγραφίας.

ΦΥΣΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ.

ΤΑΞΙΣ Γ'.

Ὄρυκτά.—Τίτανος, μάρμαρα, κρητῆς (τεμπεσῆρι), ὄρυκτὴν ἄλας, σίδηρος, χαλκός, πετρέλαιον (νάφθα), λιθάνθηρακις.

Φυτά.—Πίτυς (πεύκη), κυπάρισσος, σῖτος, κρίνον, κρόκος (ζαφουρά), φοίνιξ (χουρμαδιά), καστανία, πλάτανος, συκῆ, δάφνη, ἐλαία, ὄρυγανον, μήλων (παπαρῶνα), Ἴον τὸ εὖσμον (μενεξίς), Ἴον τὸ τρίχρον (πανσῆς), ἄμπελος ἢ οἰνοφάρος, πορτοκαλλέα, λεμονία, μύρτος, (μυρτιά), ῥόδῃ (τριανταφυλλιά), ἀμυγδαλῆ, φασίολος. — Ῥίζα ἢ βλαστὸς ἢ κορμὸς φύλλα, μέρη τοῦ φύλλου, διαρκεία αὐτοῦ.

Ζῶα.—Ὀυραγοστάκιος, λύκος, λαγῶς, ἐλέφας, κίμηλος, ἵππος, ὄνος, στρουθιον (σπούργιτης), ἔποψ (σαλαπιτείνος, ἀστὸς, περιστερὰ, πελαργὸς (λελέκι), πελεκάνος. Χελώνη, ἔχις ὁ ἀμμοδύτης (ἔχιθνα). Τρίγλη (μπαρμποῦνι), σμαρῆ, κέραλος, ἀρίγγη, σαρδίνη, σπησία (σουπιά), πίννη, μύρμηξ, κάμπη, ἀράχνη, πάγουρος (καθεῦρι).

Ἀνθρωπολογία.—(Σωματολογία).—Τὸ ὀστεῶδες σύστημα· οἱ ὀδόντες· τὸ δέρμα, αἱ τρίχες· οἱ ὄνυχες.

ΤΑΞΙΣ Δ'.

Ὄρυκτά.

α') Ἀμείταλλα ὄρυκτά. — Σόδα, στυπτηρία, γύψος, πορσελάνη, γαλαζία, ὁ κωνὸς (γαλλόπετρα, μυλόλιθος, κόναι), ὁ πυρίτης λίθος (σακμακόπετρα), γρανίτης, κίσσηρις (ἐλαφρόπετρα), σμίρις.

β') Μεταλλικὰ ὄρυκτά. — Χρυσός, ἄργυρος, πλατίνα.

γ') Ὀργανικὰ ὄρυκτά. — Γραφίτης, κήρακιτης, ἄσφαλτος (πίσσα).

Φυτά.

- α') Φανερόγαμα γυμνόσπερμα.—'Ελάτη, κέδρος, πίτυς ή κωνοφόρος (κουκουναριά).
 β') Ἀγγειόσπερμα μονοκοτυλήδονα.—'Αγρωστis, κριθή, ἄκινθος (ζουμπούλι), σκόροδο, κρόμμυον.
 γ') Ἀγγειόσπερμα ἀπέταλα δικοτυλήδονα.—'Φηγός (όξύζ), λεπτοκαρυά (φουτουκιά), δρύς, λεύκη, πελέα (στειλιάς ή καργάτσι), μορέα ή λευκή (μυριά), μορέα ή μέλαινα (σκαμινιά), κιννάμωμον (κινέλλα).
 δ') Ἀγγειόσπερμα σφύπέταλα δικοτυλήδονα.—'Ερυθρόδανον (ρίζαρι), καφέα ή ἀραβική (καφές), ἴσχυρος ή κοινός (γιασεμί).
 ε') Ἀγγειόσπερμα χωριστοπέταλα δικοτυλήδονα.—'Χειράνθος (βιδόλα), κιστρία ή μηδική (κισριά), κιστρία ή κοινή (νεραντζιά), κιστρία ή τρυφερά (μανταρινιά), ῥόδα ή πολύσπερμος (ῥοδιά), εὐκόλυπτος, μεσπιλέα, ἄπιος (ἀπιδιά), μηλέα, ἀχράς (ἀγριογχορτσά), κιδωνέα, ῥοδακινέα, θερικοκινέα, δαμασκηνέα, κορομηλέα, κέρασος ή ὀξύχυμος (βυσσινιά), κέρασος ή γλυκεία (κερασιά), τριφύλλιον, κύαμος, ἱρέβινθος.
 ς') Ἀξονικά και φυλλώδη ὄργανα' ὀφθαλμός, ἔνθη, καρποί.

Ζῶα.

Α'. Ζῶα σπονδυλωτά.

- α') Θηλαστικά.—Γορίλλα, νυκτερίς, ἔχθινος ή χερσαῖος (ἀκκινόχοιρος), ἀσπάλγξ (τυρλοπόντικο), κύων, ἀλώπηξ, θῶς (τσανάλι), λέων, τίγρις, κάστωρ, μῦς, ὄς ή ἄγριος (ἀγριογούρουνος), ἔλαφος, ῥινόκερως, φάλαινα, δελφίν.
 β') Πτηνά.—Σπίζα (καρδερίνα), σπίνος, γλωρίς (γλωρός), κανάριον (καναρίνι), ἀηδών, κόσσυρος, γλαυξ (κουκουβάγια), βύας (μποῦρος), κόκκυξ (κοῦκος), κίρκος ή ἐρυθρόπους (κιρκινέζι), φάσκα,

- τρυγών, πέριδιξ, ὄρτυξ, ταώς, σκολόπαξ, (μπεκά-
τσα), χήν, νήσσα, λάρος, στρουθοκάμηλος, κύκνος.
- γ') Έρπετά. — Θαλασσογελώνη, κροκόδειλος.
βόας ὁ συσφιγκτήρ, ὑδρέχιδνα, κροταλίας ὁ φρι-
καλῆος, ἀσπίς, σαῦρος, χαμαιλίων.
- δ') Ἀμφίβια. — Βάτραχος, φρύνος (φουρνός),
σαλαμάνδρα.
- ε') Ἴχθυες. Πέρκη, λάβραξ (λαβράκι), σκόμ-
βρος, (σκουμβρί), πηλαμύς (παλαμύδα), σπά-
ρος, βωξ (γόπα), σάλπη, σαργός, συναγρίς (συ-
ναγρίδα), συναγρίς ἢ μακροφθαλμος (φαγκρί)
χρυσόφρυς ὁ κοινός (τσιπούρα), γλῶσσα, γλά-
νος (γουλιανός), ἀτακαῖος (πέστροφα), κυπρί-
νος ὁ χρυσόφρυς (χρυσόψαρον) σαλωμός, γόγ-
γρος (μουγκρί).

Ἀνθρωπολογία (Σωματολογία).

1. Τὸ μυϊκὸν σύστημα.
2. Τὰ ἐσωτερικὰ ὄργανα.
 - α') Τὰ ἀναπνευστικά.
 - β') Τὰ ὄργανα τῆς κυκλοφορίας τοῦ αἵματος.
 - γ') Τὰ πεπτικά ὄργανα.

ΤΑΞΙΣ Ε΄.

Ὀρυκτά.

Α' Ἀμέταλλα ὄρυκτά.

1. Οἱ πολύτιμοι λίθοι. — Ἀδάμας, κορούνδιον (σάπρι-
ρος, ρουβίνιον, τοπάζιον, σμαράγδος).
2. Χαλαζία. — Κρύσταλλοι, ἀμέθυστος, ἴασπις, σάρ-
δειν, ὄνυξ.
3. Ἄργιλος. — Ἡ κοινὴ ἄργιλος (πηλός).
4. Ἀλάτα. — Νίτρον, ἀμμωνιακὸν ἄλας.

Β' Μεταλλικὰ ὄρυκτά.

1. Ἄπυρα μέταλλα. — Ἰδρᾶργυρος, θεῖον, μόλυβδος.
2. Σιδηροῦχα. — Μαγνήτης.

Γ' Ὀργανικὰ ὄρυκτά.

1. Ἀνθρακίς. — Τύρφη.

2. Γεωρητήναι.—"Ηλεκτρον.

Ἐπανάληψις τῶν κατὰ τὰς προηγουμένας τάξεις δι-
δαχθέντων καὶ σύγκρισις πρὸς αὐτά.

Φυτά.

Α' Κρυπτόγαμα.

α') Θαλλόφυτα.

1. Φύκη.—Οὐλίθα (μούσκιλα), σαργᾶστον (ξενικόν ρυ-
κος τῶν Ὁκεανῶν).

2. Μύκητες.—Εὐρώς (μούχλα), ἀγαρικόν (μανιτάρι),
ἐρουσίρη ἢ τουκέριας (ἀσθένεια τῶν ἀμπέλων), λειχῆνες,
ἀγαρικόν τὸ μυοκτόνον (φαρμακερὸν μανιτάρι), πολύπορος
ὁ πυροποιός (ὑσκα).

β') Κορυμόφυτα.

1. Βρυόφυτα.—Ἵπνον, σράγγον (τὰ ἐν Ἑλλάδι κοινο-
τάτα βρύα).

2. Πτεριδόφυτα.—Πτέρια (φτέρια) λυκοπόδιον, ἀδίκαντον
(πολυτρίχι).

Β' Φανερόγαμα.

α') Γυμνόσπερμα.

1. Κωνοφόρα.—Σμῖλαξ (ἡμερον ἐλάτι), θυία ἢ ἀνατο-
λική (τούγια).

β') Ἀγγειόσπερμα μονοκοτυλήδονα.

1. Ἀγροστόδη.—Σίκαλις (βρίζα), θρώμη, κεχρί, ἀρα-
βόσιτος, ἄραβος, κάλαμος, ζαχαροκάλαμον.

2. Κυπειρώδη.—Σχοῖνος (βούρλα), κύπειρος ὁ ἐδαδιμος
(μάνια).

3. Λειριώδη.—Ἀσφόδελος (σπερδοῦκλι), σκίλλα (σκιλ-
λοκρόμμυδον).

4. Ἀρώδη.—Τυφή (ψάθρα).

γ') Ἀγγειόσπερμα ἀπέταλα δικοτυλήδονα.

1. Κυπελοφόρα.—Δρῦς ἢ αἰγίλωψ (θελανιδιά), δρῦς ἢ
κοικκοφόρος (πρινάρι), φελλόδρος (φελλός).

2. Ἰτεώδη.—Ἰτέα ἢ λευκή, ἰτέα ἢ εὐθραυστας, λεύκη
ἢ μέλαινα (καβάκι).

3. Κνιδιώδη. — Κνίδη (τσουκνιδιά), κάνναβις (καννα-
βοῦρι), λυκίσκος (ἀγριόκλημα).

4. Εὐφορβιώδη. — Πυξὸς ἢ ἀείφυλλος (τσιμισῆρι). Εὐ-
φόρβιον (φλώμις).

δ' Ἀγγειόσπερμα σύμπεταλα δικοτυλίδονα.

1. Σύνθετα. — Ἡλιάνθος (ὁ ἥλιος), χαμαίμηλον.

2. Αἰγοκκληματώδη. — Σάμβιξ ὁ μέλας (ζαμποῦκος ἢ
κουροξυλιά).

3. Στρεψιανθῆ. — Νήριον ἢ ῥοδόδενδρον (πικροδάφνη).

4. Χειλανθῆ. — Ὠκμιον τὸ βασιλικόν (βασιλικός), λι-
βανωτὶς ἢ γνήσια (λεβάντα), θύμος ὁ κεφαλωτός (θυμάρι),
θύμβρον τὸ γνήσιον (θρουμπί), σιδερότις ἢ τεύσσμος (τσάι
ἐλληνικόν τοῦ Ἀγίου ὄρους).

5. Σκροφουλαριώδη. — Λιπία ἢ κίτροσμος (λουίζα),
ἀγνος ἢ λυγὸς (λυγαριά).

6. Ἐριωδῆ. — Κόμκρος (κουμαριά), ἐρείκη (ῤέικι).

ε' Ἀγγειόσπερμα χωριστοπέταλα δικοτυλίδονα.

1. Σκιαδιοφόρα. — Κάρον τὸ γνήσιον (κόμενον), γλυκά-
μισσον, κισσός, κρανεία ἢ ἄρρη (κρανειά).

2. Παχύφυλλα. — Ὀπουντία ἢ Ἰνδική συκῆ (φραγκοσυκιᾶ).

3. Βατραχιώδη. — Κληματὶς (ἀγριόκλημα), ἀνεμώνη
(ἄγρια παπαροῦνα).

4. Σταυρανθῆ. — Λευκόσιον τὸ μῆλινον (κίτρινη θιόλα),
σίνκι τὸ λευκόσιον (βροῦβες), θέα ἢ κινεζικὴ (τέιον).

5. Μαλαχώδη. — Ἐριόδενδρον (βαμβακιά), μαλάχη (μο-
λόγα).

6. Φιλυρώδη. — Φίλυρα, κακάον.

7. Ἀμπελιδώδη. — Ἀμπελος ἢ οἰνοφόρος (σταφίδες, ῥο-
δίταις, ῥοζακί, ἀγγουλάτον, σαββατιανόν, ἀετονύχι, μο-
σχάτον κτλ.), ἀμπέλοψις ἢ κισσοειδῆς (ἀμπέλοψι), μελία
(πασχαλιά).

8. Ἐσπεριδοειδῆ. — Κιτρέα ἢ εὐμεγέθης (φραπιά), πι-
στάκη ἢ γνήσια (φιστικιά).

9. Γερανιώδη. — Λίνον (λινάρι), βαλσαμίνη ἢ μῆ μου
ἄππου.

10. Μυρτώδη. — Καρυόφυλλος ὁ ἀρωματικὸς (οὗ οἱ ἀπε-
ξηραμμένοι κάλυκες εἶνε τὰ γαρύφαλλα).

11. Ροδόδη.—Χαμαικέρασος (σράουλα), βάτος.
12. Ψυχάνθη.—'Ανακία ή φαρνεσιανή (γαζία), γλυκύριζα, φασίολος ό νάνος (λόπια), έρβον (φακή), πίπον (μπιζέλι), λάθυρος (λαθοῦρι), λούπινον, κερωνία ή κερατώδη (ξύλοκερατιά).

Φυσιολογία τῶν φυτῶν.

1. Θρέψεις τῶν φυτῶν διὰ τῶν φύλλων καὶ τῶν ῥιζῶν.
2. Βλάστησις τοῦ σπέρματος.
3. Γονιμοποίησις τῶν ἀνθῶν διὰ τοῦ ἀέρος καὶ τῶν ἐντόμων.

Ζῶα.

Α' Μ α λ ἄ κ ι α.

1. Κεραλόποδα. — 'Οκτάπους, τευθίς (καλαμάρι), σπηπία (σουπιά).
2. Κοχλιώδη. — Κοχλίας τῶν δασῶν, λείμαξ ό ἀγροδίαιτος (γυμνοσάλιαγκος), λεπάς (πεταλίδα).
3. Κόγχαι. — 'Οστρέα (στρείδια), μυτίλος (μύδι), σωλήν (σωλήνες), κτείς (κτένι), κιβωτός τοῦ Νῶε (καλλόγνωμα).

Β' Ἀ ρ θ ρ ὀ π ο δ α.

1. Ἔντομα. — Μέλισσα, βομβυλιοί, σφήξ, κητονία (χρυσόμυγα), μηλολόνη, θρίψ (σαράκι), μυρμηκοσάκος, γρύλλος ό ἀγροτικός, ἀκρίς, σίλφη (κατσαρίδα), βύμβυξ ό σπηρικός (μεταξοσκώληξ), μυΐα, μυΐα ή ἰππόβοσκος (ἀλογόμυγα), τᾶβανος, οἰστρος, ψύλλα, κόρις, φυτοφθώρα, κώνωψ, τέττις, φυλλοξήρα.
2. Ἀραχνώδη. — Σκορπιός, φιλάγγιον, ἄκαρι, κυνορρακίστης (τσιμποῦρι).
3. Μυριάποδα. — Σκολόπενδρα (σαρανταποδαροῦσα).
4. Μαλκόστρακα. — Ἄστακος, πάγουροι (καθούρια).

Γ' Σ κ ῶ λ η κ ε ς. — Βδέλλα, σκώληξ ό γήινος, ἔλμινθος, τριχίνες, ταινία.

Δ' Κ ο ι λ ἔ ν τ ε ρ α. — Κοράλλιον, σπάγγος.

'Ανθρωπολογία (Σωματολογία).

1. Τὸ νευρικόν σύστημα. — Ὁ ἐγκέφαλος καὶ τὰ νεῦρα.
2. Ἡ κίνησις.

Όρυκτά.

α') Επανάληψις τῶν κατὰ τὰς προηγουμένας τάξεις διδασχθέντων.

β') Τεχνολογία.

1. Ἄνθραξ. — Ἀδάμας, γραφίτης (μολυβδοκόνδυλον), πυρίτις, τυπογραφικὴ μελάνη, φωταέριον.

2. Θεῖον. — Λεύκανσις ὑφασμάτων, πυρεῖα, πυρίτις.

3. Σίδηρος. — Χυτὸς καὶ σφυρήλατος σίδηρος, χάλυψ, χαλύβδωσις, σύρμα, λευκοσίδηρος (τενεκίς) μαγειρικὰ σκεύη, θεϊκὸς σίδηρος, μελάνη.

4. Ψευδάργυρος. — Ἐλασμα, ἀγγεῖα, σωλῆνες, ὀχετοὶ, ἀλοιφὴ ψευδαργύρου.

5. Κασσίτερος (καλαί). — Φύλλα κασσιτέρου, κάτοπτρα, συγκόλλησις μετάλλων.

6. Μόλυβδος. — Σωλῆνες ὑδραγωγείων καὶ φωταερίου, κρατῆραι πυροβάλων, Λαύριον.

7. Χαλκός. — Λέβητες, σύρματα, νομίσματα.

8. Ὑδράργυρος. — Κάτοπτρα, φάρμακα.

9. Ἄργυρος. — Νομίσματα, σκεύη, νιτρικὸς ἄργυρος (πέτρα τῆς κολάσεως).

10. Χρυσός. — Νομίσματα, κοσμήματα.

11. Πλατίνα. — Ἐλασμα, σύρμα, κύπελλα.

Φυτὰ.

α') Φυτὰ κηπευτικὰ.

1. Λειριώδη. — Πράσον, ἀσπάραγος.

2. Χηνοποδιώδη. — Σπανάκιον, τεύτλα (σέσκουλα), φρυθρὰ τεύτλα (κακκινόγουλια).

3. Σύνθετα. — Κινάρα. Γλωσσανθῆ. — Κιχώριον (βαδικία), κιχώριον ἐντιβία (ἀντίδια), κιχώριον τὸ τανύφυλλον (ἄγρια βαδικία), θρίδαξ (μαρούλια).

4. Κολοκυνθώδη. — Κολοκύνθη, σίκυος (ἀγκουριά), μηλοπέπων (πεπόνι), ὑδροπέπων (καρπούζι).

5. Σολανώδη. — Γεώμηλα, σολανὸν τὸ ἐδώδιμον (μελιζάνα), σολανὸν τὸ λυκοπερσικὸν (τομάτα).

6. Σκιαδιοφόρα.— Πητροσέλινον τὸ ἡμερον (μαϊντανός), σέλινον, δαυκίον, μάραθρον, ἄνηθον.

7. Σταυρανθή.— Κράμβη ἢ βοτρυίτις (κουνοπίδι), κράμβη ἢ ἀσπαργγοειδής (παραπούλια), κάρδαμον, ἴαφανίς.— Κάππαρις.

8. Μαλαχώδη.— Ἰβίσκος ὁ ἐδώδιμος (μπάμια).

β') Φυτὰ φαρμακευτικὰ.— Ἄλγη, ῥίζωμα τοῦ Ῥήου (βαθέντι), καμφορά, κίκινας ἢ κίκι (ῥετσινόλαδον), γαμαίμηλον, μαλάχη, ἄλθαία, ἄρτεμισία ἢ δεινδρώδης (ἄψιθιά), ἄνηθον φιλύρας ἠηλείας (τίλιο), μέλισσα ἢ ἱατρικὴ (μελισσόχορτον), βαλεριανή, δακτυλίτις ἢ ἔρυθρά, κιννάμωμον (κινίνο).

γ') Φυτὰ καλλωπισμῶν.— Καμέλλια ἢ ἰαπωνική, διάνθος (γαρύφαλον), ζιννία (τζίνια), ἴον τὸ εὐστομον (μενεξίς), ἴον τὸ τρίχρον (πανσές), γεωργίνη ἢ παικίλομορφος (δάλια), χείρανθος (βιόβια), ἀντίρρινον τὸ μέγα (σκυλάκια), χρυσάνθεμον, ἀνθεμίδες (μαργαρίτα) ἀστέρες.

δ') Φυτὰ ὀσμώδη.— Ἀγαρικόν τὸ μυοκτόνον (φαρμακερὸν μανιτάρι), κώνειον τὸ στικτόν (ἔρωμόχορτον), ἄρον τὸ στικτόν (μικρὰ δρακοντιά), λόλιον τὸ μεθυστικόν (ἡρα), κολχικόν τὸ ὄρεινόν (σπαστόχορτον), νικοτιανή (καπνός).

ε') Ζιζάνια τῶν ἀγρῶν.— Χηνοπόδιον, κυνόδου (ἀγριάδα).

ς') Ἄκανθαί.— Κύριον (ἀγκάθι), ἐχίνωψ, νοτόεσσις, σίλυβον, ὄνωνις (γομαράγκθα).

ζ') Φυσιολογία τῶν φυτῶν.

Ἀσθένειαι τῶν φυτῶν.

Διπλάσματα.

η') Τεχνολογία.

1. Φυτικά ἴνες καὶ ξύλα.— Κλωστή, σχοινία, ὕφαντική, χάρτης, ξυλάνθραξ, πίσσα, κρεώζωτον, φανικὸν ὄξύ, χρώματα τῆς ἀνερίνης, φωταέριον καὶ φωτισμός.

2. Ἄλευρα.— Ἄμυλον, ζάχαρον, κόλλα ὑποκαμίσων.

3. Προζύμια.— Κατασκευὴ ἄρτου, ζύθου, οἴνου, εἰνοπνεύματος, ὄζου.

4. Ἐλαία καὶ ῥητίνα.— Ἐλαίον, ἐλαιοτριβεῖον, ἄμυ-

γδαλέλαιον, λινέλαιον (στόκος), σάπων, αιθέρια έλαια, άρώματα, έλαιον ήδυσμού, κανέλλας, κίκκινον έλαιον (ρετινόλαδον). Ρητίναι (πέυκης, ιλάτης), ισπανικός κηρός, ελαστικόν κόμμι.

5. Βυρσοδεφικαί ουσίαι.—Κηκκίδες, βαλκανίδια, φλοιός τής πέυκης, τανίνη—βυρσοδεφική τέχνη.

Ζῶα.

Α' Σ π ο ν δ υ λ ω τ ά — θ η λ α σ τ ι κ ά.

1. Σαρκοράγα.—Ίκτίς, ενυδρίδες, ίχθυέμων, πάρδαλις, γάτος ό άγριος.

2. Άρτιοδάκτυλα άμηνόκαστα.—Ίπποπόταμος ό άμφοδίος, ός ό ήμερος (γουρούνι).

3. Άρτιοδάκτυλα μηρυκαστικά.—Λάμα, τάρανδος, άντιλόπη, αίγαγρος, δορκάς (ζαρκάδι), βούβαλος.

4. Περιτοδάκτυλα.—Όναγρος, ζέβρας, τάπιρος.

5. Μαρσιποφόρα.—Δίδελφους ή άχθοφόρος, καγκουρά.

Β' Σ π ο ν δ υ λ ω τ ά — π τ η ν ά.

1. Ώδικά.—Κορυδαλός (σιταρήθρα), κορυδαλός ό λορεφόρος (κατσουλιέρης), σεισποπιγίς (σεισουράδα), αιγίθαλος, παραδείσιον πτηνόν, κορώνη (κουρούνα), κίσσα (καρακάξα).

2. Κερράχται.—Κύψελος (πετροχελίδονο), άλκυών (ψαρροφάγος).

3. Άρπακτικά.—Κίρκος ό νίσος (ζεφτέρι)

4. Άλεκτοριδώδη.—Φασιανός, μελεαγρίς ή βεργιανή (κοῦρκος)

5. Κυλοβατικά.—Ερωδιός ό περρόχρους (τρυγονοκράχτης), σκολόπαξ ό άγρότης (ξυλόβιοτα), γέρανος.

6. Νηκτικά.—Κύνος.

Γ' Σ π ο ν δ υ λ ω τ ά — Ί χ θ ύ ε ς.

1. Τελεόστειο άκανθόπτεροι.—Δακτυλόπτερος ό ιπτάμενος (χελιδονόψαρο), ξιφίας, θύννος ό κοινός (τουνίνα), σκόρπαινα, μελάνουρος ό κοινός (μελανοῦρι) σάργος ό δακτυλιωτός (σπάρος), κωδιός.

2. Τελεόστειο άνάκανθοι.—Όνίσκος ή μορρούα (βακκαλάος), γάδος ό γαλερίας (έλαιον του όνίσκου), βελόνη ή όξεια (ζαργάνα).

3. Τελεόστειο φυσόστομοι.—Έγγελυς, μύρραινα (σμόςνα), όρέσσορος ό έρπων (ρεϊδι τής θαλάσσης).

5. Σελαχιώδη.—Καρχαρίας ὁ ἀνθρωποφάγος, σκυλίον (σκυλόφαρον), βατίς (σαλάχι), νάρκη.

Δ' Τεχνολογία.

α') Γάλα—βούτυρον, τυρός, ὄρρος.

β') Κρέας—τεταριγευμένα κρέατα, ἐκχύλισμα Λεϊβιχ.

γ') Ἴστοι τοῦ ζωικοῦ σώματος· μυϊκός, κερατώδης, ὀστέωδης—ψαρόκολλα, δέρματα (βυρσοδεψική), χρῆσις τριχῶν, ὀπλῶν, ὀνύχων, κεράτων, χελωνίου, ἔλασματων φαλαινῶν κτλ. Ἔρια, κατεργασία αὐτῶν. Ζωϊκός ἄνθραξ, ζωικά λιπάσματα τῶν ἀγρῶν.

δ') Λίπη—λίπος ἑόσιον, χοίρειον, ὄρνιθειον, ἰχθυέλαιον, σπέρμα κήτειον (σπερματέτο).

Ἀνθρωπολογία (Σωματολογία)

Τὸ ἀνθρώπινον σῶμα καὶ ἡ ἐπιμέλεια αὐτοῦ.

1. Τὸ ὀστεῶδες σύστημα—οἱ ὀδόντες καὶ ἡ ἐπιμέλεια αὐτῶν.

2. Τὸ μυϊκὸν σύστημα—ἐπιμέλεια αὐτοῦ διὰ τῆς γυμναστικῆς.

3. Τὸ δέρμα, αἱ τρίχες, οἱ ὄνυχες—ἐπιμέλεια αὐτῶν διὰ λουτρῶν, πλύσεως, ἐνδυμάτων καταλλήλων κτλ.

4. Τὰ ἐσωτερικὰ ὄργανα·

α') τὰ ἀναπνευστικὰ ὄργανα—περίπατοι, καθαρὸς ἀήρ.

β') τὰ ὄργανα τῆς κυκλοφορίας τοῦ αἵματος.

γ') τὰ πεπτικὰ ὄργανα.—Διεργασία τῆς πέψεως, αἱματοποίησις τῶν θρεπτικῶν οὐσιῶν· φαγητὰ καὶ ποτὰ ὑγιεινὰ καὶ εὐλαβερὰ.

δ. Τὸ νευρικὸν σύστημα καὶ τὰ αἰσθητήρια ὄργανα·

α') ὁ ἐγκέφαλος καὶ τὰ νεῦρα ὑπνος.

β') τὰ αἰσθητήρια ὄργανα καὶ ἡ ἐπιμέλεια καὶ ἀνάπτυξις αὐτῶν.

6. Αἱ διάφοροι φυλαὶ τοῦ ἀνθρώπινου γένους.

ΤΑΞΙΣ Ζ'

Συστηματικὴ διδασκαλία τῆς φυσικῆς ἱστορίας.

Εἰσαγωγή.—Ἐμφυχα καὶ ἄφυχα ἢ ὄργανικὰ καὶ ἀνόργανα ὄντα. Διαφορὰ αὐτῶν ἀπ' ἀλλήλων, τὰ εἶδη

τῶν ὀργανικῶν ὄντων καὶ ἡ διαφορὰ αὐτῶν ἀπ' ἀλλήλων.

Ὁ ἄνθρωπος.—Σκελετός, μύες, ἐγκέφαλος, νεῦρα, αἰσθητήρια ὄργανα, τακτικὴ κυκλοφορία καὶ ἀναπνευστικὰ ὄργανα, φωνή, φυλὴ· τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὸ τῶν ζῴων συγκρινόμενον.

Τὰ ζῶα.—Οἱ εἰς διαφοροὶ τύποι τῶν ζῴων. Σπονδυλωτά. Χιτωνοφόρα. Μαλακοειδῆ. Μαλάκια. Ἀρθρόποδα. Σκώληκες. Αἱ διαφοροὶ κλάσεις ἐκάστου τῶν τύπων τούτων. Αἱ διαφοροὶ οἰκογένειαι ἐκάστης κλάσεως. Τὰ διάφορα εἶδη ἐκάστης οἰκογενείας. Οἱ διαφοροὶ χαρακτῆρες ἐκάστου τύπου, ἐκάστης κλάσεως καὶ ἐκάστης οἰκογενείας τῶν ζῴων. Βίος καὶ περιγραφή ἐκάστου εἴδους τῶν ζῴων.

Τὰ φυτὰ.—Οἱ χαρακτῆρες τῶν φυτῶν. Τὰ ὄργανα τῶν φυτῶν. Ὅργανα θρέψεως (ρίζα, κορμός, φύλλα). Ἡ θρέψις τῶν φυτῶν (ἄρρομίσιασι, ἀναπνοή). Ὅργανα παραγωγικὰ (ἄνθος, καρπός). Φυτὰ σπερματόφυτα καὶ φυτὰ σποριόφυτα ἢ φανερόγαμα καὶ κρυπτόγαμα. Σπερματόφυτα γυμνόσπερμα καὶ ἄγγειόσπερμα. Ἀγγειόσπερμα μονοκοτοτυλήδονα καὶ δικοτυλήδονα. Δικοτυλήδονα ἀπέταλα, συμπέταλα καὶ χωριστοπέταλα. Φυτὰ σποριόφυτα (θαλλόφυτα, λειχήνες, βρύα καὶ πτέριδες).

Τὰ ὄρυκτά.—Χαρακτῆρες τῶν ὄρυκτῶν. Ὅρυκτὰ ἀμέταλλα (γαῖαι, λίθοι, λίθοι πολύτιμοι, πυρίται, λίθοι, τίτανιο, γύψος, ἄλας. Ὅρυκτὰ μεταλλικὰ (θεῖον, μόλυβδος, σίδηρος, χαλκός, ἄργυρος, χρυσός, πλατίνα κτλ). Ὅρυκτὰ ὀργανικὰ (ἄνθρακες, λιθάνθρακες, ἄσφαλτος, πετρέλαιον).

ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟΝ

ΤΑΞΙΣ Α'

Ἀνθρωπολογία.—Ὅργανικὰ καὶ ἀνόργανα σώματα. Διαφοραὶ αὐτῶν. Ὑποδιαίσεις τῶν ὀργανικῶν ὄντων. Διαφοραὶ αὐτῶν. Ἡ ἐπιστήμη τῶν ἐνοργάνων ὄντων.

Ἀνθρωπολογία.

Ὁ ἄνθρωπος.—Τὸ ἀνθρώπινον σῶμα. Τὸ ὀστέωδες σύστημα· σκελετός τοῦ κορμοῦ, σκελετός τῆς κεφαλῆς, σκελετός τῶν ἄκρων.—Τὸ μυϊκὸν σύστημα, οἱ μύες τοῦ σκε-

λετου, του αυχενου, του θωρακος, των χειρων. Το νευρικόν σύστημα· το κεντρικόν νευρικόν σύστημα, το περιφερικόν νευρικόν σύστημα (εγκέφαλος, νωτιαϊος μυελός), το συμπαθητικόν νευρικόν σύστημα. Τα αισθητήρια ὄργανα. Διαμειψις τῆς ὕλης· πέψις, ἀπομύζησις τῶν θρεπτικῶν οὐσιῶν καὶ αἱματοποιήσις, αἷμα καὶ κίνησις αὐτοῦ, ἀλλοίωσις τοῦ αἵματος κατὰ τὸν δρόμον αὐτοῦ, ἀναπνοή, πῦθλος διαπνοή, ἐκκρίσεις, παραγωγή ζωικῆς θερμότητος. Ἡ φωνή. Περιοδικότης φαινομένων τινῶν τῆς ζωῆς. Τὸ ἀνθρώπινον γένος. Αἱ φυλαί. Διαφοραὶ ὡς πρὸς τὴν ὀργάνωσιν τῶν ἀνθρώπων (χρῶμα τοῦ δέρματος καὶ τῶν ὀφθαλμῶν, χρῶμα, κατασκευὴ καὶ διάταξις τοῦ τριχώματος, τὸ ἀνθρώπινον πρόσωπον, ἡ λεκάνη, ὁ θώραξ, ὁ πούς, αἱ 5 φυλαί).

Φυσικὴ ἱστορία. — Ἐπανάληψις τῆς ἐν τῇ Ζ' τάξει τοῦ πλήρους Παρθεναγωγείου διδαχθείσης φυσ. ἱστορίας.

Φ Υ Σ Ι Κ Η

ΤΑΞΙΣ II'

1. Βαρύτης. — Πτώσις σώματος. Νῆμα στάθμης ἢ κατευθυντήρ. Κατακόρυφος. Βάρος. Ἴσορροπία. Μοχλός. Μοχλός πρωτογενής· τροχαλία (παγία, ἐλευθέρη), πολύσπαστα, βαροῦλλον, ἐργάτης, ζυγός, ψαλὶς, στατήρ. Μοχλός δευτερογενής· χειράμαξα, καρυθλάστις. Μοχλός τριτογενής· πυράγρα. Κεκλιμένον ἐπίπεδον. Κλίμαξ, κεκλιμένη ὁδός, σφήν, ἑλιξες κοιλίου (βίδες).

2. Τρόποι συγκροτήσεως τῶν σωμάτων. — Στερεά. Ὑγρά. Ἀέρια. Συνοχή καὶ συνάρεια ἢτοι συγκολλητικὴ δύναμις τῶν μορίων διαφόρων σωμάτων· γραφή διὰ κλωσθίας ἢ μελάνης ἢ μολυβδοκονδύλου ἢ συγκόλλησις διὰ κόλλας ἢ κασιτέρου.

3. Ὑδροστατικὴ. — Ἀρχὴ τοῦ Ἀρχιμήδους. Σῶμα βυθιζόμενον (μόλυβδος ἐν ὕδατι), αἰωρούμενον (ἐλαίον ἐν μίγματι ὕδατος καὶ οἴνοπνεύματος), ἐπιπολάζον (ξύλον ἐφ' ὕδατος). Κολύβησις. Ἴσορροπία τῶν ὑγρῶν (θάλασσα,

ποταμοί). Συγκοινωνούντα ἀγγεῖα ὑδραγωγεῖα, πίδακες, ἀρτεσιανὰ φρέατα, ὑδροστάθμη, ἀεροστάθμη.

4. Ἐέρια. — Ἀτμοσφαιρικός ἀήρ. Βάρος τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος. Ἀτμοσφαιρική πίεσις. Ἐλαστικότητα τῶν ἀερίων. Ὀπλα, τηλεβόλα, ὄπλα διὰ πεπιεσμένου ἀέρος. Σίφων. Ἀναρροφητικὴ ὑδραντλία.

5. Θερμότης. — Ἡλιακὴ θερμότης. Θερμότης διὰ τριβῆς, διὰ πίεσεως, διὰ κρούσεως, διὰ καύσεως. Διαστολὴ τῶν σωμάτων διὰ τῆς θερμότητος. Καλοὶ ἀγωγοὶ καὶ κακοὶ ἀγωγοὶ τῆς θερμότητος. Πυράγχα, ξύλινα λαβαῖ, ἐνδύματα, ἐραπλώματα, ἄχυρα, βινήματα ξύλου, διπλὰ παράθυρα. Διαστολὴ τῶν ἀερίων διὰ τῆς θερμότητος· κλινοδόχη, ρεύματα ἀέρος, ἀερισμός, ἄνεμος.

Βρασμός. Βρασμός ὑπὸ πίεσιν. Χύτρα τοῦ Παπίου. Ἐξάτμισις. Ψύχος ἐκ τῆς ἐξάτμισεως· πάχος, βροχή, δρόσος, χιών, γάλακτα.

ΤΑΞΙΣ Θ'.

1. Ἀκουστικὴ. — Ἦχος. Διάδοσις. Ἀνάκλασις τοῦ ἤχου. Ἠχώ. Ἀντήχησις. Φωνοαγωγοὶ σωλῆνες. Τηλεβόλα. Ἀκουστικὸν κέρα. Φωνή. Χορδαί. Τύμπανα. Αὐλός. Σάλπιγξ.

2. Φῶς. — Σώματα φωτοβόλα. Σώματα διαφανῆ καὶ σκιερά. Εὐθύγραμμος διάδοσις τοῦ φωτός. Σκια. Ἐντάσις τοῦ φωτός. Διάθλασις. Ἀνάκλασις. Κάτοπτρα ἐπίπεδα, κοῖλα καὶ κυρτά. Φακός ἀμοίκυρτος. Ἀπλοῦν μικροσκόπιον. Ἀνάλυσις τοῦ φωτός δι' ὑαλίνου πρίσματος. Τὰ ἐπὶ τὰ χρώματα τοῦ ἡλιακοῦ φάσματος καὶ τῆς ἰριδος.

3. Μαγνητισμός. — Φυσικὸς μαγνήτης. Τεχνητὸς μαγνήτης. Μαγνητικαὶ ἑλξεις καὶ ὤσεις. Μαγνητικὴ βελόνη. Ναυτικὴ πυξίς.

4. Ἠλεκτρισμός. — Τριβὴ ὑάλου, ἰσπανικοῦ κηροῦ. Ἀστραπή, κεραυνός, ἀλεξικέραυνον. Ἠλεκτρικὴ στήλη. Ἠλεκτρικὸν ρεῦμα. Θερμαντικὰ καὶ φωτεινὰ ἀποτελέσματα ἡλεκτρικοῦ ρεύματος. Ἠλεκτρικὸν φῶς. Ἠλεκτρικὸς λύχνος τοῦ Ἐδίσσων. Ἠλεκτρομαγνήτης. Ἠλεκτρικὸς τηλεγράφος. Τηλέφωνον.

Χημεία. — Τὰ στοιχειωδέστατα. — Ὑδρ. Ὄξυγόνον. Ὑδρογόνον. Ἀήρ. Ἀζωτον, Καῦσις. Ἀπλᾶ καὶ σύνθετα σώματα. Ἀνθραξ. Ἀνθρακικὸν ὄξύ. Θεῖον. Φωσφόρον. Χλώριον. Πυρίτιον. Ὄξεία. Μέταλλα. Βάσεις. Ἀλατὰ. Ὁργανικὰ οὐσίαι. Χημικὰ γνωρίσματα τῶν ὀρυκτῶν. Ἐνώσεις αὐτῶν.

Ὑγιεινή.

ΤΑΞΙΣ Η'.

Αἱ τροφῆ, ὁ ἀήρ, τὸ φῶς, ἡ ἐπιμέλεια τοῦ σώματος, τὰ ἐνδύματα, ἡ κλίνη, ἡ κατοικία, αἱ ἀσκήσεις. Ὑγιεινῶν αἰσθησεων. Κανόνες ὑγιεινοῦ τῆς παιδικῆς ἡλικίας. Κανόνες ὑγιεινοῦ τῶν νοσούντων καὶ ἀναρρωνούντων. Τὰ ἐπαγγέλματα. Αἱ ἐπιδημιαὶ μεταδοτικῶν νοσημάτων.

Οἰκιακὴ οἰκονομία.

ΤΑΞΙΣ Η'.

Εἰσαγωγή. — Ἡ δημιουργία, τὰ ζῶα, οἱ ἄνθρωποι καὶ αἱ συνθήκαι τῆς ὑπάρξεως αὐτῶν, ὁ πλοῦτος, ἡ οἰκονομία καὶ τὰ ὄρια αὐτῆς.

Θεωρητικὴ οἰκονομία. — Χρηματιστικὴ. Ἡ παραγωγή καὶ τὰ ὄργανα αὐτῆς. Ἡ ἐργασία πρῶτον τῆς παραγωγῆς ὄργανον. Τὸ κεφάλαιον δεύτερον τῆς παραγωγῆς ὄργανον. Ἡ φύσις καὶ αἱ ιδιότητες αὐτῆς τρίτον τῆς παραγωγῆς ὄργανον. Οἰκονομικὴ. Ἡ πρόνοια Ἡ φειδώ. Αἱ λοιπαὶ ἀρεταί. Χρηστικὴ. Ἡ χρῆσις, αἱ δαπάναι, ἡ ἀνάλωσις καὶ οἱ κανόνες αὐτῶν.

Πρακτικὴ οἰκονομία. — Ἐφαρμογαὶ ἐν τῇ πράξει τῆς οἰκονομίας. Ἡ γυνὴ ἐν τῇ πράξει. Βοηθητικὰ μίσα διὰ τὴν πράξιν. Πρακτικὴ χρηματιστικὴ. Ἐργασίας ἐφαρμογαί. Αἱ τιμαὶ τῆς ἐργασίας καὶ τῶν κεφαλαίων. Οἰκιακὴ παραγωγή. Βιοποριστικὴ ἐφαρμογή. Πρακτικὴ οἰκονομικὴ. Ἡ πρόνοια καὶ ἡ φειδώ. Ταμιεύματα καὶ ἀποθεματικόν. Πρακτικὴ χρηστικὴ

κή. Πρόσοδοι καὶ χρήσις. Αἱ δαπάναι καὶ ὁ κανονισμὸς αὐτῶν. Σχέδια προϋπολογισμῶν. Πρόχειρον οἴκου. Δαπάναι συντηρήσεως, ἱατισμοῦ, κατοικίας καὶ περικοσμησεως. Ἐπιτέλεισι δαπανῶν καὶ διάγνωσις εἰδῶν ἀναλώσεως. Ἡ διεύθυνσις τοῦ οἴκου. Ὁδηγία περὶ διευθύνσεως οἴκου. Ἡ συμπεριφορὰ πρὸς οἰκιακὴν ἁρμονίαν. Συμπεριφορὰ πρὸς τοὺς νοσοῦντας. Συμπεριφορὰ πρὸς συντήρησιν τῆς ὑγείας.

Οἰκιακὴ Παιδαγωγική.

ΤΑΞΙΣ Θ'.

Εἰσαγωγή.— Ἐννοιαὶ καὶ διαίρεσις τῆς οἰκιακῆς παιδαγωγικῆς.

Ἄγωγή σωματικῆ.— Ἡ σωματικὴ ἀγωγή κατὰ τὴν βρεφικὴν, τὴν νηπιακὴν καὶ τὴν ἰδίως παιδικὴν ἡλικίαν. Ἡ σωματικὴ κατάστασις τῶν βρεφῶν, τῶν νηπίων καὶ τῶν παιδιῶν. Οἱ τρόποι καὶ τὰ μέσα τῆς σωματικῆς ἀναπτύξεως κατὰ τὰς τρεῖς ταύτας διαφόρους ἡλικίας. (Τροφή, ἀερισμὸς, φωτισμὸς, καθαρὸτης, ἐνδυμασία, κίνησις, ὕπνος καθ' ἑκάστην τῶν τριῶν τούτων ἡλικιῶν).

Τὰ αἰσθητήρια ὄργανα. Οἱ τρόποι καὶ τὰ μέσα τῆς ἀναπτύξεως ἑκάστου τῶν αἰσθητήριων ὀργάνων.

Ἄγωγή πνευματικῆ.— Ἡ πνευματικὴ ἀγωγή κατὰ τὴν βρεφικὴν ἡλικίαν. Πνευματικὴ τῶν βρεφῶν κατάστασις. Οἱ τρόποι καὶ τὰ μέσα τῆς πνευματικῆς τοῦ βρέφους ἀναπτύξεως. (Μήτηρ, παιδικὸς θάλαμος, ρύσις, παιδικαί, γλωσσικὴ ἀνάπτυξις). Ἡ πνευματικὴ ἀγωγή κατὰ τὴν νηπιακὴν ἡλικίαν. Πνευματικὴ τῶν νηπίων κατάστασις. Οἱ τρόποι καὶ τὰ μέσα τῆς πνευματικῆς τῶν νηπίων ἀναπτύξεως. (Φύσις, εἰκόνες, μῦθοι, μουσικὴ, παιδικαί, γλωσσά, ἠθικὴ μόρφωσις, παράδειγμα, θρησκεία). Ἡ πνευματικὴ ἀγωγή κατὰ τὴν παιδικὴν ἡλικίαν. Πνευματικὴ τῶν παιδιῶν κατάστασις. Οἱ τρόποι καὶ τὰ μέσα τῆς πνευματικῆς τῶν παιδιῶν ἀναπτύξεως. (Διανοητικὴ ἀνάπτυξις, οἰκιακὰ μουσεῖα, ἐργασία, ἠθικὴ καὶ θρησκευτικὴ μόρφω-

σις, ποιηκί και ἀμοιβαί, λελογισμένη επιμέλεια τῶν παντοδαπῶν κράσεων).

Γραμματολογία.

ΤΑΞΙΣ Θ'

Εἰσαγωγή.— Τὸ περιεχόμενον τῆς γραμματολογίας. Τὰ διάφορα εἶδη αὐτῆς. Τὰ διάφορα εἶδη τῆς ποιήσεως. Τὰ διάφορα εἶδη τῆς πειρογραφίας.

Ἑλληνικὴ Γραμματολογία.

Εἰσαγωγή.— Ἡ χώρα καὶ ὁ λαὸς ὁ ἑλληνικός. Ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα. Ὁ χαρακτήρ τῆς ἑλλην. γραμματολογίας. Ἡ γραφὴ καὶ ἡ χρῆσις αὐτῆς ἐν τῇ γραμματολογίᾳ. Αἱ ἐποχαὶ καὶ αἱ περίοδοι τῆς ἑλλην. γραμματολογίας.

Α'. Προϊστορικοὶ χρόνοι.— Θρησκεία καὶ μυθολογία. Ὕμνοι. Παιῶνες. Θρηνοὶ. Ὑμέναιοι. Ὀρχήματα. Ρῆτραι. Κλέα ἀνδρῶν. Χρησμοί. Εἰρεσιώνη. Κορώνισμα. Βαυκαλήματα. Αἰνίγματα. Αἶνοι. Γνώμαι. Παραίμαι. Ἐπωδαί. Μῦθοιζῶν.— Ὀρφεύς. Μουσαῖος. Αἶνος. Θάμυρις. Εὐμολπος. Ὠλήν. Ἀμφίων. Αἴσωπος.

Β'. Κλαστικὴ ἐποχὴ.— Αἱ διάφοροι περίοδοι αὐτῆς. Ὁ χαρακτήρ ἐκάστης τούτων.

1. **Ποίσις.** Ἐπικὴ ποίησις. Ὀμηρος. Οἱ κυκλικὸι ποιηταί. Ἡσίοδος.

2. **Λυρική ποίησις.**

α') Ἐλεγείοι ποιοί.— Καλλίνος. Τυρταῖος. Μίμνερμος. Σόλων. Θέογνις.

β') Ἰαμβογράφοι.— Ἀρχίλοχος. Σιμωνίδης ὁ Ἀμοργῖνος. Ἰππῶναξ.

γ') Μελοποιοί (Μελικοί. Λυρικοί).— Τέρπανδρος. Ἀλκμάν. Σαπφώ. Ἥρινα. Ἀλκαῖος. Ἀνακρέων. Σιμωνίδης. Μυρτίς. Κόριννα. Τελέσιλλα. Πράξιλλα. Πίνδαρος.

δ') Σκόλια καὶ δημώδη ᾄσματα.

3. **Δραματικὴ ποίησις.**

α') Τραγωδίαι. Θέσπις. Φρόνιχος. Αἰσχύλος. Σοφοκλῆς. Εὐριπίδης.

6') Κωμωδία. — Κρατῖνος, Εὐπολις, Ἀριστοφάνης, Ἀλεξίς, Μένανδρος, Φιλήμων.

Πεζογραφία.

1. Φιλοσοφία. — Ἀναξίμανης, Ἡράκλειτος, Ἀναξαγόρας, Σοφισταί, Σωκράτης, Πλάτων, Ξενοφῶν, Ἀριστοτέλης.

2. Ἱστορία. — Ἐκτατος, Φερεκύδης, Ἡρόδοτος, Θουκυδίδης, Ξενοφῶν, Θεόπομπος, Ἐφορος.

3. Ῥητορική. — Ἀντισθάν, Ἀνδοκίδης, Λυσίας, Ἰσαῖος, Ἰσοκράτης, Δημοσθένης, Αἰσχίνης, Λυκούργος, Δείναρχος, Δημάδης.

4. Ἱατρική. — Ἱπποκράτης.

Γ' Ἡ μὴ κλαστικὴ ἐποχὴ. — Αἱ διαφοραὶ περιόδοι αὐτῆς. Ὁ χαρακτήρ ἐκάστης τούτων.

Ποίησις.

1. Βουκολικὴ ποίησις. — Θεόκριτος, Βίων, Μόσχος, Νικόλαος Δρυμυτικός. (Ἡ εὐμορφὴ Βασκοπούλα.)

2. Ἀλεξανδρινοὶ ποιηταί. — Καλλίμαχος, Ἀπολλώνιος ὁ Ῥόδιος, Λυκόφρων.

3. Ἐπίγραμμα.

4. Ἔπος. Κόιντος Σμυρναῖος, Νόννος, Κορνάρος Βιτσέντζος. (Ἐρωτόκριτος.)

5. Δημώδης νεοελληνικὴ ποίησις. Ῥήγα τοῦ Φεραίου ὕμνοι, Διονυσίου Σολωμοῦ ὕμνοι εἰς τὴν ἐλευθερίαν.

Πεζογραφία.

1. Φιλολογία. — Ἀρίσταρχος, Ζηνόδοτος, Κράτης.

2. Ἱστορία. — Πολύβιος, Διόδωρος, Διονύσιος ὁ Ἀλικαρνασσεύς, Πλούταρχος, Ἀρριανός, Προκόπιος, Κωνσταντῖνος ὁ Πορφυρογέννητος. — Κωνστ. Παπαρρηγόπουλος.

3. Ῥητορική. — Δημήτριος ὁ Φαληρεὺς, Σοφισταί, Λουκιανός, Δίων ὁ Χρυσόστομος, Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, Λιβάνιος, Γρηγόριος ὁ Ναζιανζηνός, Βασίλειος ὁ Μέγας, Σκοῦφος, Ἠλ. Μηνιάτης, Κωνστ. Οἰκονόμου.

4. Φιλοσοφία. — (Ἀριστοτέλης, Θεόφραστος, Πλωτῖνος, Πορφύριος.) Ἰάμβλιχος.

5. Μαθηματικά. — Εὐκλείδης. Ἀρχιμήδης. Ὑπατία.

6. Μηχανική. — Ἀθήναιος. Βίτων.

7. Ἀστρονομία. — Ἀρίσταρχος. Ἐρατοσθένης. Ἴππαρχος. Πτολεμαῖος.

8. Γεωγραφία. — Νέαρχος. Δικζίαρχος. Στράβων. Πausanίας.

9. Μαθηματική Γεωγραφία. — Πτολεμαῖος.

10. Ἱατρική. — Ἡρόφιλος. Διοσκουρίδης. Γαληνός. Παῦλος ὁ Αἰγινήτης.

11. Μυθιστορία. — Ξενοφῶν ὁ Ἐφέσιος. Λόγγος. Ἡλιόδωρος. Χαρίτων. Ἀχιλλεύς Τάτιος.

12. Γραμματική. Πολυδεύκης. Φρόνιχος.

13. Σχόλια. Δίδυμος. Εὐστάθιος.

14. Λεξικογραφία. — Ἀρποκρατίων. Ἡσύχιος. Σουΐδας.

15. Στρατιωτική ἐπιστήμη. — Αἰλιανός ὁ τακτικός.

16. Ἀνθολογία. — Ἰ. Στοβαῖος. Φώτιος.

17. Νομική. — Τριβωνιανός. Κωνσταντῖνος Ἀρμενόπουλος.

Λόγιοι Ἕλληνας (1373 μ. χ. καὶ ἐξῆς). Ἐπίδρασις αὐτῶν ἐπὶ τῆς διαδόσεως καὶ καλλιέργειας τῶν ἑλλ. γραμμάτων ἐν τῇ Δ. Εὐρώπῃ καὶ παρ' ἡμῖν. — Ἐμμανουὴλ Χρυσολωρᾶς. Γεμιστὸς Πλήθων. Βησσαρίων. Θεόδωρος Γαζῆς. Γεώργιος Τραπεζούντιος. Ἰωάννης Δούκας. Γεώργιος Φραντζῆς. Ἰ. Ἀργυρόπουλος. Κωνσταντῖνος καὶ Ἰωάννης Λάσκαρις. Δημ. Χαλκοκονδύλης. Μάρκος Μουσοῦρος. Εὐγένιος Βούλγαρις. Νικηφόρος Θεοτόκης. Κοραῆς. Ἀθηνάσιος Φαλλίδας. Λάμπρος Φωτιάδης. Κωνσταντῖνος Κούμας. Κωνστ. Οἰκονόμου. Κ. Βάμβας. Γ. Γεννάδιος.

Ξενικὴ Γραμματολογία

Ἰταλία. Δάντης. Τάσσος. Πετράρχας.

Πορτογαλλία. Κάμοενς.

Ἰσπανία. Σεβάντες.

Ἀγγλία. Σκίξπηρ. Μίλτων. Βύρων. Βάκκων. Λόκις. Μακώλειϋ.

Γαλλία. Λαφονταίν. Κορνήλιος. Ρακίνας. Μολιέρου.
Ρουσσώ.

Γερμανία. Βίλανδ. Λέσιγγ. Γκαίττε. Σχίλλερ. "Αϊνι-
"Ερδερ. Ζιάν Πάουλ.

Ἱστορία τῆς καλλιτεχνίας.

ΤΑΣΙΣ Θ'

Εἰσαγωγή.— Ἀντικείμενον τῆς ἱστορίας τῆς Καλλι-
τεχνίας.

Α') Ἡ Ἑλληνικὴ τέχνη.

Ἡ ἀρχαία ἑλληνικὴ τέχνη. Αἱ ἀρχαὶ τῆς ἐν Ἑλ-
λάδι τέχνης. Προϊστορικὴ περίοδος. Τὰ τῶν Μυκηνῶν καὶ
τῆς Τίρουθος λείψανα τῆς τέχνης. Ἡ παρ' Ὀμήρῳ τέχνη.
Ἡ κοσμητικὴ (decorativ) τέχνη. Ἐπίδρασις ἀσιατικὴ.
Ἐπικράτησις τοῦ ἑλλ. πνεύματος.

Ἡ κυρίως ἀρχαϊκὴ τέχνη. Ἀρχιτεκτονική. Δωρικός
καὶ Ἰωνικός ρυθμός. Σύστημα καὶ χαρακτηριστικὸν ἐπιπέδου.
Γένησις καὶ ἀνάπτυξις. Σωζόμενα μνημεῖα. Πλαστικὴ.
Οἱ ἀρχαιότατοι τεχνῖται. Οἱ ἀργιότατοι πλαστικοὶ τύποι.
Ἡ ἀνάπτυξις τῆς ἀρχαϊκῆς τέχνης ἀπὸ τοῦ τέλους τῆς 7ης
ἐκατονταετηρίδος μέχρι τῆς ἀκμῆς τῆς τέχνης. Χαρακτήρ
καὶ αἴτια τῆς ἀναπτύξεως. Τὰ κυριώτερα ἐργαστήρια. Τὰ
σωζόμενα ἔργα ἐν τοῖς Ἀθηναίοις Μουσείοις, μάλιστα δὲ
τὰ ἐν τῷ Μουσεῖῳ τῆς Ἀκροπόλεως. Τὰ αἰγινητικὰ ἀγάλ-
ματα (Μόναχον) καὶ τὰ τῶν τυραννοκτόνων. Ζωγραφικὴ.
Τὰ κυριώτατα τῆς ἀγγειογραφικῆς τέχνης. Πυθαγόρας.
Κάλαμις. Μύρων. Δισκοβόλος. Μαρσύας. Μετόπαι τοῦ νεω-
τέρου ἐν Σελινούντι ναοῦ. Τὰ σωζόμενα πλαστικὰ ἔργα τοῦ
ἐν Ὀλυμπῷ ναοῦ τοῦ Διός.— Πολύγνωτος.

Ἡ ἐπὶ Φειδίου τέχνη.— Ὁ Φειδίας (ἀττικὸν ἐργα-
στήριον) καὶ οἱ περὶ αὐτόν. Χαρακτηρισμός. Ὁ Παρθενών.
Τὰ Προπύλαια. Τὸ Ἐρέχθειον. Ὁ ναὸς τῆς Ἀπτέρου Νί-
κης. Τὸ ἀγαλμα τῆς Προμάχου, τῆς Παρθένου καὶ τοῦ
Διός. Νεκρικὰ καὶ ἄλλα ἀνάγλυφα. Ὁ Παιώνιος (τὸ ἐν
Ὀλυμπῷ ἀγαλμα τῆς Νίκης). Ὁ ἐν Φιγαλίᾳ ναὸς τοῦ

'Απόλλωνος καὶ ὁ πλαστικὸς αὐτοῦ διάκοσμος). Ὁ Κορινθιακὸς ρυθμὸς. Κηρισόδοτος ὁ πατὴρ τοῦ Πραξιτέλους (Εἰρήνη. Πλούτος). Πολύκλειτος (πελοποννησιακὸν ἔργαστήριον). Ἔργα καὶ χαρακτήρ. ("Ἡρα. Δορυφόροι. Διαδούμενος). Ἀττικὴ ἀγγειογραφία.

Ἡ ἐπὶ Πραξιτέλους τέχνη. Πραξιτέλης. Τὸ ἐν Ὀλυμπίᾳ ἄγαλμα τοῦ Ἑρμοῦ. Ἀφροδίτη. Ἀπόλλων. Σαυροκτόνος. Σάτυρος. Ἔρως. Ἀντίτυπα καὶ μιμήσεις αὐτῶν. Στόπας (τὰ ἐν Τεγέᾳ λείψανα τοῦ πλαστικοῦ διακόσμου—Ἐθνικὸν Μουσεῖον.—τὰ ἄγαλματα τῶν Νισιδιῶν. Τὸ ἐν Ἀλικαρνασσῶ Μαυσωλεῖον). Πήλινα ἀγαλμάτια (ταναγραφαὶ κέρα). Νειρικὰ ἀνάγλυφα. Οἱ ζωγράφοι Ζεῦξις, Παρράσιος, Εὐφράνωρ. Ὁ Λύσιππος. Χαρακτήρ τῆς τέχνης. (Ὁ ἀποξυόμενος κτλ). Εἰκονογραφία. Εἰκονικαὶ παραστάσεις τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου, ποιητῶν, φιλοσόφων καὶ ρητόρων. Ἀπέλλης.

Ἡ μετὰ τὸν Μ. Ἀλέξανδρον τέχνη.—Οἱ ἐπιφανέστατοι τεχνῖται. Τὰ κυριώτατα ἔργαστήρια. Τὰ σπουδαιότερα τῶν σωζομένων ἔργων (καὶ ἐκ Σιδῶνος σαρκοράγοι—Μουσεῖον Κωνσταντινουπόλεως. Τὰ ἀναθήματα τοῦ Ἀττάλου. Τὰ ἐκ Περγᾶρον ἀνάγλυφα. Αἰκώων).

Ἡ κατὰ τοὺς Ῥωμαίκοὺς χρόνους τέχνη.—Ἡ Ῥωμαικὴ ἀρχιτεκτονικὴ καὶ πλαστικὴ. Αἱ εἰκονικαὶ παραστάσεις. Τὰ ἐν Πομπηῆᾳ λείψανα τῆς ζωγραφικῆς.

Β') Ἡ κατὰ τὸν μεσαῖωνα τέχνη.—Ὁ ἀρχαῖος χριστιανικὸς ρυθμὸς. Ἡ ἀρχιτεκτονικὴ: (Ναοὶ ἐν Ῥώμῃ καὶ Ραβέννα. Ἡ Ἁγία Σοφία). Ἡ ζωγραφικὴ. Ὁ Ῥωμανικὸς ρυθμὸς. Τὸ σύστημα. Ἡ ἀνάπτυξις καὶ ἡ διάδοσις αὐτοῦ. Οἱ σπουδαιότεροι ναοί. Πλαστικὴ (Nicola Pisano). Ζωγραφικὴ (Gimabue, Guido da Siena). Ὁ Γοτθικὸς ρυθμὸς. Ἀρχιτεκτονικῆς σύστημα. Ἡ διάδοσις τοῦ ρυθμοῦ. Τὰ σπουδαιότερα τῶν οἰκοδομημάτων. Ζωγραφικὴ. Νυρεμβέργη. Κολωνία. Ἱταλικὴ σχολή. (Giotto, Orcagna, Fiesole). Πλαστικὴ (Giovanni, Pisano).

Γ') Ἡ κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους τέχνη.—Ἡ ἀναγέννησις (Renaissance). Ἀρχιτεκτονικὴ. Τὸ σύστημα καὶ ἡ γένεσις τοῦ ρυθμοῦ. Διάφοροι περίοδοι. Τὰ σπουδαιότερα οἰκοδομήματα. ("Ἁγιος Πέτρος

ἐν Ῥώμῃ). Αἰ εἰκαστικαὶ τέχναι ἐν Ἰταλίᾳ κατὰ τὸν 15 αἰῶνα. Πλαστικὴ (Donatello). Ζωγραφικὴ (Chirlandajo, Bellini). Κατὰ τὸν 16 αἰῶνα. Πλαστικὴ (Μιχαήλ Ἀγγελος). Ζωγραφικὴ (Lionardo da Vinci, Παρθένος, Κορέγγιος, Τισιανός, Tintoretto, Veronese). Αἰ εἰκαστικαὶ τέχναι τῶν ἄλλων χωρῶν κατὰ τὸν 15 καὶ 16 αἰῶνα. Φλαμανδικὴ σχολή (Van Dyck). Γερμανικὴ σχολή. Dürer, Hobblein, Cranach). Αἰ εἰκαστικαὶ τέχναι κατὰ τὸν 17 καὶ 18 αἰῶνα. Πλαστικὴ (Bernini). Ζωγραφικὴ. Ἐκλεκτικοί. Μμηταὶ τοῦ κατὰ οὐσίον Naturalist (Carracci, Domenekino, Guerini, Caravaggio, Reni, Ὁ Ἴσπανός Μουρέλλος). Φλαμανδικὴ σχολή (Ρούβενς, Van Dyck, Rembrand). Ῥωπογραφία. (Teniens, Terburg). Τοπιογραφία. (Ruisdeel). Ἠζωγραφικὴ ἐν Γαλλίᾳ (Poussin, Simon Vouet, Antoin Watteau). Ἡ ζωγραφικὴ ἐν Ἀγγλίᾳ (William Hogarth).

Δ') Ἡ κατὰ τὸν 19 αἰῶνα τέχνη. — Ἡ τέχνη τῆς κλαστικῆς περιόδου (Κάρστεν, Κανόβας, Schinkel Thorwaldsen, David). Ἡ τέχνη τῆς ρομαντικῆς περιόδου. Οἱ ἐπισημότεροι καλλιτέχναι. Ἡ τέχνη τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων. (Ἀκαδημία, Πανεπιστήμιον, Ἀνάκτορα, Βιβλιοθήκη ἐν Ἀθήναις).

Γαλλικὰ

ΤΑΞΙΣ Ζ'

Ἀνάγνωσις καὶ γραφή. Ἑρμηνεῖα γαλλικῶν μύθων, διηγηματίων καὶ ποιηματίων. Ἀποστήθισις ποιηματίων. Γαλλικὴ γραμματικὴ μέχρι τῶν ῥημάτων τῆς α' συζυγίας. Ἀσκήσεις γραπταὶ καὶ προφορικαὶ ἐπὶ τοῦ διδασχθέντος μέρους τῆς γραμματικῆς.

ΤΑΞΙΣ Η'

Ἑρμηνεῖα γαλλικῶν μύθων καὶ διηγημάτων. Ἀπομνημονεύσις ἐκλεκτῶν τινῶν μερῶν ἐκ τῶν ἐρμηνευομένων. Γαλλικὴ γραμματικὴ ἀπὸ τῶν ῥημάτων μέχρι τίλου. Ἀσκήσεις γραπταὶ καὶ προφορικαὶ ἐπὶ τοῦ διδασχθέντος μέρους τῆς γραμματικῆς. Ἀσκήσεις διαλογικαί.

ΤΑΞΙΣ Θ'

Ἑρμηνεία γαλλικῶν διηγημάτων, βιογραφιῶν καὶ περιγραφῶν. Ἀπομνημόνευσις ἐκλεκτῶν μερῶν ἐκ τῶν ἐρμηνευομένων. Γαλλικὸν συντακτικόν. Γραπταὶ καὶ προφορικαὶ ἀσκήσεις. Ἀσκήσεις διαλογικαί.

Παιδαγωγική.

ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟΝ

ΤΑΞΙΣ Α'.

Ἱστορία τῆς παιδαγωγίας. — Αἱ παιδευτικαὶ διατάξεις τῆς νομοθεσίας τοῦ Λυκούργου καὶ τοῦ Σόλωνος. Αἱ παιδαγωγικαὶ καὶ διδακτικαὶ γραφαὶ τοῦ Πυθαγόρου, τοῦ Πλάτωνος, τοῦ Ἀριστοτέλους, τοῦ Πλουτάρχου, τοῦ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, τοῦ Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, τοῦ Κομηνίου, τοῦ Φράγκου, τοῦ Ρουσσώ, τοῦ Ρόχωβ καὶ τοῦ Πισταλότση.

Ψυχολογία. — Οὐσίαι καὶ δυνάμεις τῆς ψυχῆς. Τὰ αἰσθήματα. Αἱ παραστάσεις. Ἡ μνήμη. Ἡ φαντασία. Ὁ διασκηπτικὸς νοῦς. Ὁ ἱερατικὸς λόγος. Τὰ συναισθήματα. Αἱ κινήσεις. Αἱ ὀρέξεις. Ἡ βούλησις.

Λογική. — Οἱ θεμελιώδεις νόμοι τοῦ διανοεῖσθαι. Αἱ ἔννοιαι. Αἱ κρίσεις. Οἱ συλλογισμοί. Μέθοδος ἀναλυτικὴ καὶ συνθετικὴ. Ὁρισμός. Διαίρεσις. Ἀπόδειξις.

Παιδαγωγική. Ἡ διδασκαλία ἐν γένει. (Γενικὴ Διδακτικὴ). — Τὰ ἀπαιτούμενα πρὸς διδασκαλίαν.

α') Τὸ ὑποκείμενον τῆς διδασκαλίας. Ἡ πρὸς διδασκαλίαν ἐπιτηδειότης τοῦ παιδός. Ἡ πρὸς μάθησιν ἐπιθυμία τοῦ παιδός. Ἡ ἀνάγκη διδασκαλίας τοῦ παιδός.

β') Ἡ διδακτικὴ ὕλη γλώσσα, ἄσμα, φύσις, ἱστορία, ἀριθμὸς, γῶρος, θρησκεία.

γ') Ἡ μεθοδικὴ διάταξις τῆς διδακτικῆς ὕλης κατὰ τὰς ἀρχὰς ἀπὸ τῶν πλησιεστέρων ἐπὶ τὰ ἀπωτέρω, ἐκ τῶν γνωστῶν ἐπὶ τὰ ἄγνωστα, ἀπὸ τῶν εὐκολωτέρων ἐπὶ τὰ δυσκολώτερον.

δ') Λι μορφαί τῆς διδασκαλίας· ἡ δεικτικὴ, ἡ ὑφηγητικὴ, ἡ ἀφηγηματικὴ, ἡ ἐρωτηματικὴ, ἡ τοῦ ἀποστοματισμοῦ, ἡ τῶν ἀσκήσεων, ἡ τῆς κατ' οἶκον ἐργασίας.

ΤΑΞΙΣ Β'.

Παιδαγωγικὴ.

1. Ἡ οὐδία τῆς διδασκαλίας παιδεία. (Παιδαγωγικὴ σχολικὴ γενικὴ).— Ἡ παιδευτικὴ δύναμις τοῦ σχολείου γενικῶς. α') Ἡ παιδευτικὴ δύναμις τῶν σχολικῶν διατάξεων, τῆς προσωπικότητος τοῦ διδασκάλου, τῆς σχολικῆς πειθαρχίας, τῆς κατανοήσεως τῶν διδασκωμένων, τῶν παντοδαπῶν μαθητικῶν ἀσκήσεων, τῆς μαθητικῆς ἐργασίας καὶ τοῦ περιεχομένου τῶν μαθημάτων.

2. Ἡ παιδευτικὴ δύναμις τοῦ σχολείου ἐπὶ τὸ μερικώτερον. (Παιδαγωγικὴ σχολικὴ εἰδική).— Τὰ μέσα καὶ οἱ τρόποι, καθ' οὓς τὸ σχολεῖον παιδεύει τοὺς μαθητὰς εἰς τὴν εὐπείθειαν, εἰς τὴν φιλοπατρίαν, εἰς τὴν θεοσέβειαν, εἰς τὴν ἡσυχίαν, εἰς τὴν προσοχὴν, εἰς τὴν ἐπιμέλειαν, εἰς τὴν τάξιν, εἰς τὴν εὐσχημοσύνην, εἰς τὴν οὐλαλήθειαν, εἰς τὴν πραότητα, εἰς τὴν καθαριότητα.— Τὸ κρῆτιστον πάντων τῶν σχολικῶν μέσων πρὸς παιδείαν ὑγιᾶ (ὁ διδάσκαλος).

3. Σχολικὰ καὶ μαθητικὰ ὄργανα καὶ σκεύη.

Εἰδικὴ διδακτικὴ (Μεθοδολογία)

Ἐρωτόλογιον τῶν μαθημάτων. Πρόγραμμα τῶν μαθημάτων. Ἀναλυτικὸν πρόγραμμα τῶν μαθημάτων. Ἡ μέθοδος τῆς διδασκαλίας τῶν ὀρθοσκευτικῶν (τῶν προσευχῶν, ἱστορημάτων, βητῶν, τροπαρίων, κατηχήσεων, Εὐαγγελίου κτλ), τῆς μητρικῆς γλώσσης (τῶν τακτικῶν ἀσκήσεων, ἀναγνώσεως, γραμματικῆς, συγγραφικῶν ἀσκήσεων) τῆς ἀριθμητικῆς, τῆς γεωμετρίας, τῆς ἱστορίας, τῆς γεωγραφίας, τῆς φυσικῆς ἱστορίας,

τῆς ᾠδικῆς, τῆς ἰχθυογραφίας τῆς καλλιγραφίας, τῶν χειροτεχνημάτων καὶ τῆς γυμναστικῆς.

Τὸ διδακτικὸν ἐπάγγελμα.

Ἡ γένεσις καὶ ἡ ἀνάπτυξις τῶν δημοτ. σχολείων. Αἱ σχέσεις τοῦ δημοτ. σχολείου πρὸς τὴν οἰκογένειαν, τὴν πολιτείαν καὶ τὴν ἐκκλησίαν. Ἄξια τοῦ διδασκάλου, ὑποχρεώσεις καὶ καθήκοντα αὐτοῦ. Ἡ νομοθεσία τῶν δημοτικῶν σχολείων. Οἱ τρόποι τῆς περαιτέρω ἀναπτύξεως τοῦ διδασκάλου.

Ἐσκήσεις διδακτικαὶ

ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟΝ

ΤΑΞΙΣ Α'

Ἡ πρώτη βαθμὶς τῶν διδακτικῶν ἐσκήσεων ἦτοι αἱ ἀσκούμεναι διδακτικῶς παρευρίσκονται ἐν ταῖς αἰθούσαις τῶν παραδόσεων τῶν μαθητριῶν τῶν κατωτέρων τάξεων τοῦ Παρθεναγωγείου κατὰ τὰς ὥρας τῆς παραδόσεως τῶν μαθημάτων, θεώμεναι μόνον τὰ ἐκεῖ κατὰ τὴν διδασκαλίαν τελούμενα καὶ ἀκροώμεναι τῶν διδασκόμενων μαθημάτων.

ΤΑΞΙΣ Β'

Ἡ δευτέρα βαθμὶς τῶν διδακτικῶν ἐσκήσεων ἦτοι αἱ ἀσκούμεναι διδάσκουσι τὰς μικρὰς μαθητρίας κατὰ μόναν, οὐδενὸς ἄλλου κατὰ τὴν παράδοσιν τοῦ μαθήματος παρισταμένου. Ἡ τρίτη βαθμὶς τῶν διδακτικῶν ἐσκήσεων ἦτοι αἱ ἀσκούμεναι διδάσκουσι τὰς μικρὰς μαθητρίας παρισταμένων τῶν συμμαθητριῶν καὶ τῶν διδασκόντων αὐτάς. Ἡ τετάρτη βαθμὶς τῶν διδακτικῶν ἐσκήσεων ἦτοι αἱ ἀσκούμεναι μετὰ τὸ πέρασ τῆς διδακτικῆς ἀσκήσεως αὐτῶν ἐξελέγχονται ὑπὸ τῶν διδασκόντων αὐτάς καὶ καθοδηγοῦνται εἰς τὴν ἀποφυγὴν τῶν διδακτικῶν σφαλμάτων, συμπαρισταμένων ἢ καὶ μὴ τῶν συμμαθητριῶν αὐτῶν.

Χειροτεχνήματα.

ΤΑΞΙΣ Α'.

Ποικιλτική. Κέντημα ἐπὶ κανναθῆ (μάρα)- γραμματὶ εὐθεῖαι, παντοδαπὰ συμπλέγματα γραμμῶν. Τὰ κεφαλαῖα τοῦ τύπου γράμματα τοῦ ἑλλ. Ἀλφαβήτου κατὰ τὴν γενετικὴν αὐτῶν τάξιν ἐν τοῖς ἀπλουτέροις αὐτῶν διαγράμμασιν. Τὰ μικρὰ γράμματα τοῦ ἑλλ. Ἀλφαβήτου κατὰ τὴν γενετικὴν αὐτῶν τάξιν. Οἱ ἀραβικοὶ ἀριθμοί. Τὰ αὐτὰ ταῦτα ἐν διαστάσει μεγαλητέροις. Συνδυασμοὶ τῶν γραμμάτων ἐν λέξεσιν.

ΤΑΞΙΣ Β'.

Πλεκτική. Τὰ ἀπλούστατα εἶδη τῆς πλεκτικῆς (διὰ καλτσοβελονῶν) ἐκ τῶν ἀπλουτέρων εἰς τὰ συνθετώτερα (λωρίδες). Πλοκὴ περιποδίων θαμβακερῶν.

ΤΑΞΙΣ Γ'.

Πλεκτικὴ καὶ ῥαπτική. Διάφορα εἶδη ῥαφῆς ἐπὶ τεμαγίου λευκοῦ ὑφάσματος· στρίψωμα, γαζι, τρυπογάζι, πλακορραφή, κομβότρυπα, ῥαφή κομβίου κλπ. ἐμβάλωμα πετράγωνον καὶ τρίγωνον. Πλοκὴ τριγύπτων (μὲ βελονάκιον) πρὸς διακόσμησιν αὐτοῦ. Ῥαφὴ περιβλημάτων προσκεφαλαίων μετὰ τριγύπτων πλεκτῶν πρὸς διακόσμησιν αὐτοῦ.

ΤΑΞΙΣ Δ'.

Ῥαπτικὴ καὶ ποικιλτικὴ. Ῥαφὴ χιτωνίσκου καὶ λευκὸν κέντημα (φριστώνιον) πρὸς διακόσμησιν αὐτοῦ. Πλοκὴ μαλλίνων περιποδίων.

ΤΑΞΙΣ Ε'.

Ῥαπτικὴ καὶ ποικιλτικὴ. Ῥαφὴ γυναικείου χιτῶνος καὶ περισκελίδος καὶ λευκὸν κέντημα συνθετώτερον (τρύπαι) πρὸς διακόσμησιν αὐτοῦ.

ΤΑΞΙΣ ΣΤ'.

Ῥαπτικὴ, κοπτικὴ καὶ ποικιλτικὴ. Κοπὴ καὶ ῥαφὴ ἐπιχιτωνίου (καμιζόλας) καὶ λευκὸν κέντημα συνθετώτερον

τοῦ ἐν τῇ προηγουμένη τάξει διδασχθέντος πρὸς διακόσμησιν αὐτοῦ. Ἀτιήσεις κοπτικῆς ἐσωρούχων ἐπὶ χάρτου ἐν σικκρῷ. Κεντήματα ἐπὶ διαφόρων κενναβωτῶν ὑρασιμάτων (étamine).

ΤΑΞΙΣ Ζ'.

Κοπτικῆ, πλέκτικῆ, ῥαπτικῆ καὶ ποικιλτικῆ. Τὰ συνθετώτερα εἶδη τῆς πλέκτικῆς (διὰ καλποθελονῶν καὶ νήματος λεπτοῦ). Κοπή καὶ ῥαφή περικαλυμμάτων προσκεφαλαίων μετὰ λευκοῦ κεντήματος (τελειοποίησις αὐτοῦ). Κεντήματα διὰ μετάξης.

ΤΑΞΙΣ Η'.

Κοπτικῆ, ῥαπτικῆ, ποικιλτικῆ καὶ διαρραφῆ (μαντάρισμα). Κοπή καὶ ῥαφή χιτῶνος νυκτικοῦ γυναικείου. Διαρραφή (μαντάρισμα) διαφόρων ὑρασιμάτων. Διάφορα κεντήματα διὰ μετάξης πρὸς διακόσμησιν τοῦ οἴκου.

ΤΑΞΙΣ Θ'.

Κοπτικῆ, ῥαπτικῆ, πλέκτικῆ καὶ διαρραφῆ. Κοπή καὶ ῥαφή χιτῶνος ἀνδρικοῦ. Διαρραφή (μαντάρισμα) περικποδίων καὶ μαλλίνων ὑρασιμάτων. Πλοκή τριχάπτων (διὰ καπανελίων).

ΤΑΞΙΣ Ι'.

Κοπτικῆ, ῥαπτικῆ, πλέκτικῆ καὶ ποικιλτικῆ. Κοπή γυναικείων ἐπιστηθίων (μπουστάκι) καὶ ῥαφή αὐτῶν. Κοπή καὶ ῥαφή παιδικῶν ἐνδυμάτων. Πλοκή δικτύου καὶ ἐπ' αὐτοῦ ποικιλτικῆ. (filet guipures).

ΤΑΞΙΣ ΙΑ'.

Κοπτικῆ, ῥαπτικῆ καὶ ποικιλτικῆ. Κοπή καὶ ῥαφή γυναικείων ἐνδυμάτων. Τρίχαπτα διὰ βελόνης (Dentelle anglaise). Ὁ τρόπος τοῦ λαμβάνειν μέτρα.

ᾠ δ ι κ ή.

ΤΑΞΙΣ Α΄

Περιοχὴ ᾠωνῆς ἀπὸ Ρε ἕως Δο.

Ἀσκήσεις.

1) Μελωδικαί. Ἀσκήσις ἐπὶ τοῦ ρθόγγου Φα πρὸς κατανήσιν καὶ ἀπόδοσιν δεθέντος ρθόγγου. Βαθμιαία πρόσληψις καὶ τῶν λοιπῶν τριῶν ρθόγγων τοῦ πρώτου τετραχόρδου τῆς σκληρᾶς διατονικῆς κλίμακος Φα. Αἱ ἴδιαι ἀσκήσεις ἐπὶ τῶν πρώτων τετραχόρδων τῶν σκληρῶν κλιμάκων Ρε, Μι καὶ Σολ.

2) Ῥυθμικαί. Δίστημος ῥυθμός. Μονόχρονα (♩), δίχρονα (♪) καὶ ὄγδοα (♩♩).

3) Δυναμικαί. Διάκρισις ἰσχυρῶν καὶ ἀσθενῶν ρθόγγων.

4) Προφορᾶς. Λέξεις καὶ φράσεις ἀπλαῖ. Ἰδιαιτέρα προσοχὴ εἰς τὴν προφορὰν τῶν φωνηέντων καὶ τῶν διρθόγγων α, ο, ε, ι, ου.

Ἄσματα.

- 1) Ὁ μόνος ποιητῆς (Φα). Φιλ. ἐτ. 6.
- 2) Ἡ ἀποχώρησις τοῦ χειμῶνος (Φα). Φιλ. ἐτ. 44.
- 3) Νύξ θερινή (Φα). Φιλ. ἐτ. 176.
- 4) Ὁ ἥλιος (Φα) Ἄσμη. Σὺλλ. 1.

Ἐκκλησιαστικὰ ἄσματα.

- 1) Κύριε ἐλέησον.
- 2) Ταῖς προσεβείαις τῆς Θεοτόκου.
- 3) Δεῦτε προσκυνήσωμεν.
- 4) Σῶσον ἡμᾶς υἱέ Θεοῦ.

ΤΑΞΙΣ Β΄.

Περιοχὴ ᾠωνῆς ἀπὸ Δο ἕως Ρε.

Ἀσκήσεις.

1) Μελωδικαί. Τὸ πρῶτον τετραχόρδον τῶν σκληρῶν κλιμάκων Δο, Ρε, Μι, Φα καὶ Σολ. Πρόσληψις καὶ πέμπτου ρθόγγου.

- 2) Ρυθμικά. Δίστημος ρυθμός. Μονόχρονα μετὰ στιγμῆς
(♩). Τετράστημος ρυθμός. Ηλύσεις μονόχρονοι.
- 3) Δυναμικά. Διάκρσις ἰσχυρῶν καὶ ἀσθενῶν φθόγγων.
- 4) Προφορᾶς. Τὰ φωνήεντα καὶ αἱ διφθόγγοι μεθ' ἀπλῶν λέξεων καὶ φράσεων.

Ἄσματα.

- 1) Τὸ ἀρνάκι (Φα). Φιλ. ἐτ. 22.
- 2) Ὁ Θεὸς (Σι ἐν ὑφέσει). Φιλ. ἐτ. 72.
- 3) Τὸ ἄνθος τοῦ ἀγροῦ (Σολ). Φιλ. ἐτ. 125.
- 4) Εἰς τὸ ἕαρ (Ρε). Φιλ. ἐτ. 153.
- 5) Ἀποχαιρετισμὸς (Ρε). Φιλ. ἐτ. 244.
- 6) Ὁ ἀποχαιρετισμὸς (Φα). Φιλ. ἐτ. 495.
- 7) Ἡ πρὸς τὸν Θεὸν ἐλπὶς (Σολ) Φιλ. ἐτ. 493.

Ἐκκλησιαστικά ἄσματα.

- 1) Τὸν σταυρὸν σου προσκυνοῦμεν.
- 2) Θεοτόκε Παρθένε.
- 3) Ἀγαπήσω σε, Κύριε.
- 4) Πατέρα, Υἱὸν καὶ ἅγιον Πνεῦμα.
- 5) Ἐλεον εἰσήνις.
- 6) Τῆ ὑπερμάχῳ στρατηγῷ.
- 7) Εὐλογητὸς εἶ, Χριστέ.

ΤΑΞΙΣ Γ'.

Ἀπὸ τῆς τάξεως ταύτης ἄρχεται ἡ διδασκαλία τῆς ᾠδῆς κατὰ διὰ φθογγοσήμεων.

**Περιοχὴ φωνῆς ἀπὸ Σι ἐν ὑφέσει μέχρι
Μι ἐν ὑφέσει.**

Ἀσκήσεις.

- 1) Μελωδικαί. Αἱ σκληραὶ κλίμακες Σι ἐν ὑφέσει. Σι, Δο, Ρε, καὶ Μι ἐν ὑφέσει. Πικρὴ πλοκὴ τῶν φθόγγων τῶν ἀνωτέρω κλίμακων.
- 2) Ἀρμονικαί. Διωνίαι ἐκ τῶν γνωστῶν φθόγγων.
- 3) Ρυθμικά. Τετράστημος καὶ τρίστημος ρυθμός.
- 4) Δυναμικά. Αὐξων καὶ μειούμενος ἐπὶ σειρᾶς ἀνιόντων καὶ κατιόντων φθόγγων.
- 5) Προφορᾶς. Φράσεις διάκρσις.

Ἶσματα.

- 1) Τὸ ρυάκι (Ρε). Φιλ. ἐτ. 147.
- 2) Προσευχή (Λα). Φιλ. ἐτ. 137.
- 3) Τὸ τουφεκάκι (Σολ). Φιλ. ἐτ. 157.
- 4) Ὁ μῦθος (Σολ). Φιλ. ἐτ. 135.
- 5) Ὁ ναύτης ἐν τρικυμῆι (Φα). Φιλ. ἐτ. 177.
- 6) Εἰς τὴν μάχην (Φα). Φιλ. ἐτ. 110.
- 7) Καλύβη (Μι ἐν ὑφέσει). Φιλ. ἐτ. 133.
- 8) Ἡ ἐξοχή (Σολ). Φιλ. ἐτ. 184.

Ἐκκλησιαστικά Ἶσματα.

- 1) Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος Κύριος Σαβαώθ.
- 2) Σὲ ὑμνοῦμεν, Σὲ εὐλογοῦμεν.
- 3) Ἄξιόν ἐστιν ὡς ἀληθῶς.
- 4) Τοὺς τρεῖς μεγίστους φωστῆρας.
- 5) Τὸν νυμφῶνά σου βλέπω.

ΤΑΞΙΣ Δ'.

Περιοχὴ φωνῆς ἀπὸ Λα μέχρι Μι.

Ἄσκήσεις.

- 1) Μελωδικαί. Ἡ σκληρὰ κλίμαξ. Εἰσαγωγικὸς τόνος. Ἐνατος καὶ δέκατος φθόγγος τῆς σκληρᾶς κλίμακος* διάφοροι πλοκαὶ τῶν μεταθήμενων φθόγγων.
- 2) Ἀρμονικαί. Διφωνία καὶ τριφωνία ἐπὶ τῶν μεταθήμενων φθόγγων.
- 3) Ῥυθμικαί. Ῥεξάσημος ῤυθμός* δέκατα ἕκτα.
- 4) Δυναμικαί. Αὐξομειούμενος ἐπὶ μακρῶν φθόγγων.
- 5) Προφορᾶς. Δυσπρόφερτοι λέξεις (χ α λ ι ν ο ῖ).

Ἶσματα δίφωνα.

- 1) Ἡ πρωία (Σολ). Φιλ. ἐτ. 180.
- 2) Ἡ ἐσπέρα (Σολ). Φιλ. ἐτ. 178.
- 3) Ἡ πίστις (Δο). Φιλ. ἐτ. 173.
- 4) Ὁ θίος (Ρε). Φιλ. ἐτ. 168.
- 5) Εἰς τὴν ἐλευθερίαν (Λα). Φιλ. ἐτ. 185.

Δευτέρα φωνὴ εἰς τὰ γνωστὰ Ἶσματα

«Νῦξ θερινή», «Εἰς τὸ ξαρ» κτλ.

Ἐκκλησιαστικά ἄσματα.

- 1) Δύναμις Ἁγίος ὁ Θεός.
- 2) Ὁ Ἄγγελος ἐβόα.
- 3) Εὐαγγελίζου, γῆ, χαρὰν μεγάλην.
- 4) Ὡς ἐμψύχω Θεοῦ κιβωτῶ.
- 5) Ἡ γέ. νησίς σου, Χοιστὲ ὁ Θεός.
- 6) Ἐν Ἰορδάνῃ βαπτιζομένου σου, Κύριε.

ΤΑΣΙΣ Ε'.

Περιοχὴ φωνῆς ἀπὸ Σολ. μέχρι Φα.

Ἀσκήσεις.

1) Μελωδικαί. Σκληρὰ διατονικὴ κλίμαξ. Ἡ πέμπτη καὶ ἡ ἕκτη ὑπό. Ὁ ἐνδέκατος φθόγγος. Διάφοροι πλοκαὶ τῶν γνωστῶν φθόγγων. Ἀπαλὴ κλίμαξ.

2) Ἀρμονικαί. Διάφοροι διφωνίαι καὶ τριφωνίαι ἐπὶ τῶν γνωστῶν φθόγγων.

3) Ῥυθμικαί. Οἱ δυσκολώτεροι τῶν γνωστῶν ῤυθμῶν. Τριόλιτα.

4) Δυναμικαί. Ἀξομειούμενος ἐπὶ ἐνὸς μικροῦ φθόγγου. Ἀσθενής. Ἀσθενίστατος.

Ἄσματα δίφωνα.

- 1) Ὁ θίος τοῦ Ἰησοῦ (Φα), Φιλεκπ. ἐτ. 256.
- 2) Ἡ ἀνοιξίς (Ρε). Φιλ. ἐτ. 224.
- 3) Ἐωθινὸν ἄσμα (Σολ). Φιλ. ἐτ. 227.
- 4) Νύξ καὶ χειμῶν. Τερψιχόρη Μόλτου Α'.
- 5) Ἀνοιξίς καὶ πασχολιά (Φα). Τερψ. Μόλτου Α'.
- 6) Ὁ χειμῶν (Ρε). Φιλ. ἐτ. 170.
- 7) Εἰς τὴν σελήνην (Φα). Φιλ. ἐτ. 190.
- 8) Ἐμβατήριον (Σολ). Φιλ. ἐτ. 192.

Ἐκκλησιαστικά ἄσματα.

- 1) Ἀπόστολοι ἐκ περάτων.
- 2) Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ σταυρῷ.
- 3) Σήμερον κρεμάται ἐπὶ ξύλου.
- 4) Ὅτε κατήλθες.

ΤΑΣΙΣ Σ'

Περιοχὴ φωνῆς ἀπὸ Σολ. ἕως Σολ.

Ἀσκήσεις.

1. Μελωδικαί. Διάφοροι πλοκαὶ τῶν φθόγγων τῆς σκληρῆς καὶ ἀπαλῆς κλίμακας. Χρωματικαὶ ἀτιμήσεις.

- 2) Ρυθμικαί. Τὰ δυσκολώτερα τῶν γνωστῶν ρυθμῶν.
- 3) Δυναμικαί. Αὐξομειούμενος ἐπὶ μακρῶν φθόγγων ὡς καὶ ἐπὶ σειρᾶς ἀνόντων καὶ κατιόντων φθόγγων.
- 4) Ἀρμονικαί. Διφωνίαι, τριφωνίαι μετὰ χρωματικῶν φθόγγων καὶ ἐκκλίσεως (Modulation).

Ἄσματα δίφωνα καὶ τρίφωνα.

- 1) Ἑωθινὴ προσειχῆ (Φα). Φιλ. ἐτ. 187.
- 2) Ὀλιγόρκεια (Φα). Φιλ. ἐτ. 169.
- 3) Εἰς τὴν Ἑλευθερίαν τριφώνον. Τερψ. Μάλτ. Β'.
- 4) Οἱ ἄλιεις (Σολ) Τριφώνον. Τερψ. Μάλτ. Β'.
- 5) Ὁ ἐθνικὸς ὕμνος. Τερψ. Μάλτ. Β'.
- 6) Ὁ βασιλικὸς ὕμνος τριφώνον. Τερψ. Μάλτ. Β'.
- 7) Ὁ καλὸς ὁ στρατ. τριφώνον. Σουλ. ἄσμάτων Μάλτ.

Ἐκκλησιαστικὰ ἄσματα.

- 1) Εὐλογητάρια 7 (τῶν ἀγγέλων ὁ δῆμος).
- 2) Δύναμις. Ἅγιος ὁ Θεός (ἀργόν).
- 3) Θεοτόκε ἡ ἐλπίς.
- 4) Ἀναστασεὺς ἡμέρα.

ΤΑΞΙΣ Ζ'.

Ἀσκήσεις.

Ἡ διατονικὴ κλίμαξ μετὰ διαφόρων ρυθμῶν καὶ διαφόρων δυναμικῶν ἀποχρώσεων. Λι τριφωνία τοῦ μείζονος γένους μετὰ τῶν ἀναστροφῶν τῶν. Περσφορᾶς καθρέπτης.

Ἄσματα δίφωνα καὶ τρίφωνα.

- 1) Δίησις πρὸς τὸν Θεόν δίφωνον. Τερψιχ. Μάλτ. Β'.
- 2) Ὁ χειμῶν τριφώνον. Τερψιχόρη Β'.
- 3) Τὸ μαρμαμένον φύλλον τριφώνον. Τερψιχόρη Β'.
- 4) Ὁ ἱππεύς δίφωνον. Τερψιχόρη Β'.

Ἄλλα ἄσματα παρόμοια πούτοις κατ' ἐκλογὴν τοῦ διδασκάλου.

ΤΑΞΙΣ Η'.

Ἀσκήσεις.

Συνέχεια τῶν ἐν τῇ προηγουμένῃ τάξει ὀρθοεισῶν ἀσκήσεων. Ἡ τετραφωνία μετὰ τῶν ἀναστροφῶν αὐτῆς, ἀσκήσεις ἐπὶ τῆς ἀναπνοῆς.

*Λσματα δίφωνα καὶ τρίφωνα.

- 1) Προσευχή' τρίφωνον. Τερψιχόρη Β'.
- 2) 'Ο ὄδοιπóρος' τρίφωνον " "
- 3) 'Η αὐτάρχεια' τρίφωνον " "
- 4) Εἰς τὸ ἔξρ' δίφωνον " Α'.

"Ἄλλα ἄσματα παρόμοια τούτοις κατ' ἐκλογὴν τοῦ διδασκάλου.

ΤΑΞΙΣ Θ'.

Ἀσκήσεις.

'Η κλίμαξ τοῦ ἐλάχιστος γένους. 'Η τριφωνία τοῦ ἐλάχιστος γένους.

*Λσματα δίφωνα καὶ τρίφωνα.

- 1) Τὸ φθινόπωρον' δίφωνον. Τερψιχ. Α'.
- 2) 'Ο χωρισμός' τρίφωνον. Τερψιχ. Β'.
- 3) 'Ο ἀποχαιρετισμός τῶν κνηγῶν' τρίφωνον Τερψ. Β'.

"Ἄλλα ἄσματα παρόμοια τούτοις κατ' ἐκλογὴν τοῦ διδασκάλου.

Διδασκαλεῖον.

ΤΑΞΙΣ Α'.

Θεωρία τῆς μουσικῆς μετ' ἀσκήσεων ἐγγράφων. Γραφὴ τῆς μουσικῆς' φθογγόσημα, παύσεις, κλειῖδες. Περί ρυθμοῦ. Περί τῶν γενῶν τῶν κλιμάκων. Περί τριφωνιῶν καὶ τετραφωνιῶν. Τὰ μουσικὰ δικατήματα (δευτέρα, τρίτη κτλ) καὶ ἐφαρμογὴ αὐτῶν ἐπὶ ἁσμαμάτων. Μετάθεσις ἁσματός τινος εἰς ἄλλον τρόπον (κλίμακα).

*Λσματα. Σύντονοι καὶ ἐπιμελημένοι ἀσκήσεις πρὸς καλὴν καὶ τελείαν ἐκτέλεσιν τῶν διὰ τὰ δημοτικὰ σχολεῖα ὠρισμένων ἁσμαμάτων. Ἀκριβὴς κατανόησις τῆς κατασκευῆς τῶν μελωδιῶν καὶ τῶν δυσκολιῶν, ἅστινας παρέχουσιν αὐταὶ εἰς τὴν διδασκαλίαν. Εὐρεσις τῆς ἀρχῆς τοῦ ἁσματος τῆ ὁδηγία τοῦ φθογγοδότου (Διακασῶν). Νεκτικὰ ἄσματα δίφωνα καὶ τρίφωνα.

ΤΑΞΙΣ Β'.

Τὰ στοιχεῖα τῆς μουσικῆς συνθέσεως. Σύνθεσις μελωδίας.

"Ζωσιμαία" Δημόσια Κεντρικὴ
Βιβλιοθήκη Ἰωαννίνων

Ἄρμονία φυσική. Δοκιμή πρὸς ἀνεύρεσιν δευτέρας φωνῆς εἰς πρώτην δεδομένην.

Ἄσματα. Συνέχεια τῶν διδαγμάτων, τῶν ἀναγραφομένων ἐν τῇ προηγουμένη τάξει. Τρίφωνος καὶ εἰ δυνατόν καὶ τετράφωνος χορὸς εἰς ἀμφοτέρως τὰς τάξεις τοῦ Διδασκαλείου.

Καλλιγραφία.

ΤΑΞΙΣ Α'.

Ἡ γραφὴ καὶ ἡ ἀνάγνωσις συνδυάζονται ἐνταῦθα συστηματικῆ δὲ διδασκαλίᾳ τῆς καλλιγραφίας δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ γίνηται.

ΤΑΞΙΣ Β'.

- 1) Αἱ προκλήσεις

l u w z m z m

τὰ γράμματα

l n n

- 2) Ἡ προκλήσις

τὰ γράμματα

Vuai V'

- 3) Ἡ προκλήσις

τὸ γράμμα

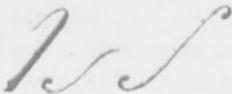
μ

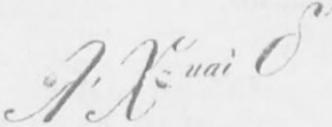
- 3) Σύνδεσις τῶν ἀνωτέρω γραμμάτων.

- 5) Τὰ γράμματα

o a p e w φ

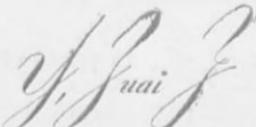
Λέξεις ἐκ τῶν ἀνωτέρω γραμμάτων συγκείμεναι.

6) Αἱ προσακῆσεις Τὰ γράμματα

 Λέξεις περιέχουσαι τὰ ἤδη
γενόμενα γνωστὰ γράμματα.

7) Τὰ γράμματα Λέξεις πε-
ριέχουσαι ταῦτα.

8) Τὰ γράμματα μετὰ λέξεων.

9) Τὰ γράμματα μετὰ λέξεων.

10) Ἄπαντα τὰ μικρὰ γράμματα κατὰ τὴν ἀλφαβη-
τικὴν αὐτῶν σειρὰν. Λέξεις καὶ φράσεις περιέχουσαι ὅλα
τὰ μικρὰ γράμματα.

ΤΑΞΙΣ Γ'.

1) Αἱ προσακῆσεις Τὰ κεφαλαῖα
γράμματα κατὰ ταύτην τὴν τάξιν

Τ, Τ, Α, Α, Ι, Ι, Ο, Ο,
Ε, Ω, Η, Η, Ρ, Χ, Ν, Μ,
Υ, Ρ, Β, Κ, Λ, Λ, Λ, Ε, Δ.

Μεθ' ἑκαστον κεφαλαῖον γράμμα ἄσκησις αὐτοῦ εἰς λέξεις διὰ τοῦ ἰδίου γράμματος ἀρχομένας.

2) Ἀριθμοί. Ἀκέραιοι, κλασματικοὶ καὶ μικτοί.

ΤΑΞΙΣ Δ'.

1) Λέξεις καὶ φράσεις εἰς μέγεθος μικρότερον τοῦ κατὰ τὴν προηγουμένην τάξιν ἐν χρήσει ὄντος.

2) Φράσεις εἰς ἔτι μικρότερον μέγεθος τῶν γραμμάτων.

ΤΑΞΙΣ Ε'.

Στρογγύλη γραφή. Μικρὰ καὶ κεφαλαῖα γράμματα αὐτῆς.

ΤΑΞΙΣ ΣΤ'.

*Εγγραφα κοινωνικὰ εἰς ἔτι μικρότερον μέγεθος τῶν προηγουμένων μετ' ἐπιγραφῶν διὰ στρογγύλης γραφῆς.

Καλλιγραφία

ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟΝ

Α' ΤΑΞΙΣ

Τὰ μικρὰ καὶ μεγάλα ἑλληνικὰ γράμματα κατὰ τὰς διατάξεις τῆς μεθοδικῆς τῆς καλλιγραφίας. Λατινικὰ στοιχεῖα. Γραφή μετὰ κοσμημάτων. Οἱ ἀριθμοί.

*Ἰχνογραφία

ΤΑΞΙΣ Α' ΚΑΙ Β'

Ἐν ταύταις ταῖς δυοῖν τάξεσιν ἡ διδασκαλία τῆς ἰχνογραφίας δὲν γίνεται ἐν ἰδιαιτέραις ὥραις, ἀλλὰ συμπαρα-

κολουθεῖ καὶ ὑποβοηθεῖ τὴν αἰσθητοποιὸν διδασκαλίαν τὰ αἰσθητὰ τουτέστιν ἀντικείμενα, τὰ ὑπὸ τῶν μαθητῶν ἀντιληφθέντα, ἀπεικονίζονται ἐν τοῖς ἀπλουστάτοις αὐτῶν διαγράμμασιν ἐπὶ τοῦ ἀβακίου. Στιγματογραφικὴ ἰχνογραφία κατὰ τὸ τελευταῖον ἐξάμηνον ἐν τῇ δευτέρᾳ τάξει.

ΤΑΣΙΣ Γ'

Στιγματογραφικὴ ἰχνογραφία ἐπὶ δικτύου ἀκολουθουσῶν τῶν στιγμῶν ἐν μεγάλαις ἀποστάσεσιν. Ἀπεικονίσεις εὐθειῶν γραμμῶν ὡς καθέτων, ὀριζοντίων καὶ πλαγίων. Ἀπεικονίσεις διαφορῶν σχημάτων ἐξ εὐθειῶν γραμμῶν συγκειμένων.

ΤΑΣΙΣ Δ'

Ἰχνογραφία ἄνευ στιγμῶν. Τὰ ἀπλούστερα τῶν δι' εὐθειῶν γραμμῶν διαπεραινομένων σχημάτων τῇ βοηθείᾳ τοῦ τετραγώνου. Παρόμοια τούτοις σχήματα τῇ βοηθείᾳ τοῦ ὀκταγώνου καὶ τοῦ ἰσοπλεύρου τριγώνου. Τὸ ὑπόδειγμα γράφεται ὑπὸ τοῦ διδασκάλου εἰς τὸν μαυροπίνακα.

ΤΑΣΙΣ Ε'

Ἡ καμπύλη γραμμὴ ἀπὸ τῆς ἀπεικονίσεως τοῦ τετρακυκλίου μέχρι τῆς ἀπεικονίσεως τῶν ἀπλουστάτων κυκλικῶν κοσμημάτων (Arabesken). Ἰχνογραφία εὐθυγράμμων καὶ καμπυλογράμμων σχημάτων καθ' ὑποδείγματα γραφόμενα ὑπὸ τοῦ διδασκάλου εἰς τὸν μαυροπίνακα.

ΤΑΣΙΣ ΣΤ'

Συνέχεια τῶν ἀνωτέρων ἀντιγραφῶν. Ἀρχαὶ τῆς ἐξ ὄψεως ἰχνογραφίας. Τὰ στοιχειωδέστατα περὶ φωτὸς καὶ σκιᾶς ἐκ χρωμάτων.

ΤΑΣΙΣ Ζ'

Ἀντιγραφή ρύλλων κισσοῦ, δάφνης, ἀμπέλου, πλατάνου, ἀκανθῶν κτλ. Ἰχνογραφία ἐξ ὄψεως τοῦ κύβου, τοῦ ὀρθογώνιου παραλληλεπίπεδου καὶ τοῦ πρίσματος ἐκ τῶν διαφορῶν ἀπόψεων αὐτῶν.

ΤΑΣΙΣ Η'

Ἀντιγραφή κοσμημάτων τῆς ἀρχαίας ἐλλ. τέχνης. Ἰχνογραφία ἐξ ὄψεως ξυλίνου σταυροῦ συγκειμένου ἐξ ἐξ κύβων, τῆς πυραμίδος, τῆς σφαίρας, καὶ τοῦ κυλίνδρου ἐκ διαφορῶν ἀπόψεων.

ΤΑΞΙΣ Θ΄

Τὰ στοιχειωδέστατα περί τῆς ἀρχαίας ἀρχιτεκτονικῆς καὶ περί τῶν βυθῶν. Ἰγνογραφία αὐτῶν. Ἰγνογραφία ἐξ ὄψεως τῆς σφαίρας καὶ τοῦ κυλίνδρου μετ' ἰδιαζούσης προσοχῆς εἰς τὴν σκιάν αὐτῶν. Διαχειριστὸς τοῦ ἐπιγράωτου (Wisner ἢ Estompe).

Διδασκαλεῖον.

ΤΑΞΙΣ Α΄.

Ἰγνογραφία ἐξ ὄψεως ρυθμικῶν ἀντικειμένων ἐκ ξύλου καὶ ἐκ γύψου. Ἰγνογραφία ἐξ ὄψεως φύλλων καὶ ἀνθέτων ρυθμικῶν. Χρωματισμοὶ κοσμημάτων (Arabesken) καὶ κρασπεδώσεων (Bordüren) δι' ἀπλῶν καὶ συμπλκτικῶν χρωμάτων. Περί τῆς ἀρμονίας τῶν χρωμάτων. Μεθοδικὴ ἐπεξεργασία τῆς διὰ τὸ δημοτικὸν σχολεῖον ὀρισμένης ὕλης τῆς ἰγνογραφίας.

ΤΑΞΙΣ Β΄.

Συνέχεια τῶν ἐκ ρύσεως ἀντιγράφων καὶ τῆς μεθοδικῆς ἐπεξεργασίας τῆς διὰ τὰ δημοτικὰ σχολεῖα ὀρισμένης ὕλης τῆς ἰγνογραφίας.

Γυμναστική.

ΤΑΞΙΣ Α΄.

Παιδιαί.— Ἡ πολιορκία. Μυίνδα βάλδοῦχος. Ἀμνὸς καὶ λύκος. Μυίνδα ἐν κύκλῳ. Δεελκυστίνδα.

Τακτικαὶ ἀσκήσεις.— Σχηματισμὸς τοῦ ζυγοῦ. Ἀρίθμησις τοῦ ζυγοῦ. Ἡμίσεια στροφή τῆς κεραλῆς ἐπὶ δεξιὰ ἢ ἐπ' ἀριστερά. Κλίσις ἐπὶ δεξιὰ (ἢ ἐπ' ἀριστερά). Βάδην ἐν χώρᾳ τεταμένον τῶν ποδῶν. Βῆμα γυμναστικόν (ἰππικόν), ἐν χώρᾳ Βάδην. Τροχάδην γωνιοδρομοῦντες καὶ ἐλικοδρομοῦντες. Τέσσαρα βήματα πεζικὰ καὶ τέσσαρα ἰππικὰ ἐν χώρᾳ.

Ἐλεύθεραι ἀσκήσεις.— Ἀραίωσις τῶν μαθητριῶν. Κάμψις καὶ τάσις τῶν χειρῶν ἐμπρὸς ὀριζοντίως. Κάμψις καὶ τάσις τῶν χειρῶν ἄνω κατακορύφως. Τὰς χεῖρας ἄνω κατακορύφως ἄνευ κάμψεως. Τὰς χεῖρας ἄνω κατακορύφως τῶν ποδῶν στηριζομένων ἐπὶ τῶν δακτύλων. Τὰς χεῖρας

άνω κατακορύφως άνευ κάμψως έναλλάξ. Τάς χεΐρας άνω κατακορύφως έν τών πλαγίων άνευ κάμψως. Τάς χεΐρας έν επί τών ίσχύων. Διάστασις τών ποδών. Στροφή τής κεφαλής δεξιά άριστερά. Στροφή του κορμου δεξιά άριστερά. Κλίσις του κορμου δεξιά άριστερά. Κλίσις τής κεφαλής δεξιά άριστερά. Κλίσις τής κεφαλής έμπρός και όπισω.

Σημ. Αί τακτικαί άσκήσεις συνοδεύονται και ύπό άσμάτων ένίοτε. Πάσα ύπερβολή έν τούτω είναι θλαστικά εις τον τραχηλον οργανισμύ των μικρών. Προς ένίσχυση των πνευμόνων εκτελείται εις την άρχην εκάστου μαθήματος ο τροχάδην θηματισμός, όστις κατ' άρχας μόν δεν ύπερβαίνει τό έν λεπτόν τής ώρας, προϊόντος όμως του χρόνου δύναται νά έπεκταθῆ και μέχρι 10 λεπτών. Η άσκησις αύτη ποτέ δεν πρέπει νά παραλείπηται.

ΤΑΞΙΣ Β'.

Παιδιαί. — Έπανάληψις τών έν τῆ Α' τάξει διδασκασμένων, προς δε και αι ακόλουθοι. Η του κέντρου σφαίρα. Η τρικυμία. Μυίνδα ή έν κύκλω διπλή. Δρόμος περι κύκλον.

Τακτικαί άσκήσεις. — Έπανάληψις τών έν τῆ Α' τάξει διδασκασμένων, προς δε και αι ακόλουθοι. Βάδην μετά θήματος αλλαγής κατό πών τέταρτον. Δεξιά μεταβολή (έν ήρμιά). Τέσσαρα θήματα πεζικά έν κινήσει και τέσσαρα έν χώρα. Τέσσαρα θήματα πεζικά έν κινήσει και τέσσαρα γυμναστικά έν χώρα.

Έλεύθεραι άσκήσεις. — Έπανάληψις τών έν τῆ Α' τάξει διδασκασμένων, προς δε και αι ακόλουθοι. Τάς χεΐρας άνω κατακορύφως έν τών πλαγίων τών ποδών στηριζομένων έν επί τών δακτύλων. Κάμψις και τάσις τών χειρών άνω και κάτω. Τάς χεΐρας έν επί τά πλάγια όριζοντίως εκβαλλομένου του άριστερου ποδός έμπρός. Τάς χεΐρας έν επί τά πλάγια όριζοντίως τών ποδών στηριζομένων έν επί τών δακτύλων. Τάς χεΐρας έμπρός όριζοντίως και έν επί τά πλάγια. Κάμψις τών χειρών έν επί τήν κεφαλήν. Πελέκησις έμπρός. Κλίσις του κορμου έμπρός και όπισω.

Σημ. Πάσαι αι έλεύθεραι άσκήσεις και τά καθίσματα πάντα, πλην τών διαφόρων ειδών του τροχάδην θηματισμου, δύναται νά συνοδεύονται και ύπό άσμάτων.

ΤΑΞΙΣ Γ'

Παιδιαί. — Πάσαι αι τών δύο προηγουμένων τάξεων.

"Ζωσιμαία" Δημόσια Κέντρική
Βιβλιοθήκη Ιωαννίνων

πρὸς δὲ καὶ αἱ ἀκόλουθοι. Γαλῆ καὶ μῦς. Λύκος καὶ ποιμήν. Χωλὸς ποιμήν.

Τακτικά ἀσκήσεις.—Κανονικὴ στάσις τῶν μαθητῶν. Ζυγίσεις. Ἡμισυ ἐπὶ δεξιᾷ (ἢ ἐπ' ἀριστερά). Τροχάδην ἐν χώρᾳ τεταμένων τῶν ποδῶν. Μεταβολὴ ἐπὶ δεξιᾷ (ἐν κινήσει). Βάδισις ἐπὶ τὰ ὀπίσω. Βάδισις ἐπὶ τὰ πλάγια.

Ἐλεύθεραι ἀσκήσεις.—Πᾶσαι αἱ τῶν προηγουμένων τάξεων πρὸς δὲ καὶ αἱ ἀκόλουθοι. Διάστασις τῶν ποδῶν μετὰ κρούσεως τῶν χειρῶν ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν. Δισταδαὸν ἐν χώρᾳ. Τέσσαρα βήματα πεζικὰ ἐν κινήσει καὶ τέσσαρα διασταδαὸν ἐν χώρᾳ. Τέσσαρα βήματα πεζικὰ ἐν κινήσει μετ' ἀριθμήσεως καὶ τέσσαρα διασταδαὸν ἐν χώρᾳ μετὰ κρούσεως τῶν χειρῶν ἔμπρὸς. Διάστασις τῶν ποδῶν μετὰ μεταβολῆς πρὸς ἀριστερά. Μετασχηματισμοὶ ἐν ὀρθογωνίῳ. Αἰώρησις τῶν χειρῶν μετὰ καθίσματος. Ἐκβολὴ τῶν δεξιῶν ἄκρων μετὰ κλίσεως ἐπ' ἀριστερά. Ἰσοροπία ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ (ἢ τοῦ ἀριστεροῦ) ποδὸς τοῦ σώματος κλινόντος ἔμπρὸς.

Π ε ζ ο δ ρ ο μ ε ι α ι ἐπὶ ὀγκλοῦ ἰδαφους κατὰ τὴν ὄραν τοῦ μαθήματος τῆς γυμναστικῆς. Ἄσματα.

ΤΑΞΙΣ Δ'.

Κατὰ ταύτην τὴν τάξιν ὡς καὶ κατὰ τὰς ἐπομένους αἱ ἀσκήσεις πρέπει νὰ ἐκτελῶνται μετὰ μείζονος ἀκριβείας καὶ ἰσχύος ἢ κατὰ τὰς προηγουμένας, νὰ τηρῆται δὲ ἡ πειθαρχία καὶ ἡ προσοχὴ ἀμετάπτωτος, κατὰ δὲ τὰς παιδιὰς, αἵτινες πρέπει νὰ διαρκῶσι μέχρις ἐλαφροῦς κοπώσεως, νὰ τηρῆται αὐττηρότης ὡς πρὸς τοὺς κανόνας καὶ τὸ δίκαιον.

Παιδιά.—Ἐπανάληψις τῶν διδαχθεισῶν εἰς τὰς προηγουμένας τάξεις πρὸς δὲ καὶ αἱ ἀκόλουθοι. Δρόμος περὶ κύκλον μετὰ δύο τειρῶν. Ἀντίδρομος.

Τακτικά ἀσκήσεις.—Πᾶσαι αἱ τῶν προηγουμένων τάξεων πρὸς δὲ καὶ αἱ ἀκόλουθοι. Μετάβασις ἐξ ἐνὸς ἐπὶ δύο καὶ ἀντιστρόφος. Ἀραιώσεις πρὸς σωμασκιάν. Σχηματισμοὶ τετραδῶν. Μετάβασις ἀπὸ τὰς τετράδας εἰς δύο ζυγούς. Ἀλλαγὴ κατευθύνσεως στοιχηθῶν. Βάδισις κατὰ μέτωπον. Διπλασιασμοὶ τῶν στοιχείων καὶ ἀπλοποίησης αὐτῶν ἐν βαθίσματι. Ὀκτώ βήματα πεζικὰ καὶ ὀκτώ γυμναστικὰ ἐν χώρᾳ. Ὀκτώ βήματα πεζικὰ ἐν κινήσει καὶ ὀκτώ ἐν χώρᾳ.

Ἐλεύθεραι ἀσκήσεις. — Ἦῤσαι αἱ τῶν προηγουμένων τάξεων πρὸς δὲ καὶ αἱ ἀκόλουθοι. Περιστροφή τοῦ σώματος πρὸς ἀριστερά δι' ἀναπηδήσεων. Τοῦς ἀγκῶνας πρὸς τὰ ὀπίσω. Τὰς χεῖρας ὀριζοντίως ἐμπρὸς μετὰ καθίσματος. Τὴν δεξιὰν χεῖρα ἄνω κατακορύφως τῆς ἐτέρας καμπτομένης ἐπὶ τὰς πλευρὰς ὀπίσω. Ἰσοροπία ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ (ἢ ἀριστεροῦ) ποδός, τοῦ σώματος κλίνοντος ὀπίσω. Πελέκησις ἐπὶ δεξιὰ (ἢ ἀριστερά). Κλίσις τοῦ κορμοῦ δεξιὰ ἀριστερά μετὰ κἀμψείας τῆς ἐτερονόμου χειρὸς ἐπὶ τὴν κεφαλήν.

Πεζοδρομία. Ἄσματα.

ΤΑΞΙΣ Ε'

Παιδιαί. — Αἱ συνθετώτεραι ἐκ τῶν ἐν ταῖς προηγουμέναις τάξεσιν.

Τακτικά ἀσκήσεις. — Ἐπανάληψις τῶν διδασχυστῶν εἰς τὰς προηγουμένας τάξεις πρὸς δὲ καὶ αἱ ἀκόλουθοι. Λοξῶς ἐπὶ δεξιὰ ἢ ἐπ' ἀριστερά. Ὀκτώ βήματα πεζικὰ ἐν κινήσει καὶ ὀκτώ γυμναστικὰ ἐν χώρᾳ. Ἀλλαγὴ κατευθύνσεως ἐν καθίσματι. Ἐκκλίνησις τοῦ οὐλαμοῦ κατὰ τετραδία καὶ ἐπαναγωγή αὐτοῦ εἰς τὸ κατὰ μέτωπον βᾶδισμα.

Ἐλεύθεραι ἀσκήσεις. — Ἐπανάληψις τῶν διδασχυστῶν εἰς τὰς προηγουμένας τάξεις πρὸς δὲ καὶ αἱ ἀκόλουθοι. Ἀναπηδήσις. Λάξ ἐπαλλάξ ἐν χώρᾳ. Κἀμψις καὶ τάσις τῶν χειρῶν πρὸς τὰ ἄνω καὶ κάτω μετὰ καθίσματος. Προβολὴ τῶν δεξιῶν (ἢ τῶν ἀριστερῶν) ἄκρων. Στροφή τοῦ κορμοῦ δεξιὰ ἀριστερά μετὰ κἀμψείας τοῦ ὁμωνύμου ποδός. Ἰσοροπία ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ (ἢ τοῦ ἀριστεροῦ) ποδός τοῦ ἐτέρου βασταζομένου ἐμπρὸς. Ἰσοροπία ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ (ἢ ἀριστεροῦ) ποδός τοῦ ἐτέρου βασταζομένου ὀπίσω. Τὴν δεξιὰν χεῖρα ἄνω κατακορύφως, τῆς ἐτέρας καμπτομένης ἐπὶ τὰς πλευρὰς ὀπίσω μετὰ προβολῆς τοῦ δεξιοῦ ποδός. Ἄλλα εἰς μῆκος ἐμπρὸς ἠνωμένων τῶν ποδῶν. Ἄλλα εἰς ὕψος ἠνωμένων τῶν ποδῶν.

Πεζοδρομία. Ἄσματα. Κολυμβητικὴ ὅπου δυνατόν).

ΤΑΞΙΣ ΣΤ'

Τακτικά ἀσκήσεις. — Ἐπανάληψις τῶν εἰς τὰς προη-

γουμενάς τάξεις διδασχθεισῶν πρὸς δὲ καὶ αἱ ἀκόλουθοι. Φάλαγγ ἀραιά. Βάδισμα καὶ ἀλλαγὴ κατευθύνσεως φάλαγγος ἀραιᾶς.

Ἐλευθέραι ἀσκήσεις. — Πᾶσαι αἱ εἰς τὰς προηγουμένας τάξεις διδασχθεῖσαι πρὸς δὲ καὶ αἱ ἀκόλουθοι. Τοῦς πόδας χιαστί. Τοῦς πόδας χιαστί μετὰ κάμψεως τῆς ὀμω-νύμου χειρὸς ἐπὶ τὴν κεφαλὴν. Τὰς χεῖρας ἄνω κατα-κυρύφως μετὰ κλίσεως τοῦ κορμοῦ ὀπίσω καὶ τάσεως (ἐκ-βολῆς) τοῦ ἀριστεροῦ ποδὸς ὀπίσω. Προβολὴ τοῦ δεξιῦ ποδὸς (ἢ τοῦ ἀριστεροῦ) μετὰ τάσεως καὶ κάμψεως τῶν χειρῶν ἐπὶ τὰ πλάγια ὀριζοντίως. Τὰς χεῖρας ἐπὶ τὰ πλά-για ὀριζοντίως μετὰ καθίσματος. Τέσσαρα βήματα πρὸς ἄνω ἐν κινήσει μετὰ καθίσματος καὶ τάσεως τῶν χειρῶν ἐπὶ τὰ πλάγια ὀριζοντίως. Ἄλλα ἀπλοῦν μετὰ δρόμου.

Ἀσκήσεις διὰ κοντῶν. — Τοῦς κοντούς εἰς ἀμφοτέρως τὰς χεῖρας. Τοῦς κοντούς παρὰ πόδα. Τοῦς κοντούς κατα-κυρύφως δεξιὰ (ἢ ἀριστερὰ) μετὰ προβολῆς τοῦ ἀριστεροῦ (ἢ δεξιῦ) ποδός. Τοῦς κοντούς ἄνω ὀριζοντίως μετὰ προ-βολῆς τοῦ δεξιῦ (ἢ τοῦ ἀριστεροῦ) ποδός. Τοῦς κοντούς ἐπὶ τὸν τράχηλον. Τοῦς κοντούς περὶ τὸν κορμὸν δεξιόθεν (ἢ ἀριστερόθεν). Τοῦς κοντούς ἐπὶ τὰ νῶτα. Κλίσις τοῦ κορμοῦ δεξιὰ ἀριστερὰ μετὰ κάμψεως τοῦ ὀμωνώμου ποδός.

Π ε ζ ο δ ρ ο μ ί α ι. Κ ο λ υ μ β η τ ι κ ῆ (ὀπου δυνατὸν).

ΤΑΞΙΣ Ζ΄.

Τακτικαὶ καὶ ἐλευθέραι ἀσκήσεις, ὅπως καὶ κατὰ τὰς προηγουμένας τάξεις μετὰ ἰδιαζούσης προσοχῆς εἰς τὸν ἐπίχαριν τρόπον τῆς ἐκτελέσεως αὐτῶν. Τακτικαὶ ἀσκή-σεις συνθετώτεραι καὶ γραφικώτεραι τῶν κατὰ τὰς προη-γουμένας τάξεις. Γυμναστικοὶ χοροί. Ἀσκήσεις βηματι-σμῶν μετὰ ἑλαφρῶν κινήσεων τῶν ἄνω ἄκρων, συνοδευόμε-ναι ὑπὸ μουσικῆς καὶ ἀσμάτων. Ἐλευθέραι ἀσκήσεις, συνο-δευόμεναι μετὰ κοντῶν κατὰ ποικίλους τρόπους φερο-μένων καὶ ἀναπαλλομένων.

ΤΑΞΙΣ Η΄.

Συνέχεια τῶν κατὰ τὴν προηγουμένην τάξιν παντοδα-πῶν ἀσκήσεων, ἐπὶ τὸ τελειότερον καὶ χαριέστερον νῦν τε-

λουμένων. Ἐλεύθεραι ἀσκήσεις, συνοδευόμεναι μετὰ ἀλλή-
ρων κατὰ περὶ κίλους τρόπους φερομένων καὶ ἀναπαλλομένων.

ΤΑΞΙΣ Θ'.

Συνέχεια τῶν κατὰ τὴν προηγουμένην τάξιν παντοδα-
πῶν ἀσκήσεων τελειότατα καὶ χαριέστατα ἐκτελουμένων.
Ἐλεύθεραι ἀσκήσεις συνοδευόμεναι μετὰ κορυφῶν κατὰ ποι-
κίλους τρόπους φερομένων καὶ ἀναπαλλομένων.

ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟΝ

ΤΑΞΙΣ Α'.

Συνέχεια τῶν κατὰ τὰς ἀνωτέρας τάξεις τοῦ πλήρους
Περθεναγωγείου γενομένων γυμναστικῶν ἀσκήσεων. Μεθο-
δικὴ ἐπανάληψις τῶν διὰ τὰ δημοτικὰ σχολεῖα τῶν θη-
λέων ὠρισμένων γυμναστικῶν ἀσκήσεων. Ἱστορίας τῆς γυ-
μναστικῆς τὰ κυριώτατα.

ΤΑΞΙΣ Β'.

Συνέχεια τῆς ἔργασίας τῆς ἐν τῇ προηγουμένη τάξει
ὀρθοείσεως. Τὰ ἐκ τῆς ἀνθρωπολογίας καὶ τῆς ὑγιεινῆς
πρόσφορα πρὸς κατανόησιν τῶν διὰ τῆς γυμναστικῆς εἰς
τὸ ἀνθρώπινον σῶμα γενομένων.

*Ἀρθρον 2.

Ἡῶσα προγενεστέρα διατάξεις ἀντιβαίνουσα εἰς τὰς τοῦ
παρόντος διατάγματος καταργεῖται.

Εἰς τὸν αὐτὸν Ἡμέτερον Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δη-
μοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Τατοῖῳ τῇ 20 Αὐγούστου 1893.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ὁ Ἀντιβασιλεὺς

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΔΙΑΔΟΧΟΣ

Ὁ Ὑπουργὸς
ΑΘ. ΕΥΤΑΣΙΑΣ

"Ζωσιμαία" Δημόσια Κεντρικὴ
Βιβλιοθήκη Ἰωαννίνων

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

"Ζωσιμαία" Δημόσια Κεντρική
Βιβλιοθήκη Ιωαννίνων

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

"Ζωσιμαία" Δημόσια Κεντρική
Βιβλιοθήκη Ιωαννίνων